

norsk filatelistisk tidsskrift

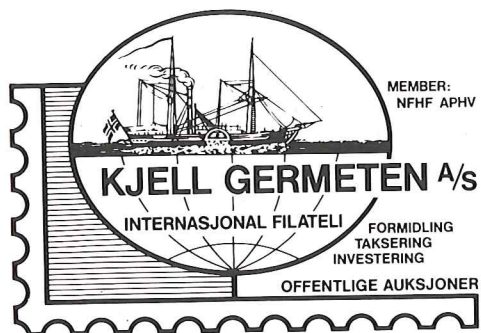
nft 5
MAI/JUNI 1984

AV INNHOLDET: POSTHISTORIE — en ny populær klasse i filatelen, s. 206 • Verdibrev frankert med 52 stk. av Norge nr. 1, s. 211 • Postveier under krigen (Del V): Med Clipper'n til USA — og kronprinsen som «Dahl», s. 214 • Nyansebestemmelse av Nk. 17, s. 221 • Skip og post i Østfinmarkruten 1853—1868 (Del 2), s. 224 • Fullrigger fra Farsund på frimerke fra Isle of Man, s. 229 • Den første postekspeditør på dampskipet «Prinds Gustav», s. 230 • Planer om Håndbok og Frimerkets Hus i Stockholm, s. 232 • Førstedagsbrevene, kan de gjøres mer interessante?, s. 237 • NYTT om nye frimerker, Auksjoner i inn- og utland, Postkassen, Litteratur m.m. Tilsammen 64 sider.

BLI MED PÅ HØSTAUKSJON!

Innleveringen til høstens auksjonsbegivenhet på Hotel Scandina via i Oslo den 8. september pågår frem til 25 juni. Kontant forskudd betales for interessant materiale.

Vår nye tilbudsliste er ferdig, og sendes gratis til alle interesserte. Den er mer rikholdig enn noen gang, og prisene er blant de rimeligste i markedet.

Elisenbergveien 19 t (02) 441914
P.O.Box 3088, Elisenberg Oslo 2

Vi ønsker alle våre kunder en riktig god sommer!

SPECIALTILBUD — Norge postfrisk

fra TORE G. SOLHEIM

Enkeltmerker — Fireblokker

	**	☐			**	☐
<i>1946 P. Dass</i>			<i>400</i>	<i>55 » gul</i>	8,00	30,00
<i>370 25 øre rød</i>	4,00	15,00	<i>401 55 » blå</i>		6,00	25,00
<i>1947 Kong Haakon 75 år</i>			<i>402 60 » grønblå</i>		80,00	300,00
<i>371 25 øre rød</i>	4,00	15,00	<i>403 80 » brun</i>		13,00	50,00
<i>1948 Skogselskapet</i>			<i>1951 Arne Garborg</i>			
<i>372 25 øre rød og gul</i>	5,00	20,00	<i>404 25 øre rød</i>	3,00	10,00	
<i>373 80 » mørk brun</i>	12,00	50,00	<i>405 45 » blå</i>	10,00	40,00	
<i>1948 Røde Kors overtrykk</i>			<i>406 80 » brun</i>	17,00	65,00	
<i>374 25 + 5 øre på 20 øre</i>	4,00	15,00	<i>1951 Vinterolympiade</i>			
<i>1949 Løve-provisorier</i>			<i>407 15 + 5 øre grønn</i>	10,00	40,00	
<i>375 25 øre på 20 øre rød</i>	3,00	10,00	<i>408 30 + 10 » rød</i>	10,00	40,00	
<i>376 45 » på 40 øre blå</i>	15,00	60,00	<i>409 55 + 20 » blå</i>	45,00	180,00	
<i>1947 Kielland</i>			<i>1952 Kong Haakon — provisorium</i>			
<i>377 25 øre rød</i>	7,00	30,00	<i>410 30 øre på 25 øre rød</i>	4,00	15,00	
<i>378 40 » blå</i>	8,00	30,00	<i>1952 Kong Haakon 80 år</i>			
<i>379 80 » sepia</i>	12,00	50,00	<i>411 30 øre rød</i>	3,00	10,00	
<i>1949 Verdenspostforeningens 75 års jubileum</i>			<i>412 55 » blå</i>	5,00	20,00	
<i>380 10 øre grønn</i>	4,00	15,00	<i>1952 Posthorn-provisorium</i>			
<i>381 25 » rød</i>	3,00	10,00	<i>413 20 øre på 15 øre grønn</i>	4,00	15,00	
<i>382 40 » blå</i>	3,00	10,00	<i>1953 Landsforeningen mot Kreft</i>			
<i>1950 Oslo 900 års byjubileum</i>			<i>414 30 + 10 øre rød og gul</i>	10,00	40,00	
<i>383 15 øre grønn</i>	4,00	15,00	<i>1953 Nordkapp IV</i>			
<i>384 25 » rød</i>	3,00	10,00	<i>415 20 + 10 øre grønn</i>	40,00	160,00	
<i>385 45 » blå</i>	4,00	15,00	<i>416 30 + 15 » rød</i>	45,00	180,00	
<i>1950 Landsforeningen mot Poliomyelit</i>			<i>417 55 + 25 » blå</i>	80,00	300,00	
<i>386 25 + 5 øre rød</i>	8,00	30,00	<i>1953 Kirkejubileum</i>			
<i>387 45 + 5 » blå</i>	25,00	100,00	<i>418 30 øre rødbrun</i>	4,00	15,00	
<i>1950—52 Posthorn dytrykk</i>			<i>1954 Jernbanejubileum</i>			
<i>388 10 øre grå</i>	3,00	10,00	<i>419 20 øre grønn</i>	5,00	20,00	
<i>389 15 » grønn</i>	10,00	40,00	<i>420 30 » rød</i>	5,00	20,00	
<i>390 15 » brun</i>	3,00	10,00	<i>421 55 » blå</i>	8,00	30,00	
<i>391 20 » brun</i>	25,00	100,00	<i>1954 Telegrafjubileum</i>			
<i>392 20 » grønn</i>	3,00	10,00	<i>422 20 øre grønn</i>	3,00	10,00	
<i>1950—51 Kong Haakon. Ny utgave</i>			<i>423 30 » rød</i>	3,00	10,00	
<i>393 25 øre rød</i>	3,00	10,00	<i>424 55 » blå</i>	8,00	30,00	
<i>394 25 » grå</i>	100,00	400,00	<i>1955 Frimerkejubileum</i>			
<i>395 30 » grå</i>	50,00	200,00	<i>425 20 øre grønn</i>	3,00	10,00	
<i>396 30 » rød</i>	3,00	10,00	<i>426 30 » rød</i>	3,00	10,00	
<i>397 35 » brunlilla</i>	100,00	400,00	<i>427 55 » blå</i>	4,00	15,00	
<i>398 45 » blå</i>	8,00	30,00				
<i>399 50 » olivbrun</i>	12,00	45,00				

Og mange andre tilbud — Ny handlerkatalog kr. 25,- inkl. porto.

TORE G. SOLHEIM

Box 2662 St. H., Oslo 1 — Butikk: Nordahl Bruns gt. 3. Telefon 20 30 83

International Stamp Auctions

A Division of Myers Stamps.

CODE GRUNNER TIL AT DE SKULLE MOTTA VÅR MÅNEDLIGE AUKSJONSKATALOG

- Etablert auksjonshus, forberedende vårt 200. offentlige salg.
- Stor variasjon på materiale. Over 1200 varierende objekter på hvert salg. Generalsamlinger, landsamlinger, mixede objekter, enkeltutgaver, sjeldenheter, postal historie, spesialiserte avdelinger etc.
- Kontinuitet over salget. Offentlig auksjon hver måned.
- Skriftlige budgivere fra hele verden. Mange års erfaring hjelper samlere og handlere til å finne akkurat hva de søker.
- Vennlig og effektiv service.
- Full beskrivelse av objektene med tanke på de som ikke får sett objektene. Over 70 % av objektene blir solgt oversjøisk.
- Lave markedspriser i U.K. og våre estimerte priser avspeiler alltid kurante priser. (INGEN UREALISTISKE RESERVASJONER).
- Ingen provisjon eller avgift i tillegg.
- Kredittkort/utenlandsk valuta aksepteres.
- Ikke bare materiale fra Storbritania og kolonier, men også sterke avdelinger Øst- og Vest-Europa, Nord- og Syd-Amerika, Afrika, Nære og Fjerne Østen, alle verdenshav.
- Større samlinger inklusive Jordan, C. Churchill, R. Tulliez, Globe Stamp Co., og mange andre.
- Objekter fra £10 til tusener av pund (Gjennomsnittlig pr. objekt £70).
- Medlem av ledende foreninger som P.T.S., B.P.F.
- Alle bud plottes på EDB for nøyaktig og rettferdig behandling.
- Lett å lese illustrert katalog.
- Ingen abonnementsavgift på kataloger for jevnlig budgivere.
- Register for Private Treaty.

NESTE AUKSJONER
13. juni, 18. juli.

International Stamp Auctions

A Division of Myers Stamps

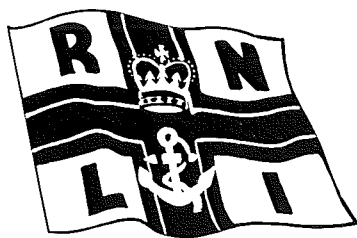
Navn.....
Adresse.....

Vennligst send meg Deres neste auksjonskatalog
Til

INTERNATIONAL STAMP AUCTIONS

10, Park Place, Leeds LS1 2RU, England
Tel: (0532) 458171. Telex: 556407 G Stamps.

016

JERSEY HUNDRE ÅR

Seks berømte redninger er forevigtet av
Jersey-maleren Gerald Palmer
i denne dramatiske serien til minne om
R.N.L.I. Jersey Redningsskøyteselskaps
hundreårsjubileum.

UTGIVELSESDAG 1. JUNI 1984

Spør din lokale frimerkehandler eller kontakt:

THE JERSEY POST OFFICE, P.O. BOX 304 (NFT 5)
POSTAL HEADQUARTERS, JERSEY, CHANNEL ISLANDS

Medlem av Norsk Frimerkehandler Forening

KRISTIANSEN OG BRUNSÆL

frimerkeforretning

Postadresse: Postboks 2041, Grünerløkka, 0505 Oslo 5
 Forretningsadresse: Thv. Meyersgt. 47, Oslo
 Telefon: (02) 37 79 63

KJØP FRIMERKER HJEMME

Vi anbefaler vår utvalgsservice, få tilsendt et nytt spennende utvalg fra dine samleområder en gang i måneden. Du kan da bekvemt sitte hjemme og kjøpe frimerker til din samling.

Våre utvalg inneholder frimerker i prisklassen ca. 1—500 kr. Utvalgene er av en god og høy standard, både når det gjelder hvilke merker som er med og kvalitet. Prisene på frimerkene i våre gode utvalg er et hyggelig kapittel for seg selv, rabattene øker i takt med størrelsen på uttaket. Absolutt noe som er interessant for de fleste.

..... (klipp fra, fyll ut skjemaet)

Slippen sendes: KRISTIANSEN OG BRUNSÆL FRIMERKEFORRETNING
 BOKS 2041 GRÜNERLØKKA, 0505 OSLO 5

Undertegnede som er myndig ønsker utvalg fra følgende land og områder, uten kjøpetvang.

evt merknader: _____

NAVN:

ADRESSE:

.....

UNDERSKRIFT:

DET NORSKE HAGESELSKAP 100 ÅR

I forbindelse med jubileet vil Postverket gi ut 2 frimerker. Verdi kr. 2,00 med motiv: Frukt, grønnsaker og krydder, og kr. 2,50: Blomsterplanter med rose som hovedmotiv. Merkenes er tegnet av Henry Weilde og gis ut på Frimerkets dag, den 4. juni 1984.

I tillegg til Postverkets vanlige førstedagstjeneste vil Hageselskapet markere Jubileet med 2 spesielle trykksaker:

Maksimumskort

Firfargetrykk med et hagemotiv med frimerkene klebet på og stemplet med Hageselskapets emblem-motiv. En unik frimerkebegivenhet med spesiell adresse til hageinteresserte.

Jubileumskonvolutt

En eksklusiv Jubileumskonvolutt med Hageselskapets emblem i preg og trykk i gull. Emblemet er utformet av den kjente grafiske formgiver Bruno Oldani.

Priser/bestilling

Maksimumskort	Kr. 18,-
Jubileumskonvolutt	Kr. 15,-
Begge i en sending	Kr. 28,-
(Du sparer kr. 5,-)	

Prisene er pr. enhet medregnet merkenes verdi à 4,50, ekspedisjon og porto à 2,50.

Innbetalingskort følger med sendingen.

Bestillingene effektueres så langt det begrensede opp-lag rekker.

Det norske hageselskap

Postboks 9008 Vaterland
0134 Oslo 1

DET NORSKE HAGESELSKAP ble startet den 6.2. 1984 og er nå en av landets største miljø- og opplysningsorganisasjoner. Hageselskapet arbeider for bedre husnære, grønne miljøer gjennom:

- Ca. 60 000 medlemmer i nær 500 hagelag over hele landet
- Tidsskriftet Norsk Hagetidend leses månedlig av 211 000 personer
- Bøker og studiearbeid
- TV-programmer
- Forbrukerveiledning m.m.

Alle som ønsker det kan bli medlemmer.

Maksimumskortet. Motivet er hentet fra en artikkel i Norsk Hagetidend nr. 2 1984.

Foto: Redaktør Knut Lønø. På baksiden står kort opplysning om Hageselskapet og frimerkene.

Liechtenstein-frimerker i abonnement

1984 Nominalpris kun Fr. 21,15 (8 serier med 29 merker)

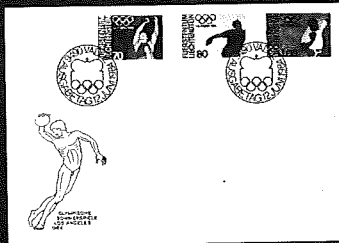
Ett komplett Liechtenstein-årssett koster kun ca. 20 Schweizerfranc og inneholder 8 serier med 25 til 30 frimerker som utgis kvartalvis. Send ikke penger. De forlanger kun idag våre salgsbetingelser ved den understående

kupong i denne annonsen eller ved et postkort eller hos Deres frimerkehandler. Salgsbetingelsene blir så sendt Dem uforbindelig gratis. Vi hører gjerne også ifra Dem over telefon Vaduz 075- 66 444.

Frimerkeutgaver 12. juni 1984

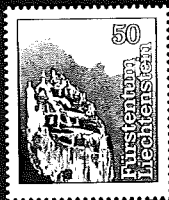

**Særmerker
«Olympiske
sommerleker
Los Angeles 1984»**

Førstedagsbrev / FDC

**Særmerker
«Liechtensteiniske sagn» Trisonas undergang**

Klipp her

Klipp her

Klipp her

Send meg vennligst gratis den utførlige brosjyre over betingelsene for Liechtensteins frimerker i abonnement. (Skriv tydelig)

Navn _____

Fornavn _____

Gate _____

Poststed _____

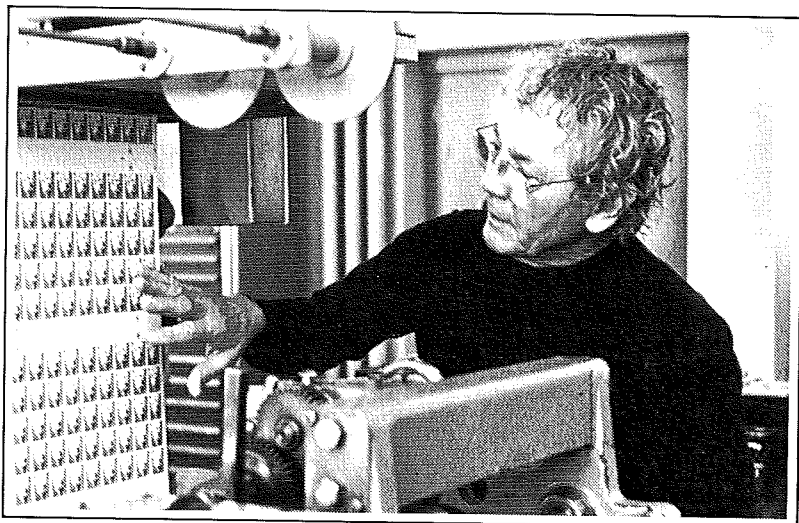
Klipp ut og send til:

Postwertzeichenstelle der Fürstlichen Regierung, FL-9490 Vaduz, Liechtenstein

NFT 5/84

Ny utgave: 29 mai 1984

Hans Emis første frimerker for FN.

En framtid for flyktninger

Verdier: Sfr. 0,35 og 1,50, \$ 0,20 og 0,50, ØS 4,50 og 8,50.

Till salgs hos deres vanlige frimaerkehandler eller hos:

Administration postale des Nations Unies
Palais des Nations – CH-1211 Genève 10

Færøske forfattere

28. maj 1984 udgiver Postverk Føroya 4 frimærker med to gange to digterbrødre, nærmere betegnet Janus og Hans Andrias Djurhuus og Jóannes og Sverri Patursson.

De er alle samtidige, født mellem 1866 og 1883 – en brydningstid, da man ser de første tegn på en national bevægelse, som efter 1880'erne betød en kulturel opblomstring. Færinger var for alvor begyndt at blive sig bevidst som folk. Den kulturelle kamp gjaldt først og fremmest modersmålet. I hovedstaden og enkelte større bygder, hvor et moderne erhvervsliv voksede frem, var der tegn til, at sproget for alvor var truet.

De unge digtere spillede en central rolle i kulturkampen.

2. juledag 1888 indkaldte man til et offentligt møde i Tinghuset i Tórshavn, hvor man ville tale om »at beskytte Færøernes sprog og skikke«. Mødets højdepunkt var, at en af indbyderne fremsagde digtet »Nú er tann stundin komin til handa« (Nu er tiden inde) af den unge bondesøn Jóannes Patursson fra Kirkjubøur. I digtet ægger han sine landsmænd til at tage kampen op mod det fremmede sprog, som truer med at fordærve modersmålet, og arbejde for, at færøsk sprog igen skal lyde i skole og kirke og på tinge.

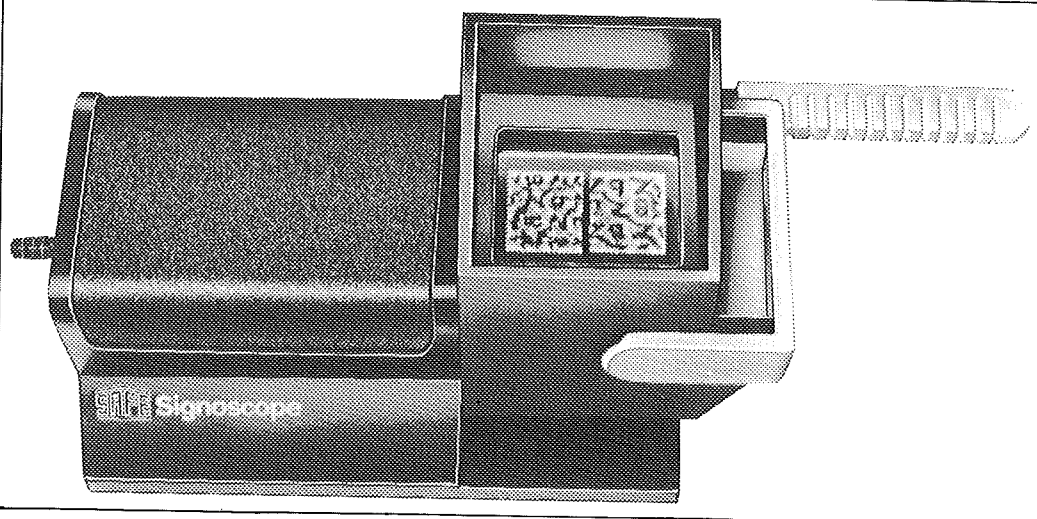

Postverk Føroya, Frímerkjadeildin, 3800 Tórshavn

Signoscope

En revolusjonerende nyhet:

den første optisk-elektriske vannmerkesøker.

KR. 8,- eller KR. 3.000,-
SAFE-Signoscop viser hvor
mye dette merke er verd.

Med Signoscop'et kan en for første gang nøyaktig bestemme vannmerker osv. uten kjemisk hjelpemiddel. På sekundet! En kan kontrollere kvaliteten, påvise tynne flekker, papiruregelmessigheter (reparasjoner), påtrykte fosforstriper, grafittstriper, silkestråder og lignende.

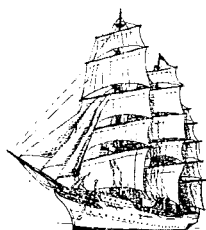
Signoscopet kan benyttes enten med strøm (ved hjelp av AC-adapter) eller med batterier (med 5 mignon-batterier á 1,5 volt).

Signoscope
Nett-trafo (AC-adapter) godkjent NEMKO
Batteriserie (med 5 batterier) Mignon 1,5 V LR6

Best.nr. 9886	nkr. 890,-
Best.nr. 9887	nkr. 110,-
Best.nr. 9888	nkr. 33,-

Med apparatet følger en ettårs garanti (med unntak av nett-trafo og batterier).

Kontakt din frimerkehandler for nærmere informasjon eller kontakt
importøren:

**SØRLANDETS FRIMERKE-
OG MYNTSENTER A/S**

Boks 768 - Dronningensgt. 24 B
4601 Kristiansand S. - Tlf. 042/26902

MADE IN SWEDEN

Svensk buesveiserobot fra ASEA ROBOTICS,
Europas største og en av verdens
ledende robotprodusenter.

Electrolux
støvsuger
fra 1939.

Primusen er
en svensk
oppfinnelse.

Volvo-Penta
"inu-drev", dvs
innenbordsmotor kombinert
med utenbordsdrev.

Chip i kapsel med kontaktstift
fra Ericsson-bedriften RIFA.
Brukes i teleindustrien.

Tetra Pak, den geniale
engangsemballasjen,
samt konstruksjonstegning
til pakkemaskin.

Nytt frimerkehefte avspeiler svensk teknisk kreativitet og kvalitet.

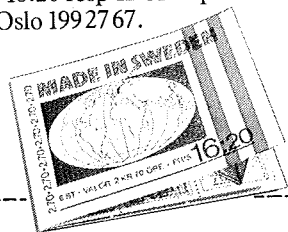
"Made in Sweden" er temaet for et nytt svensk frimerkehefte som utgis på vår nasjonaldag den 6. juni. De seks forskjellige motivene viser eksempler på svensk teknisk kreativitet, som har resultert i verdenssuksess.

Bakgrunnen er tre begivenheter som finner sted i Sverige i år: Det svenske patentvesenet fyller 100 år, det internasjonale handelskammer holder verdenskongress i Stockholm og et robotsymposium arrangeres i Göteborg.

STOCKHOLMIA 86 II, den andre utgaven i forbindelse med den internasjonale frimerkeutstillingen i Stockholm 1986 har også utgivelsesdag den 6. juni 1984. Det er et hefte med fire frimerker i en blokk, som i år kan skilles fra omslaget. De

viser gamle håndskrevne brev, bl.a. et frierbrev fra kong Erik XIV til dronning Elizabeth I av England. Verdier: 1, 2, 3 og 4 kroner. Av de forskjellige motivene utgis samtidig 4 maxikort, som selges i en pakke for SEK 20.

Sveriges interessante temahefter er populære blant norske filatelister. Er du ikke allerede abonnent, bestill i god tid ved å innbetale 16.20 resp. 10 SEK pr. hefte (eller 18.20 resp 12 SEK pr. FDC) til vår postgirokonto, Oslo 199 27 67. Siste bestillingsdag for de nye illustrerte førstedagsbrevne er 6. juni 1984.

PFA Postens Frimærksavdeling, S-105 02 STOCKHOLM, Sverige
Send gratis det informasjonsmateriell som jeg har satt kryss ved.

- ☐ BULLETIN PFA, ca 10 nummer pr år om svenske frimerkenyheter
- ☐ „Frimærkshäften, ett spännande samlarområde”, 12 siders brosjyre
- ☐ „Ett frimärke blir till”, 16 siders brosjyre
- ☐ Informasjon om abonnemang

Navn _____

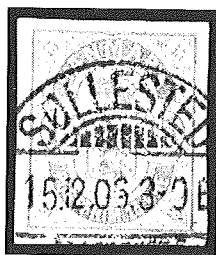
Adresse _____

Postadresse _____

Skriv tydelig

Jørgen Junior's

Internationale Efterårsauktion 16./17. Oktober 1984 i Bern / Schweiz

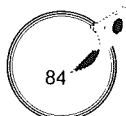
Vor internationale efterårsauktion i oktober bliver en filatelistisk begivenhed. Allerede nu foreligger smukt materiale. Vi vil meget gerne byde Dem velkommen som sælger ved denne auktion. De er kvalificeret hertil såfremt De har gode samlinger, smukke enkeltobjekter/breve eller hele filatelistiske lagerbeholdninger at sælge. Efterårsauktionen bliver en speciel lejlighed for Dem til at sælge Deres gode materiale til særdeles gode priser. Venligst undgå indleveringer til en samlet nettoværdi af under 1000 SFr. Jeg besøger Dem gerne i Skandinavien i Juni/Juli.

Stands:

Essen

Naba Züri 84

Reykjavik

26.-31.5.

22.6.-1.7.

3.7.-8.7.

J. J. SOLPHIL AG

Telex 934 715 jjs ch
Telefon -41- 65 22 72 20

Zuchwilerstrasse 41
4500 Solothurn/Schweiz

Kontakt gjerne: K. E. Løvås, O. Nilssonsgaten 4,
4000 Stavanger. Telefon 04-53 67 98

Bank: Schweiz. Bankgesellschaft, Solothurn. Mitglied: Int. Federation of Stamp Dealers' Ass. (SBHV, APHV, PTS, DFHF)

NUMMER 5
MÅI/JUNI 1984
43. ÅRGANG

norsk filatelistisk tidsskrift

ANSVARLIG REDAKTØR: ERLING SJONG

fra forretnings- føreren:

nft

Da det i de senere år har kommet til en rekke nye klubber i forbundet, vil jeg herved gjerne minne om ordningen med rett til to gratisannonser i NFT for hver enkelt forbundsklubb i året. Dette gjelder småannonser angående «utvalg ønskes» eller «bytte», ikke salgsannonser. Hvis klubben selv ikke benytter seg av dette, så kan tilbudet benyttes av medlemmer innen den enkelte klubb innenfor kvoten. Forutsetningen er da at manus går igjennom den enkelte klubbs styre, som så sender dette til forretningsføreren. Altså, enkeltmedlemmer må ikke sende konsept på manus direkte til NFT. Det presiseres at overnevnte kun gjelder for de to gratisannonser i året.

pets to merker med frukt, grønnsaker og krydder på 2-kroners verdien, mens verdien 2,50 har fått en rose omkranset av andre blomsterplanter. Arbeidsbier og en brun italiener-hane symboliserer de to andre næringene. Disse merkene er tegnet av Omar Andréen. Samtlige merker blir trykt i flerfarget offset, og utgivelsesdagen er 4. juni.

Blomster, bier og hane på nye norske merker

Noen av våre såkalte smånæringer feirer 100-årsjubileer i år. Det er Det Norske Hageselskap, Norges Birøktelag og Norsk Fjørfeavlslag, og samtlige blir hedret med frimerker. Henry Welde har tegnet Hageselska-

Frimerkets dag

Frimerkets dag er i år fastsatt til fredag 5. oktober. Samme dag vil følgende nye frimerker bli utgitt:

Et frimerke til minne om 300-årsjubileet for Ludvig Holbergs fødsel. Det danske og norske postverket går sammen om en felles frimerkeutgivelse. Verdi kr. 2,50.

To frimerker til Norsk Ukepresse 150-årsjubileum. Verdi kr. 2,50 og 3,50.

Frimerkets dag-stempel vil bli tildelt arrangementklubber (i og utenfor Norsk Filatelistforbund) etter de samme retningslinjer som tidligere år. Arrangementene må være av en viss størrelse og i lokaler med adgang for publikum. De må videre ha innhold med en viss appell også til publikum utenfor filatelistenes rekke.

Søknader om tildeling av Frimerkets dag-stempler må inneholde opplysning om arrangementets art og omfang, tidsrom og arrangementstid. Søknadene må leveres/sendes postkontoret på stedet innen 15.6.1984.

Samtlige stempler skal være i bruk 5.10.1984, men kan om ønskelig også brukes de to påfølgende dager.

under
lupenRedaktørens
egen spalteMoms-tøvet
nok en gang

Merverdiavgiften for omsetning av frimerker ble fjernet ifjor sommer. Like fullt opplever man fortsatt slike tilfeller som Harald R. Eriksen beretter om i et innlegg i dette nummer av tidsskriftet: Det er «Postfolkenes salgskontor for brukte frimerker» som krever opp «moms» for årets kilovare. Dette i henhold til hva fylkesskattesjefen i Oslo mener om at «kilovaresalget» faller inn under lovens eneste unntak fra fritaket.

«Postfolkenes salgskontor for brukte frimerker» burde ha henvendt seg høyere opp på den byråkratiske stigen. Der ville man høyst sannsynlig fått et annet svar.

Det såkalte unntaket i loven om oppheving av moms for frimerkesalg sier at momsbestemmelsene fortsatt skal gjelde for pakker som er spesielt beregnet for butikksalg. Dette er å forstå slik at ferdige pakker, med f.eks. påtrykk «100 frimerker fra USA», pakket spesielt for salg i butikk, skal betraktes som ganske alminnelige salgsartikler på linje med pinsetter, innstikksbøker, analyse-lamper osv. — og at de dermed skal være gjenstand for oppkreving av merverdiavgift. Men kilovare-pakker, som i virkeligheten ikke er pakket og beregnet for butikksalg, er i virkeligheten et ganske alminnelig kilogram frimerkeklipp, med papir på baksiden og det hele, og skal — etter vår og ganske mange andre mer sakkyndige folks mening — ikke være gjenstand for momsberegning. Når du og jeg gir inn anbud på ett eller flere kilo frimerkeklipp, selges ikke pakken i butikk. Heller ikke har vi

tenkt å selge den i butikk. At fylkesskattesjefen i Oslo ikke skjønner denne forskjellen, er uforståelig. Frimerker i løs vekt og frimerkepakker spesielt beregnet for butikksalg, er i alle tilfeller ikke det samme.

Etter hva vi forstår krever TUBFRIM i Nesbyen ikke opp moms for sitt salg av kilovarer. Pakkene er nøyaktig like store, de ser nøyaktig likedan ut — og de veier nøyaktig like mye. Hvor ligger så forskjellen...?

Etter hva vi videre er blitt fortalt, krever sogar butikker som selger kilovare, heller ikke opp moms for slike varer. Enkelte er også sluttet med å kreve opp moms for pakker som faktisk er beregnet for butikksalg. Dette ut fra, hva vi vil kalle, fornuftsgrunner...

Er det nå mulig for Tolldirektoratet eller andre offentlige instanser som måtte ha med denne saken å gjøre, å få sendt en skikkelig orientering til de som fortsatt svever i villfarelse om momsoppkrevingen — med en skikkelig definisjon på hva man mener med «spesielt beregnet for butikksalg»...? E.S.

Posthistorie

Vi bebudet i nr. 3/84 at vi fremover ville forsøke å «spesialisere» enkelte av numrene av NFT. Den gang bragte vi en serie artikler om stempler. Denne gang har vi forsøkt å samle endel artikler om «posthistorie», et emne som det viser seg å bli mer og mer interesse for.

Som Paul H. Jensen sier i sin artikkel i dette nummer, kan man si at «posthistorie ligger et sted mellom den tradisjonelle filateli og motivfilatelen». Grensene er imidlertid ikke alltid like tydelige. Et posthistorisk objekt skal dokumentere og illustrere en eller annen form for posttjeneste. Et ordrestemplet frimerke eller et postfriskt merke dokumenterer svært lite. Unntatt i helt spesielle tilfeller. Forhåpentlig vil leserne få et visst inntrykk av posthistoriens mangfoldighet etter å ha lest dette nummer.

God sommer!

E.S.

OFF-medlem

GRÖNLAND - FÄRÖERNE - ISLAND

Bedre materiale söges til specialauktion nr. 5 i september. Vi har et koncentreret og köbestärkt kundeklientel af specialsamlare og investorer af ovenstående områder. Vores internationale katalog med 50% af illustrationerne i 4-farver og med engelsk tekst er blevet overmåde godt modtaget. Vores annoncering i den internationale frimärkepresse har også givet resultat. Få fordel af vores specialisering gennem at vi lettere end andre når ud til samlere etc. af Grönland, Färöerne og Island. Rekvirer vores indleveringsbetingelser. Sidste dag for indlevering er 20 juli. NORDLYS SPECIALAUKTIONER, tel. 046/11 26 16, Box 3086, S-220 03 Lund.

Norsk Post- historisk Selskap

Selskapet ble offisielt stiftet i Oslo 19. februar 1977, etter at en arbeidsgruppe ble nedsatt under den nasjonale frimerkeutstillingen FILOS 76 i Oslo det foregående år. Initiativtakeren til stiftelsen av selskapet var den kjente Norges-samler Harry Snarvold fra Göteborg, som kjente til det arbeid som ble gjort i Sverige av Sällskapet för Svensk Postal Dokumentation (SSPD), og mente at man trengte noe lignende i Norge.

Harry Snarvold ble selskapets første formann, og hadde dette verv til 1980, da han ble etterfulgt av den nåværende formann, Paul H. Jensen. Ved selskapets årsmøte i Oslo 1984 ble Harry Snarvold utnevnt til æresmedlem i selskapet. Andre æresmedlemmer i selskapet er T. Soot-Ryen, Leiv A. Brecke og Edw. Chr. Hannevig, som alle har en lang karriere innen norsk filateli bak seg. Både dr. Per Gellein og Henrik Thrap-Meyer var også æresmedlemmer inntil de gikk bort i 1983.

Selskapet er et lukket selskap, hvilket vil si at nye medlemmer bare opptas etter forslag av andre medlemmer. Det er en forutsetning for opptakelse at man gjennom forfatterskap eller gjennom å delta i utstillinger har bevist sine kunnskaper om posthistorie og derved

Norsk Posthistorisk Selskap er en forening som er tilsluttet Norsk Filatelistforbund. Selskapets formål er å fremme den posthistoriske forskning i Norge og å arbeide for at flest mulige opplysninger om norsk posthistorie skal bli gjort alminnelig kjent. Likeledes arbeider selskapet for fremme av interesse for posthistorie generelt.

har gitt et bidrag til posthistoriens fremme. Selskapet har i dag 64 medlemmer, hvorav åtte bosatt utenfor Norges grenser. Selskapet har et nært samarbeid med Postmuseet og med Postverket forøvrig, og har flere medlemmer fra postetaten som ikke har annen tilknytning til vanlig filateli. Selskapet møtes to ganger i året i Postverkets lokaler i Oslo, foruten at det vanligvis avholdes et åpent møte under den årlige nasjonale frimerkeutstilling. I år blir dette møtet holdt under FREFIL 84 fredag 1. juni kl. 10.00, og alle som er interessert i posthistorie er hjertelig velkomne der.

Medlemmer av selskapet har fra tid til annen publisert atskillig av interesse for norsk filateli. Et meget viktig verk har vært Kildeskrift for Norsk Posthistorie, hvis første del ble offentliggjort i 1978, skrevet av Per Gellein og Leiv A. Brecke, og hvis annen del, skrevet av Leiv A.

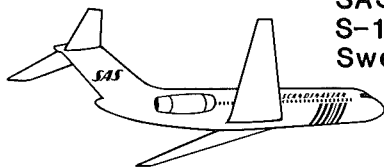
Brecke, er publisert i år. Leiv A. Brecke har videre utgitt i manuskript en oversikt over norske portotakster til utlandet i tiden 1855—1865. Denne vil sannsynligvis bli utgitt i bokform innen overskuelig fremtid.

De norske medlemmer av selskapet er bosatt over hele landet, og selv om mange ikke har anledning til å være tilstede på møtene, er det en utmerket kontakt mellom medlemmene, en kontakt som har ført til mange gode forskningsresultater. Selv om selskapet ennå bare er syv år gammelt, har det for lengst bevist sin posisjon i norsk filateli.

Paul H. Jensen

SAS PHILATELIC CLUB

Er Du interesert i First Flight Covers-FFC ?
Send os navn og adresse og vi sender Dig gratis vor prislister.

SAS PHILATELIC CLUB
S-161 87 BROMMA
Sweden

POSTHISTORIE — en ny populær klasse i filatelia

Av Paul H. Jensen

Fra den klassiske form for frimerkesamling har det i tidens løp sprunget ut en rekke former for spesialisert samling. Disse har etter hvert fått sine egne betegnelser, regler og definisjoner. En slik form som i de siste ti år både har fått sine egne regler, blitt anerkjent og blitt populær, er posthistorie.

En posthistorisk samling viser et eller annet aspekt ved postverkets virksomhet, dokumentert gjennom omslag, brev eller annet som har gått gjennom posten, eller som viser en eller annen postal rutine. Det kan dreie seg om aspekter ved offentlig post, privat drevet post eller andre former for organisert befordring av brev, pakker og budskap. En slik samling bør ha et gjennomgående tema, som har med en postal virksomhet å gjøre, og samlingen bør gjennom de viste objekter dokumentere dette postale tema.

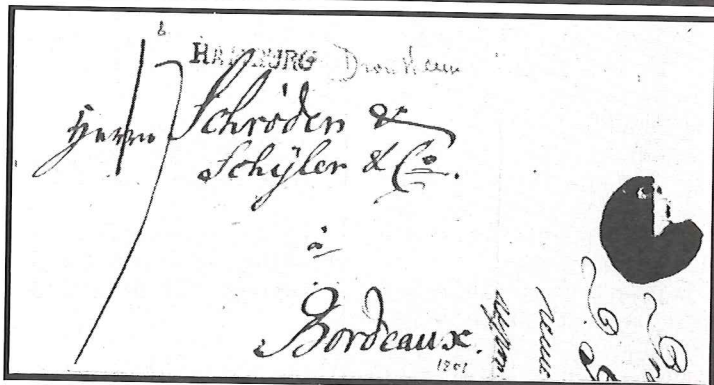
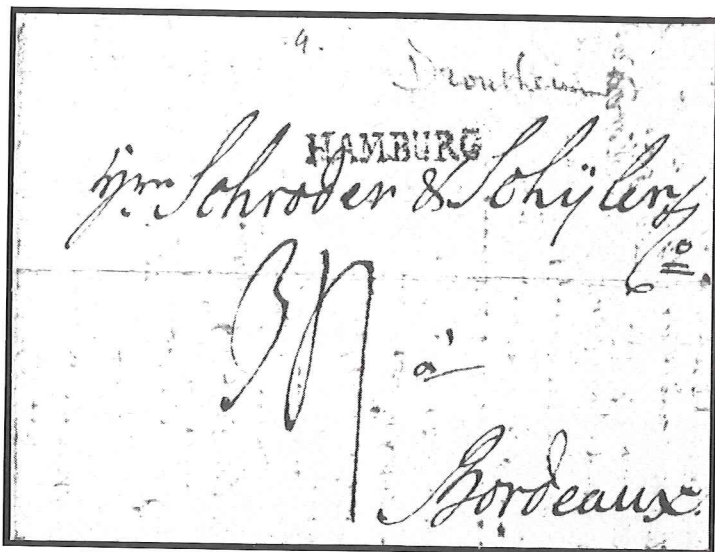
På denne måten kan man si at posthistorie ligger mellom den tradisjonelle filateli og motivfilatelia.

Posthistorien har vokst frem fra to forskjellige grunnkilder. Den ene har bygget på frimerkene, — nemlig ønsket om å vise frimerkene i postal bruk som nyttegjenstand. Den annen grunnkilde er førfilatelia,

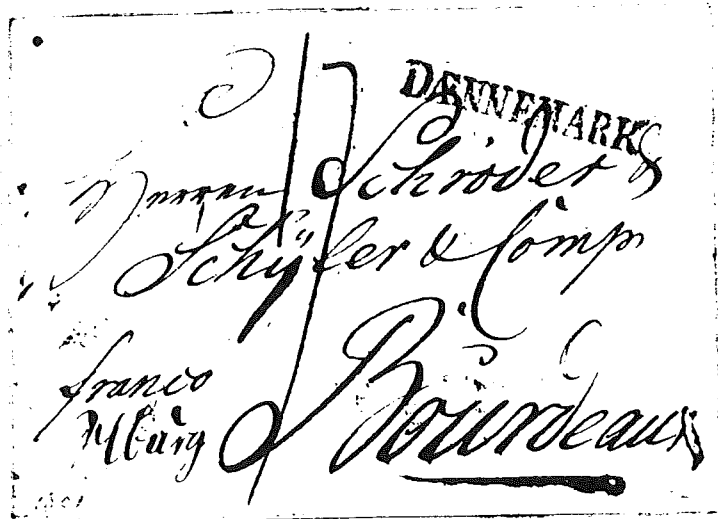
dvs. den periode som ligger mellom opprettelsen av et organisert postvesen, åpent for bruk for alle, og innføringen av frimerker.

Førfilatelia, — eller prefrim-perioden som mange

kaller den, — bygget opprinnelig på samling av stempler som var i bruk før frimerkene kom. Foruten stempler bestrebet man seg også på å vise og forklare forskjellige håndskrevne postale påskrif-

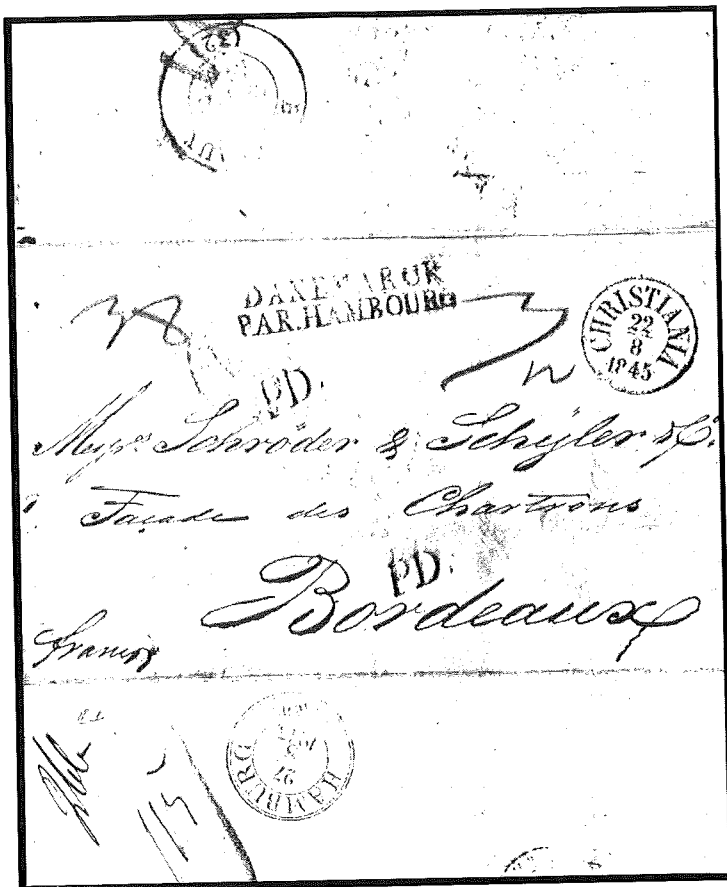
To vinbrev fra Trondheim til Bordeaux over Thurn & Taxis post i Hamburg. Det første viser fransk portoberegning i den gamle myntsort — 34 sols. Det andre viser ny desimalmynt; 17 decimes. Ved desimaliseringen ble 20 sols = 1 franc. Portoen er altså den samme på de to brevene. (Tilh. Postmuseet).

TRONDHEIM, 13/1-1801.
Brev til Bordeaux, påskrevet
franco H'burg. Ank. til Bor-
deaux 13/2. Transitt i lukket
sekk gjennom Sverige. Tran-
sittstempel DÄNNEMARK
fra Keis. Reichs-Ober-Post-
amt i Hamburg (Thurn &
Taxis). Porto å betale 17 de-
cimes (Frs. 1,70). (Tilh. Post-
museet).

ter som hadde tilknytning til befordringen av objektet. Disse før-filatelistiske objekter har etterhvert gått inn som en naturlig innledning i samlinger av tradisjonell natur. For Norges vedkommende fikk vi det første poststempel bare ti år før vi fikk det første frimerket. Pr. definisjon varer altså den såkalte prefrim-perioden i Norge bare ti år, og dette området i seg selv er forholdsvis fattig, med bare rundt 60 faste og ambulering poststeder med stempel. Skal man få noe ut av norsk posthistorie før frimerkene kom, må man gå i dybden når det gjelder håndskrevne påskrifter; studere portosatser og postruter og kanskje mest viktig; gå løs på brev til og fra utlandet.

På disse gamle brevene finner man postale anmerkninger som viser hvilken porto som er beregnet, og påskrifter og utenlandske stempler som viser transportvei til og fra Norge. De første poststemplene på norske brev dukker opp alt i 1760-årene, — ettersom all norsk utenlandspost utover Danmark og Sverige gikk over Hamburg, er det Ham-

CHRISTIANIA 22/8-1845 — franko brev til Bordeaux, ankommet 2. september. Transittstempel DANEMARCK PAR HAMBOURG (inngangsstempel Thurn & Taxis' postkontor i Hamburg, samt datostempel T&T HAMBURG 27/8. Påstemplet PD i svart (betalt helt frem), mark. på baksiden «2bb» = dobbelt vekt. Fransk portoandel påført i rødskrift «38» = 38 decimes (dobbelt porto Hamburg — Frankrike). Ank.stempel fra Bordeaux.

burgs stempler som først dukker opp.

Man skal være klar over at det ikke er bare gamle brev som er posthistorisk interessante. Posthistorie skjer faktisk hver dag. Alle brev som går gjennom posten kan vise ting som har posthistorisk interesse. Men det er klart at her, som i alle andre samlinger, er det det litt uvanlige som er interessant. Når det gjelder de gamle ting er det særlig interessant at mange opplysninger om hvorledes posten fungerte enten er gått tapt, eller er svært vanskelig tilgjengelig. Derfor kan man faktisk forske seg frem til, ved hjelp av sitt materiale, hvorledes en bestemt postal funksjon har vært utført.

De forskjellige lands postverk tilbyr, eller har tilbudt, forskjellige tjenester, og det er interessant i en samling å kunne dokumentere utviklingen av slike tjenester. Man kan tenke på enten rekommanderte sendinger, verdi- og pengesendinger, eller ekspressendinger. Man kan også se på postverkenes interne rutiner, — f.eks. når det gjelder behandling av ubetalte brev, eller portobrev. Her i Norge finnes det mange fine samlinger som går nettopp på dette emnet.

Rene posthistoriske samlinger hadde tidligere vanskelig for å bli anerkjent i utstillingssammenheng. Rene prefrim-samlinger ble regnet som klassisk filateli og nedvurdert fordi de ikke inneholdt frimerker. Andre samlinger ble bedømt som tema- eller motivsamlinger, og nedvurdert fordi de ikke fulgte de anerkjente prinsipper for slike samlinger. Andre har igjen falt under det som kalles «samlinger som bygger på spesielle synspunkter», og slike blir heller ikke alltid tatt helt alvorlig.

I løpet av 1970-årene ble det arbeidet sterkt for å få egne regler og egne definisjoner for posthistoriske samlinger, og innen FIP ble det dannet en posthistorisk kommisjon. I Madrid i 1975 ble det vedtatt et reglement med retningslinjer, og dette reglementet gjelder i hovedsaken ennå. Første gang det var en egen posthistorisk klasse på en internasjonal utstilling, var på HAFNIA i København i 1976. Etter dette har de posthistoriske samlinger stort sett vært skilt ut som egen klasse både på internasjonale og på nasjonale utstillinger, i alle fall her i Norge.

FIP-reglementet for posthistoriske samlinger gir følgende definisjon av posthistoriske samlinger:

«En posthistorisk samling er en samling som bygger på studier og klassifikasjon av postale og filatelistiske objekter som har direkte tilknytning til de metoder, for-

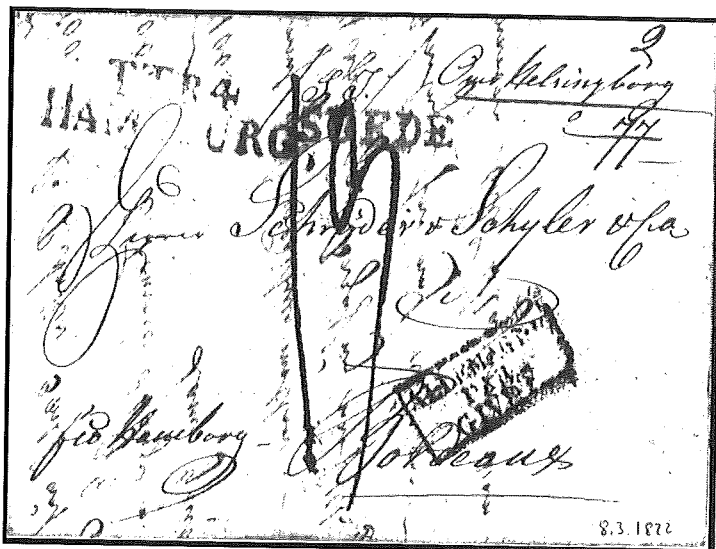
sendelsesruter og betingelser for forsendelse av postale meddelelser som har vært gjeldende gjennom tidene, og videre organisasjonen for dette formål av postale tjenester, enten av staten, lokale myndigheter eller private».

I et tillegg til denne definisjon blir det gitt en nærmere definisjon som lyder slik:

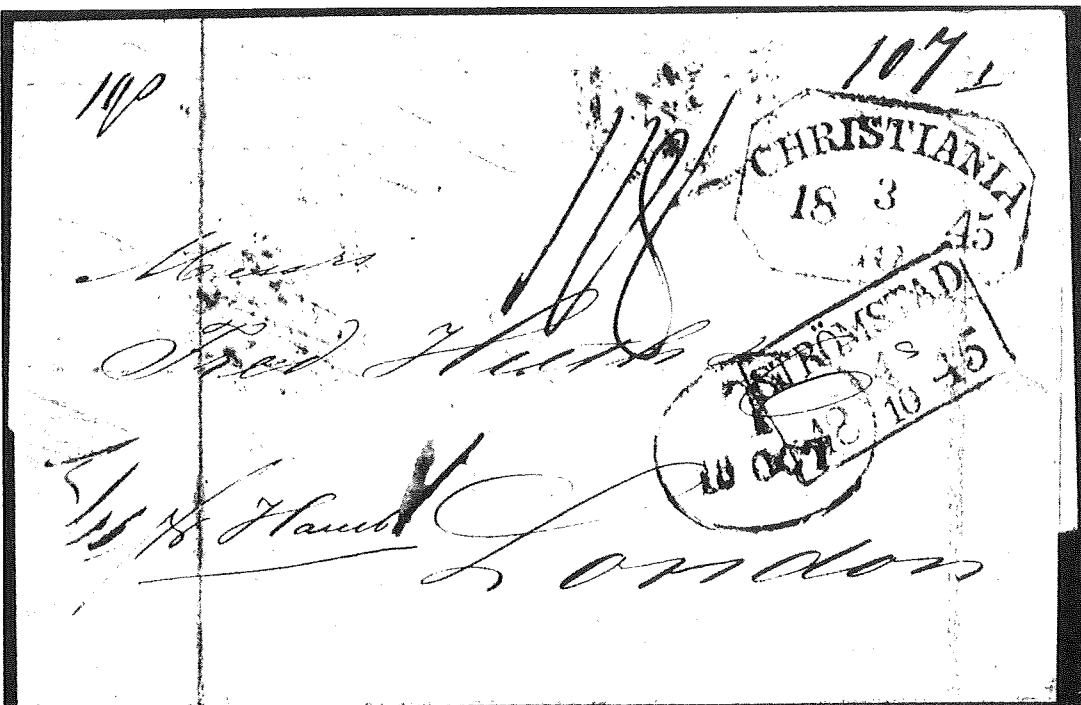
«En posthistorisk samling består først og fremst av postgåtte brev og lignende objekter, stemplete frimerker, samt postale dokumenter, satt sammen slik at samlingen illustrerer et posthistorisk emne i henhold til definisjonen».

I tillegg til dette aksepteres nå også etter det reviderede reglement rene stempelsamlinger som posthistoriske samlinger, hvis de er bygget opp slik at de viser utviklingen av poststempelen i en posthistorisk sammenheng.

Blant de posthistoriske

CHRISTIANIA 8/3-1822 — brev til Bordeaux. Ank. 29/3. Med svensk post over Helsingborg (sv. kart nr. 2). Inngangsstempel til Thurn & Taxis Hamburg (SUEDE), utgangsstempel T.T.R.4 (Thurn & Taxis Rayon 4 Hamburg). Fransk inngangsstempel «Allemagne par Givet». Betalt til Hamburg; porto derfra 19 decimes å betale i Bordeaux. (privat eie)

CHRISTIANIA 3/10-1845 — brev til London. Stemplet med Norges første poststempel. Med svensk post over Strømstad og Hamburg, derfra med britisk post til London. Betalt til Hamburg; porto derfra 1/8d. Svensk kart.nr. 107 (tilh. Postmuseet).

emner som er listet opp i reglementet, finner vi:

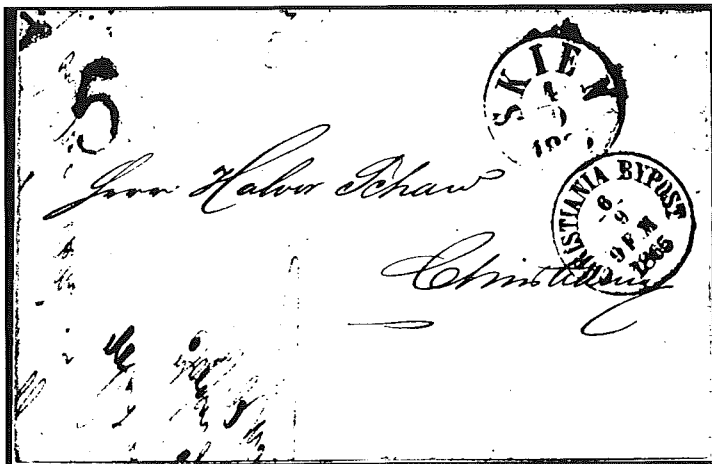
1. Førfilatelistske posttjenester
2. Alminnelig studium av posttjenestenes utvikling nasjonalt eller internasjonalt
3. Militærpost, feltpost, beleiringspost, krigsfange- og konsentrasjonsleirpost
4. Skipspost
5. Katastrofepost
6. Desinfisert post (kolera-brev)
7. Jernbanepost
8. Postsensur
9. Portobrev
10. Postautomasjon

Det heter videre at samlingene kan inneholde, der hvor det er strengt nødvendig, foruten de objekter som er nevnt i definisjonen, andre frimerker og forløpere, kart, trykk, tegninger, forordninger, reglementer og lignende ting.

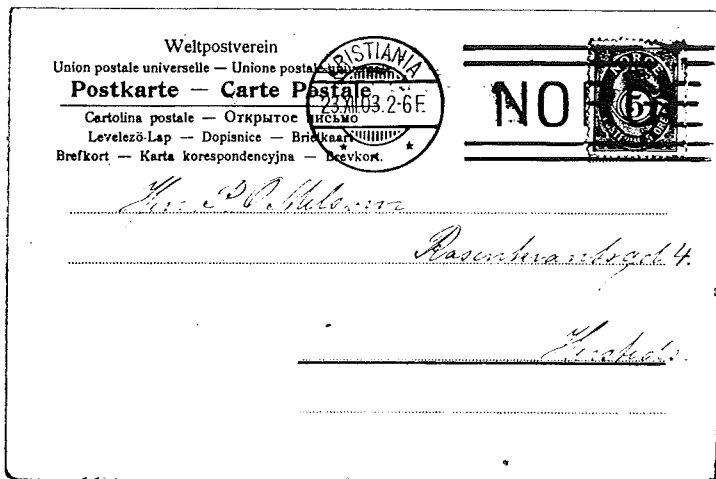
Om denne definisjonen har det vært atskillig diskusjon. Noen mener at ubrukte frimerker også er posthistorie; andre mener at de overhodet ikke hører hjemme i en posthistorisk samling, unntatt i helt spesielle tilfeller. Utviklingen går mot at ubrukte merker og helsaker i et post-

historisk eksponat nærmest trekker ned. Man bør videre være forsiktig med å vise for mange kart og bilder som ikke er postale objekter. Man må holde seg til det som er nødvendig for å forklare en sammenheng.

Løse stemplete frimerker bør man også være forsiktig

Portostempel 5 skilling fra Skien 1865.

CHRISTIANIA 23/12-1903 — Norges første maskinstempel i prøvedrift.

med å bruke, hvis de ikke, f.eks. på grunn av et spesielt stempel, er særlig interessant. Her finnes det selvfølgelig også unntak. I rene stempelutviklings-samlinger vil det være mer på sin plass med løse frimerker, men også her er regelen at et helbrev sier atskillig mer enn mange løse merker.

Ofte assosieres samlinger av brev med posthistorie. Det er på sin plass å fremheve at selv det vakreste brev ikke viser noen posthistorisk viten hvis man ikke kan vise en analyse av brevet og gi en forklaring. Man skal ikke skrive en avhandling til hvert objekt, men man skal vise hvordan objektet faller inn i en sammenheng.

Her i Norge er posthistorie blitt mer og mer populært. Vårt land har en mengde interessante postale forhold, og har hatt det gjennom tidene. Det finnes også ganske meget eldre materiale tilgjengelig, men man skal merke seg at man ikke skal tilvende seg dette materiale fra offentlige arkiver eller fra andre eiere! Dette er straffbart! I alle fall har prisene på posthistorisk mate-

riale stort sett holdt seg på et så rimelig nivå at de fleste kan skaffe seg et grunnlag uten for store utlegg. Man skal

bare vite hva man vil samle og legge plan for sin samling.

En ting som er blitt mer og mer populær er hjemsted-samlinger, eller samlinger som viser postal og annen utvikling på et begrenset geografisk område. Dette er i ferd med å utvikle seg til en egen disiplin, men foreløbig regnes de for å være posthistoriske samlinger. Man skal bare være litt forsiktig med hva man tar inn i samlingen. Tydelig provoserte eller lagete objekter vil i alle tilfelle ikke virke positivt under en bedømmelse.

I en senere artikkel vil prinsippene for vurdering og bedømmelse av et posthistorisk eksponat bli gjennomgått nærmere.

Nordjysk Frimærkehandel ekskludert

Redaktøren av NFT har fått flere henvendelser i det siste fra lesere som føler seg «lurt» av det danske firmaet Nordjysk Frimærkehandel ApS.

Nå er det slik at dette firmaet ikke averterer i NFT. Det får heller ikke avertere her. Derimot har det annonser i endel aviser og ukeblader.

For ytterligere å gjøre firmaets forretningsskikk klar overfor NFTs lesere, gjengir vi hva Danmarks Frimærkehandlerforening sa i en meddelelse 20. mai 1983:

Herr Bjørn Thomsen, Nordjysk Frimærkehandel ApS, er ekskludert af Danmarks Frimærkehandlerforening.

Danmarks Frimærkehandlerforening har på sin generalforsamling den 16. maj stadfæstet bestyrelsens eksklusion af herr Bjørn Thomsen, Nordjysk Frimærkehandel ApS med overvældende majoritet. Af 35 repræsenterede medlemmer stemte 32 for eksklusion, to stemte imod og et medlem undlod at stemme.

Herr Bjørn Thomsen, Nordjysk Frimærkehandel ApS, er ekskludert af foreningen bl.a. fordi han ikke har efterlevet § 4 i foreningens love. Efter denne bestemmelse er medlemmer af Danmarks Frimærkehandlerforening forpligtet til, i deres forretningsudøvelse, at iagttage ordentlige, kollegiale og hæderlige forretningsprincipper og undgå misvisende annoncering o. lign. samt at bidrage til at hæve og fæstne branchens anseelse.

DANMARKS FRIMÆRKEHANDLERFORENING

Posthistorie:

Verdibrev frankert med 52 stk. av Norge nr. 1

Sendt fra Porsgrunn til Bodø i 1855

Av Gunnar Melbøe

Penger kunne man også før 1855 sende med posten, og brevene kunne sendes enten betalte eller ubetalte. Den samlede porto besto da av en verdiporto gradert etter pengeinnholdet, pluss en vanlig brevporto etter brevets vekt. Etter innføringen av frimerker 1. januar 1855 kunne såvel brevporto som verdiporto avgjøres ved frimerker. Verdiportoen for et beløp inntil 250 Spd. var f.eks. 40 skill., og siden 4 skill. Våpen 1855 (NK 1) var omtrent enerådende i to år, skulle man forvente å finne flere større enheter bevart.

Som kjent er dette ikke tilfelle, og bortsett fra den berømte 39-blokken som ble solgt på auksjon i 1981 for 1,2 mill. kroner, kjenner man i dag ingen større enheter enn en enslig 10-blokk. En medvirkende årsak til dette er nok forbudet mot å benytte frimerker til betaling av verdipost etter juli 1855. Hva som var grunnene til dette forbudet, fremgår av nedenstående interessante brevveksling.

Det første brev er datert

10. februar 1855 og skrevet av postekspeditør Groth ved Bodø Postexpedition til Nordlands Postcontoir, som på den tid var overordnet postkontor.

«Nogle at de med sidste Sydpost den 8. d.M ankomne Bancobreve overtydede mig om Uhensigtsmæssigheden af Bestem-

melsen om, at Frimærker ogsaa kunde anvendes til saadanne Breve, ikke alene med Hensyn til, at de ved det idelige Eftersyn paa Poststationerne løsrives, og som Følge heraf lettelig ved Fremkomsten mangle det fulde Antal Mærker, men ogsaa i særdeleshed af Hensyn

*Nr 7.
1855.*

Circulaire.

Fra

Den Kongelige Norske Regjerings

Departement for det Indre.

- I. Ved kongelig Resolution af 8de f. M. er det bestemt:

«at den i Lov af 7de Juli 1854 §4 fastsatte Værdieporto af Pengebreve for Fremtiden ikke kan betales med Frimærker».

Portoen for de i et Brev indlagte Pengebeløb bliver følgelig, naar Brevet ønskes frankeret, altid at afgjøre med contante Penge, hvorimod Følgebrevet kan frigjøres ved Frimærke. Herom bedes en Bekjendtgjørelse udfærdiget.
- II. Følgende nye Postaabnerier ere oprettede:
 - et i Veø Præstegjeld, Romsdals Fogderie, Romsdals Amt, i Henhold til kongelig Resolution af 26de Mai d. A.
 - et i Vangens Hovedsogn til Urlands Præstegjeld, Sogns Fogderie, Nordre Bergenhus Amt, i Henhold til kongelig Resolution af 28de Marts d. A.

Veø Postaabnerie vil træde i Virksomhed fra 1ste August og Vangens Postaabnerie fra 1ste September førstkommande.
- III. I Forbindelse med Circulaire af 25de April sidstleden III meddeles, at tilfølgende kongelig Resolution af 27de f. M. vil Postaabneriet i Øksfjord, Loppens Præstegjeld, Altens Fogderie, Finmarkens Amt, herefter være i Virksomhed det hele Aar, idet der udenfor Dampfarts-Tiden vil vedligeholdes en maanedlig Bipopost mellem Postaabneriet Sopnæs i Alten-Talvigs Præstegjeld og Handelsstedet Hasvig over Øksfjord.

Til Fordeling blandt Postaabnerne følger det fornødne Antal Aftryk af dette Circulaire.

Christiania den 26de Juli 1855.

Bretteville.

til, at der for Bancobreve, der ere paaklistrede en Mængde Frimærker (med omhandlede Post fantes endog et stor 1750 Spdl. Altsaa med 47 Mærker) ikke af Postvæsenet vil kunne afgives den Attesten, at Brevene ere i ubeskadiget Stand eller i Orden, da man selvfølgelig ikke kan bedømme hvorvidt Convolutet under Frimærkene er helt. Da denne Bestemmelse heller ikke skjønnes at indeholde nogen Lettelse for de Corresponderende medens den for Postvæsenet medgiver et forøget Besvær ved Tællingen og Cassationen af en saadan Mængde Frimærker og den derhos i ovennevnte Henseende er saa aldeles forkastelig, har jeg troet, ikke at burde udsætte med at gjøre opmærksom derpaa, for at Bestemmelsen snarest mulig kan blive tilbagekaldt.»

Egentlig 52 merker

Postmester N. Scharffenberg ved Nordlands Postcon-
toir videresendte brevet den 1. mars 1855 til Den kgl. Norske Regjerings Departement for det Indre med følgende kommentar:

«Vedlagt tillader jeg mig ærbødigst at fremsende en Skrivelse fra Postexpeditøren i Bodø betreffende Bancobrevenes Frigjørelse med Frimærker. Anledningen til denne Skrivelse er at der fra Porsgrund hertil ankom et Bancobrev stort 1750 Spdl. paa hvilket var paaheftet 52 Stk. Frimærker. Brevet var af Størrelse som vedlagte Skrivelse og Forsiden paaheftet Frimærker således at kun en høyst ubetydelig Deel var levnet til Udskrift. Flere af Fri-

A. Om Portoen for almindelige Breve m. V.

I. Mellem indenrigske Steder.

1. For Befordring af et enkelt Brev fra et indenrigsk Sted til et andet tilkommer Lø 18 Mø 1856 der Postvæsenet 10 Øre, naar Brevet betales ved Indleveringen, og 20 Øre, naar § 1. det afsendes ubetalt.

For enkelt regnes Brev, som ikke veier over 15 Grammer (omtrent et Lod).
For vægtigere Breve betales:

	forudbetalte.	ubetalte.
Naar de veie over 15 indtil 30 Grammer	20 Øre	30 Øre
— — — — 30 — 100 —	30 —	45 —
— — — — 100 — 250 —	40 —	60 —
— — — — 250 — 500 —	50 —	75 —

Breve, der veie over 500 Grammer (omtrent et norsk Pund), modtages ikke til Forsendelse med Posterne. Herfra undtages dog portofrie Breve (hvorom se Bogstav E) samt Værdibreve.

2. Istedetfor med Penge kunne Breve forudbetales ved Frimærker, der fastklæbes Lø 3 Mø 1851 paa Brevenes Udskriftsside (jfr. Bogstav K), samt ved frimærkestemplede Kon-
volutter. Paa Værdibrev maa dog ikke sættes flere end 4 Frimærker, som derhos maa anbringes med Mellemrum af mindst et Frimærkes Bredder og ikke brettet eller bøies over Brevomslagets Kante (jfr. Bogstav D. I. 1. Anm.)

Paa forudbetalte Breve (recommanderede saavel som almindelige) ligesom ogsaa paa Korsbaandsforsendelser og Vareprøver til Sverige og Udlandet maa den af sendende Postaabner altid sætte Frimærker.

Der er tillige udfærdiget saakaldte Korrespondancekort, d. e. Stykker af stivt Papir af Størrelse som en almindelig Brevkonvolut og stemplede med 5 Øres Frimærke, paa hvilke de Korresponderende kunne nedskrive kortere Meddelelser til Forsendelse med Posten uden Omslag.

mærkerne var løsnet i den ene Kant, og da Postexpeditøren nu anfører at 47 Frimærker vare paaheftede, maa altsaa flere være affaldne. Brevet var her tilsyneladende ubeskadiget, men hvorvidt Convolutten under Frimærkerne var beskadiget kan jeg ikke oplyse. Brevets Ydre gav mig ikke Anledning til at drage i Tvivl at jo alt var i Orden, og da senere ingen Anmeldelse end det modtatte er indløben, haaber jeg og at Brevet ubeskadiget er fremkommet til Adressaten. Jeg vover ogsaa derhos at ytre den Formening at Bancobreve ikke burde kunne frigjøres med ved Frimærker, da Ansvar beklagelig kan træffe den aldeles Uskyldige. Naar Bancobrevene indeholder en mindre Sum saa at kuns fire Frimærker ere anvendelige, er bestemmelsen Uskade-

lig forsaavidt jeg indseer, men med større Summer maa jeg være enig med Postexpeditøren i at det er uhensigtsmæssig at frigjøre Bancobreve med Frimærker, da Ansvar og Bryderie dermed er forbunden.»

Heretter kontant

At postekspeditørens forslag ble tatt til følge fremgår av kgl. res. av 8/6 1855 hvor det ble bestemt at verdiposten ikke kunne betales med frimærker, og det het således i cirkulære av 26/7 1855:

«Portoen for de i et Brev indlagte Pengebeløb bliver følgende naar Brevet ønskes frankeret, altid at afgjøre med contante Penge, hvorimod Følgebrevet kan frigjøres ved Frimærke.»

Denne bestemmelse sto ved makt i flere år, og dagens filatelist kan bare beklage postekspeditør Groths initiativ.

Merverdi-avgiften på frimerker igjen

Merverdiavgiften for frimerkeomsetning ble fjernet gjennom et stortingsvedtak ifjor sommer.

Da offentlig sak-merkene

Først i 1876 ble bestemmelsen opphevet. I lov av 18. mai 1876, som trådte i kraft 1. januar 1877, het det bl.a.:

«Saavel Verdiportoene som Vægtportoene af Pengebreve kan betales med Frimærker; dog maa der ikke paa Verdibrev sættes flere end 4 Frimærker, som derhos maae anbringes med Mellemrum af minst et Frimærkes Bredde og ikke brettes eller bøies over Brevomslagens Kanter».

Kilder:

- Einar B. Eriksens posthistoriske materiale i Postbiblioteket (upublisert)
- Leiv A. Brecke: *Portosatser og regler for brevbehandling 1/1 1855 — 1/1 1865*
- Lov av 18. mai 1876 angaaende Forandringer i og Tillæg til Loven om Postvesenet af 3. Mai 1871.
- Sammendrag af de væsentligste Postaabnerne vedkommende Bestemmelser (Christiania 1877).
- Cirkulaire nr. 7/1856 og nr. 10/1876 fra Den Kongelige Norske Regjerings Departement for det Indre.
- Norgeskatalogen 1984.

skulle «realiseres» fra Postens Filatelitjeneste, måtte Postverket tilbakebetale moms for slike merker levert etter 1. juli ifjor, selv om bestillingen var innkommet før moms-fritaket trådte i kraft.

Da vi i vinter fikk tilbud fra «Postfolkenes salgskontor for brukte frimerker» om årets kilovare-auksjon, gjorde man oppmerksom på at merverdiavgift vil komme som tillegg til anbudsprisen.

I loven om oppheving av omsetningsavgiften heter det bl.a. at Postverkets tjenester og omsetning av frimerker er fritatt for omsetningsavgift. Bestemmelsene gjelder imidlertid ikke omsetning i pakker som er spesielt beregnet for butikksalg.

Jeg skulle tro at de fleste samlere som kjøper kilopakker, gjør dette med tanke på sine utenlandske bytteforbindelser for å skaffe seg bytte-materiale. Dette er derfor ikke salg i pakker som er beregnet for butikksalg.

«Postfolkenes salgskontor for brukte frimerker» er vel egentlig ikke noen butikk i vanlig forstand, heller. De kjøper ikke inn ting for å

selge, de får merkene av Postvesenet, og selger dem vel egentlig på vegne av postverket. De skulle derfor etter min mening ikke være gjenstand for merverdiavgift. Jeg går ut fra at de som kjøper merker for videresalg i forretning o.l. i sin tid betaler omsetningsavgift av merkene, så staten vil egentlig ikke risikere tap av den grunn.

Med denne bakgrunn gjorde jeg en henvendelse til salgskontoret og fikk følgende svar:

Merverdiavgift — brukte frimerker i kilos-esker

Vi viser til Deres brev av 10 d.m. og det er med beklagelse vi må underrette Dem om at vi ikke er innvilget momsritak på vår kilovare.

Saken har vært tatt opp med fylkesskattesjefen i Oslo som mener at vi faller innunder lovens eneste unntak fra fritaket.

Vi må altså svare merverdiavgift av salget.

*Med vennlig hilsen
Marit Husrem*

Er det mer å gjøre med dette?

Harald R. Eriksen

God sommer!

Redaktøren, forretningsføreren og typografen i NFT benytter anledningen til å ønske lesere, bidragsytere og annonsører en riktig god sommer!

Postveier under krigen (Del V):

Med Clipper'n til USA – og kronprinsen som «Dahl»

Av Svein Andreassen

Ved siden av å være viktige postveier under krigen, var clipperruten Lisboa — New York også et viktig bindeledd mellom norske myndigheter i London og det amerikanske samfunn. Flere av regjeringens medlemmer reiste i løpet av krigsårene på kortere og lengre besøk til USA via Lisboa. Også kronprins Olav reiste denne veien på sine reiser fra England til USA. Ruten som ble fulgt, var den samme som ble brukt for sivil luftpost fra England til USA i krigens første tid. Vi vil i denne artikkel gi en nærmere omtale av planene om en clipperrute mellom New York og Bergen og presentere noen skildringer og personlige erfaringer fra de transatlantiske flyruter — slik de engang var.

Som omtalt i en tidligere artikkel, reiste en nordisk luftfartsdelegasjon til USA i januar 1940 for å forhandle om en trans-atlantisk luft-rute mellom New York og Bergen/Stavanger. Delegasjonen besto av representanter for norske, svenske og danske flyselskaper, og for svenske og danske postmyn-

digheter. Finnene var også interesserte, men fant ikke å kunne delta i delegasjonen mens vinterkrigen raste. Delegasjonen reiste i januar 1940 med United States Line's dampskip «Manhattan» fra Genova, og ankom USA 24. januar etter en 12 timers britisk kontroll av passasjerlister, post og annen last i Gibraltar. For to delegasjonsmedlemmers vedkommende skjedde tilbakereisen via clipperruten.

Under USA-oppholdet ble det oppnådd enighet med Pan American Airways (Pan-air, også forkortet til Pan-Am eller PAA) om at det sommeren 1940 skulle åpnes en rute med en clippermaskin (Boeing Clipper) på strekningen New York — Botwood (New Foundland) — Reykjavik — Bergen. Bergen ble satt opp som endestasjon for ruten, da Stavanger lå innenfor det området som USA hadde erklært som

NO. 88

WESTERN UNION
(THE WESTERN UNION TELEGRAPH COMPANY)
(Incorporated in the State of New York, U.S.A., with limited liability.)

CABLEGRAM

AMERICAN TELEGRAPH CO., LD. CANADIAN NATIONAL TELEGRAPHS.

10 AT 22 GREAT WINCHESTER STREET, LONDON, E.C.2. (TEL. LONDON WALL 1234)

736 ETAT SANS PRIORITY WASHINGTON DC

511/509 1/64/63 27

HLT NORMIN LONDON

NORWEGIAN FOREIGN MINISTRY,
KINGSTON HOUSE,
PRINCES GATE, S.W. 414 CX

354 TIL GJESDAL COLON FOERSTE RAPPORT FRA HANS OLAV/
KRONPRINSENS FOREDRAGSREISE COLON TUREN BEGYNTE BEGYNTE/
12 APRIL NEWYORK STOP OVERALT BLIR KRONPRINSEN SOM/
LEDSAGES KRONPRINSESSERNE MINISTEN MORGANSTIERNE MOTTATT/
MED BEGEISTRING FORSTAAELSE FOEDT AV AMERIKANSKE FOLKS/
ANERKJENNELSE HORGES INNSATS VERDENSOPPJOERET STOP ETTER/
KRONPRINSENS EGET OENSKER FOREGAAR FERDEN STOERSTE/
ENKELHET UTEN FESTPREG STOP AV TURENS 22 DOEGH TILBRINGES/
16 HETTER TOGET STOP

1212

Please send your Reply "Via WESTERN UNION" You may telephone us for a messenger

Telegram vedrørende kronprins Olavs store foredragsturné i USA i 1942 fra presseattaché Hans Olav ved den norske ambassaden i Washington til Regjeringens informasjonskontor i London. Rapporten er sendt som åpent telegram og har passert britisk telegraf-sensur i London (jfr. sensurstempel øverst til høyre).

Royal Norwegian Embassy London, 21. Oktober, 1944.

10, PALACE GREEN,
LONDON, W. B.

F O R T R O L I G .

Herr Arkivar Reidar Omang,
Det Kgl. Utenriksdepartement,
p.t. London.

Kjære Herr Omang,

Jeg har mottatt Deres skrivelse av den 26.dennes, vedrørende fly-billetter utstedet for reise U.K./Lisbon, og lydende på "Sörensen" og "Dahl".

Jeg kan meddele Dem at H.K.H.Kronprinsen og Oberstlöytant Östgaard vanligvis har benyttet pseudonymene "Oscar Dahl", og "Einar Sörensen", under sine reiser til U.S.A.

*Deres hengiven
Erik Colban*

Brev fra ambassadør Erik Colban, London, til sjefsarkivar Reidar Omang i Utenriksdepartementet.

krigssone. Panair skulle i sin helhet stå for ruten fra New York til Bergen (østgående rute), mens flyet på returreisen skulle chartres av de skandinaviske flyselskaper for en pris av 15 000 dollar pr. tur.

Planer for 1940

I løpet av 1940 skulle det gjennomføres åtte turer hver vei som skulle utvides til tolv sommeren 1941. En var også inne på tanken om å kjøpe et landfly — en Douglas C54 — som en kunne sette inn i 1942 eller 1943 — og dermed etablere et varig felles-skandinavisk foretak. Som et resultat av delegasjonens besøk, in-

struerte den norske og danske regjering sine respektive ambassadører om å oppta forhandlinger med amerikanerne om luftfartsavtaler.

De to norske representanter i delegasjonen, høyesterettsadvokat Villars-Dahl fra Det Norske Luftfartsselskap (DNL) og flygeren Bernt Balchen, som bodde i USA, skulle fortsette å forhandle om nærmere detaljer. Den svenske direktør Per Norlin i AB Aerotransport (ABA) og direktør Knud Lybye i Det danske Luftfartsselskap (DDL) reiste hjem for å fortsette forhandlingene med de nordiske lands regjeringer og med de re-

spektive lands postmyndigheter. De to reiste tilbake med clipperruten til Lisboa 20. mars 1940.

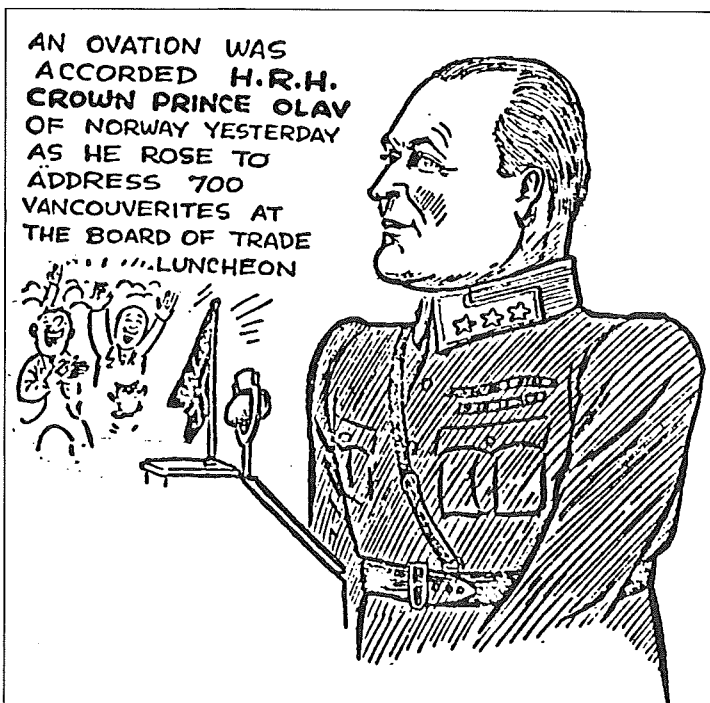
Hjemreise med Clipper'n

I et foredrag senere redegjorde direktør Lybye for reisen, og ga også et interessant innblikk i returreisen med clipperruten. Deler av foredraget ble gjengitt i Nordisk Posttidsskrift:

«For hurtigst mulig å komme hjem for å fortsette vårt arbeid i forbindelse med etableringen av ruten, besluttet vi å fly tilbake. På grunn av isforholdene kunne Clipperen ikke ta av fra «La Guardia Field» — flyplassen utenfor New York — men måtte starte fra Baltimore hvor isforholdene var gunstigere. Starten fant sted den 20. mars kl. 12.15, og neste dag kl. 16.30 portugisisk tid var vi fremme i Lisboa.

Bilde fra avisen «Minneapolis Daily Times» 30. april 1942 da kronprins Olav talte Norges sak til flere tusen tilhørere i Minneapolis under hans omfattende USA-reise i 1942.

Tegning i avisen «The Vancouver Daily Province» 24. april 1942 av HKH Kronprinsen under hans foredragsturné. Som det bl.a. fremgår av brevet fra ambassadør Erik Colban, London, reiste kronprinsen via clipperruten fra Lisboa til New York under psevdonymet «Oscar Dahl».

Som man vil huske, var det på dette tidspunkt stor forbitrelse i USA over at britene forlangte at all post skulle sensureres under mellomlanding på Bermuda. For å unngå det, besluttet amerikanerne å sløfse mellomlandingen på Bermuda.

Vår maskin var den første som gikk direkte fra USA til Horta på Azorene. Den store Yankee-Clipperen — en Boeing-flybåt — har normalt plass til 20 passasjerer pluss to tonn post foruten elleve manns besetning. Det sto til stadighet 18 oppredde køyer ombord, foruten at det fantes tre salonger. På grunn av den ekstra store bensinmengde som krevdes i anledning den direkte flygingen, og dels på grunn av unormal stor

postmengde, var vi kun ni passasjerer ombord. Flygingen tok 16 timer fra Baltimore til Horta. I Horta var det en og tre kvart times opphold for tanking, og i ventetiden ble passasjerene kjørt i bil til hotellet for å spise frokost, — de andre måltidene ble inntatt ombord.

Mens flyreisen fra USA til Lisboa på denne måten kun tok 22 timer pluss ca. to timers opphold i Horta, hadde vi en drepende jernbanereise på 36 timer fra Lisboa til Paris, og derfra ti timer til Amsterdam, hvor vi atter kunne få flyvemaskin til København. Jeg var hjemme 25. mars, og hadde vi ikke besluttet å forsere hjemreisen, er det tvilsomt om vi hadde nådd hjem før okkupasjonen den 9. april.

Den ene av mine norske venner nådde først hjem i september 1940 via Japan — Sibir, og den annen (Bernt Balchen) er fortsatt derover og er, såvidt jeg vet, nå prøveflyger av de norske og engelske krigsflyvemaskiner som blir oppkjøpt i USA. . . .»

Den tyske okkupasjonen av Norge og Danmark satte en stopper for en egen clipperrute til Bergen. Tanken om et skandinavisk luftfartssamarbeid ble først realisert etter krigen gjennom SAS.

«Dahl» og «Sørensen»

Under hele krigen gikk det en strøm av nordmenn over Atlanteren fra England til USA. Noen reiste med skip, men mange reiste via clipperruten over Lisboa. Blant de mest kjente var kronprins Olav, statsminister Johan Nygaardsvold og utenriksminister Trygve Lie.

Kronprins Olav avla i krigsårene et besøk i USA hvert år. Reisen ble foretatt for å styrke Norges sak i amerikansk opinion og å gjennomføre politiske samtaler med amerikanske myndigheter. Reisene til USA skjedde som regel med clipperruten via Lisboa. Reisene til USA fant sted ved juletid, og returreisene skjedde ut på vårparten. Av sikkerhetsgrunner reiste både kronprinsen og hans adjutant, oberstløytnant Østgaard, under andre navn. Kronprinsen kalte seg vanligvis for «Oscar Dahl» under overfarten med Clipper'n. Østgaard tok navnet «Einar Sørensen». Returreisene skjedde ofte direkte til England over New Foundland og Nord-Atlanteren.

Av Nygaardsvolds notater fremgår det at han dro fra England med landfly 16. ap-

ril 1942 til Lisboa. To dager senere reiste han videre med clipperruten til New York. Etter en omfattende rundreise i USA vendte han tilbake til London 6. juli.

Trygve Lies skildring

Daværende forsynings- og skipsfartsminister Trygve Lie foretok i tiden 2. — 21. august 1940 en reise til USA. Reisen gikk via clipperruten Lisboa — New York. Tilbakereisen skjedde med den britiske Sunderland-flybåten «Atlantic Claire», som fra og med 3. august 1940 gjennomførte flere rundturer mellom Storbritannia og New York via Montreal. I sin bok «Med England i ildlinjen» skildrer Trygve Lie sin reise:

«Jeg hadde flere formål

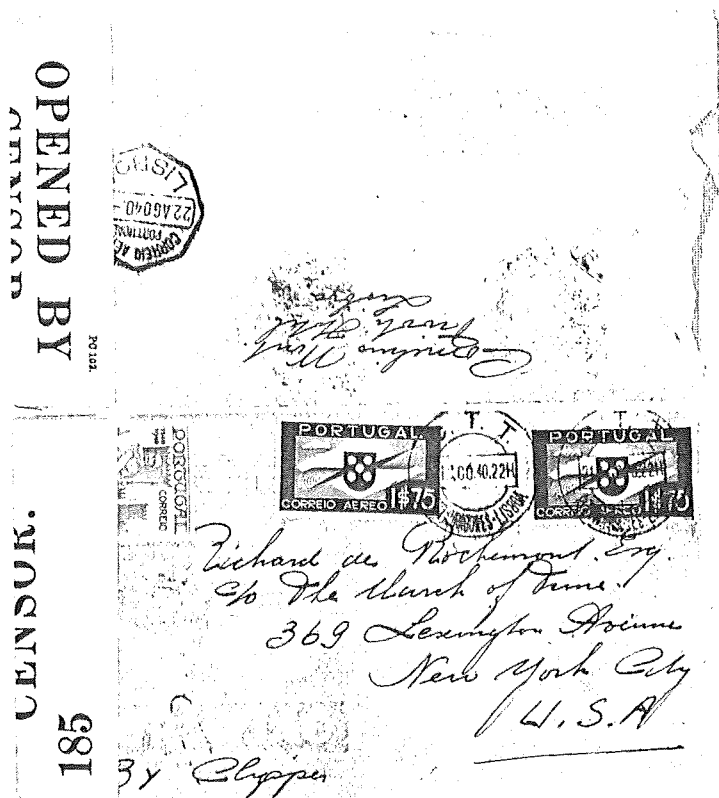
med min reise til New York og Montreal. Nortraships virksomhet i USA og Canada hadde tatt et sterkt oppsving fra midten av juni. Det var opprettet et stort kontor i 80 Broad Street i New Yorks «downtown» og et noe mindre i Montreal. Lorentzen (skipsfartsdirektør Øivind Lorentzen — NFT's anmerkning) hadde skrevet og telegrafert at jeg måtte komme over. Han og Ingvald Hauge i Sjømannsforbundet hadde store vanskeligheter med å få skipene ut. Visse amerikanske sjømannsorganisasjoner drev en iherdig virksomhet for å hindre skipsfarten på Storbritannia...»

Britene gjorde det de kunne for å lette min reise. Det ble straks skaffet plass i et nederlandsk fly. Nederlenderne var med på flyruten London — Lisboa med de trafikkfly de fikk reddet ut av landet ved den tyske invasjonen. Tidlig om morgenen den 2. august dro vi fra Hendon flyplass. Det var 8-10 passasjerer av forskjellige nasjonaliteter ombord...»

Flyet måtte imidlertid gjøre vendereis på grunn av tekniske problemer, og Lie fortsetter:

— «Neste morgen startet vi fra Hendon. Denne gang gikk turen uten uhell over England og havet. Vi fløy en lang bue vest av Bretagne og over Biskaiabukten. Etter ni timer landet vi på flyplassen ved Lissabon. Straks etter ankomsten fikk jeg besøk av en representant for den britiske legasjon. Han fortalte til min glede at flyet jeg skulle reise til Amerika med, ville forlate Lissabon neste morgen. Jeg sto derfor tidlig opp og dro ned til sjøflyhavnen, men her fikk jeg beskjed om at flyet var fullt belagt, og at det ikke var reservert noen plass for en norsk minister. Det gjentok seg neste dag og dagen etter.

Den tredje dagen ga jeg meg ikke så lett. Jeg gikk rundt og snuste litt, snakket med folk i forskjellige billettluke og ved sperringene, og til slutt kom jeg i snakk med en portugiser som jeg antok hadde noe med kontrollen å gjøre. Han var snar til å fortelle meg at hvis han fikk 100 dollar, kunne han nok ordne plass for meg

Brev stemplet Lisboa 21. august 1940 og adressert til New York. Stemplet med postalt luftpoststempel den påfølgende dag (baksiden). Sendt med clipperruten Lisboa—New York. Britisk sensur, trolig under mellomlanding på Bermuda.

Statsminister Johan Nygaardsvold besøkte USA i tiden 16. april — 6. juli 1942. Reisen fra London til USA skjedde med landfly fra Bristol til Centa ved Lisboa. Den 18. april reiste han med clipperruten til New York.

neste dag. Jeg tok risikoen og mannen på hans ord. Han fikk sine 100 dollar. Neste morgen var det plass på flyet. — Når det hverken hadde lyktes minister Jakhelln eller den britiske legasjon å skaffe plass tidligere, kom det av den kolossale tilstrømningen av politiske flyktninger fra hele Europa. Alle skulle videre, enten til Sør- eller Nord-Amerika. Hele dagen var det lange køer utenfor skips- og flyselskaperes billettluke. Og tyske spioner og lyttere var i full virksomhet.

Flyturen til Azorene på den amerikanske Clipperen gikk uten ubehagelige overraskelser. De gamle clipperne var langsomme, men gode sjøfly. Serveringen av mat skjedde ved dekket bord, med plass til fire ved hvert. Menyen

var det ingen grunn til å klage over.

Det ble igjen bekreftet at det nøytrale Portugal bugnet av varer, sammenlignet med Storbritannia. Det var et meget kosmopolitisk selskap ombord. Jødiske flyktninger, diplomater og kurérer fra

mange land, amerikanere og også tyskere. Føreren av flyet var den kjente norsk-amerikanske trafikkflyveren kaptein Gulbrandsen fra Brooklyn. Da han så mitt navn på passasjerlisten, kom han bort og spurte om jeg var norsk. Vi hadde så en lang

OPENED BY

P.O. 80

EXAMINER 8102

Form 107

Alf Bjercke

SLO

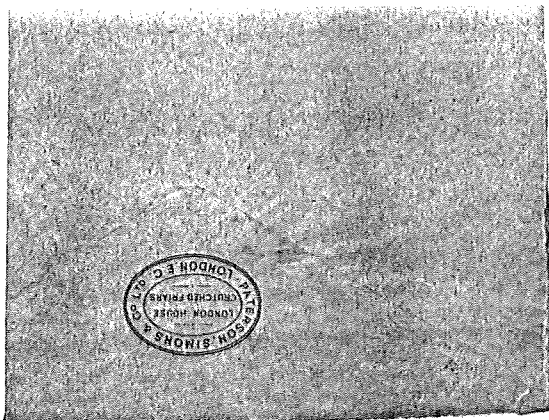
LUFTPOST
R AVION
Clipper.

Mr. ALF BJERCKE

U. S. A.

Brev stemplet Oslo 8. september 1941, adressert til New York. Kontrollert, men ikke åpnet av tyske sensurmyndigheter i Frankfurt («Ae»). Sendt med clipperruten Lisboa—New York. Åpnet og sensurert av britene under mellomlanding, trolig på Bermuda.

OPENED BY EXAMINER 5037

Brev stemplet London 7. oktober 1941, adressert til New York påtegnet «Per Clipper Mail». Brevet har trolig fulgt den ruten som mange norske utsendinger fra London fulgte på sine reiser til USA i krigsårene: England—Lisboa—New York. Trolig sensurert i England.

samtale. Han var meget interessert i hva som hadde hendt i Norge.

Etter 5-6 timers opphold i Santa Maria på Azorene, fortsatte vi til New York. Det var en opplevelse å se denne verdensbyen for første gang, imponerende og samtidig så fredfull, sammenlignet med det Norge og England jeg hadde forlatt. Tidlig om morgenen landet flyet støtt og sikkert i flyhavna ved La Guardia».

Som det fremgår av Trygve Lies skildring, mellomlandet flyet tydeligvis ikke på Bermuda. Det kan være forklaringen på at det

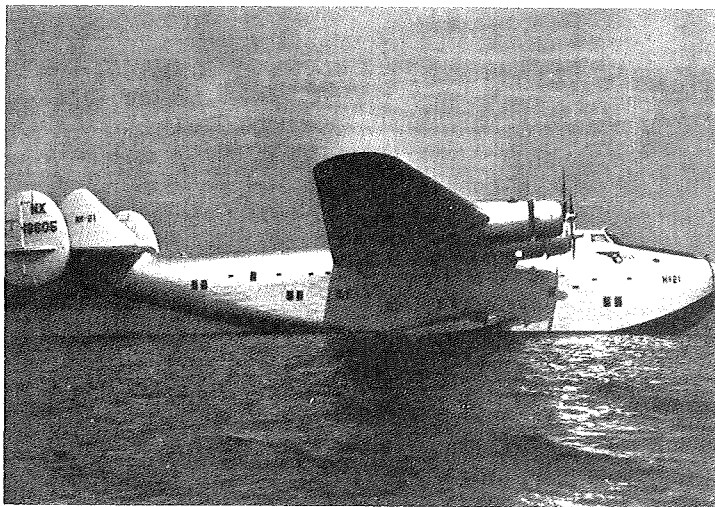
også var tyskere ombord. Ved mellomlanding og britisk kontroll på Bermuda, ville tyske statsborgere uten tvil blitt internert. For å unngå britisk sensur av postforsendelsene, sløyfet Clipper-flyene mellomlandinger på Bermuda fra mars 1940. I juni mellomlandet noen fly. Det var imidlertid først senere på høsten at man innførte regelmessige mellomlandinger i Hamilton, Bermuda.

Hjelmteits USA-reise

Da kirke- og undervisningsminister Nils Hjelmtveit dro over med Clipper'n i mai 1941, var mellomlandingen på Bermuda blitt rutine. Han reiste fra England med et lite to-motors fly. Flyet skulle gå via Lisboa til Vest-Afrika med post. Hjelmtveit skriver i sin bok «Vekstår og vargtid» at han var eneste passasjer og satt mellom postsekker og pakker. Flyet ble beskyttet av en tysk ubåt utenfor franskekysten, men ble ikke truffet og kom velberget fram til Lisboa. Etter et par dagers

Som Trygve Lie omtaler i sine memoarer, spiste man ved dekket bord ombord på PAAs Boeing 314-Clipper på ruten mellom Lisboa og New York.

Pan American Airways' Boeing 314-Clipper-fly.

utsettelse reiste han videre med PAAs clipperrute den 19. mai til New York. Hjelmteit skriver videre:

«Vi fikk vakkert vær på hele turen, unntatt på strekningen mellom Horta på Azorene, hvor vi var i land og spiste middag, og Bermuda. Der passerte vi flere regnvær. Det store flyet kastet seg til alle sider, datt ned og steg plutselig opp igjen. Tidlig om morgenen kom vi til Bermuda, der det ble inngående kontroll av alle

pass, alle passasjerer og bagasje. Det tok flere timer. En av passasjerene kom ikke velberget gjen-

nom kontrollen og ble holdt tilbake, og flere nye kom ombord. Resten av turen til New York var alle plasser i flyet opptatt. Det var fint flyvær, og vi kom til La Guardia flyplass i Brooklyn ved 18-tida.»

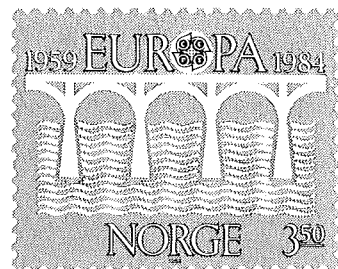
Kilder

- Utenriksdepartementets arkiv
- Trygve Lie: «Med England i ildlinjen» (Oslo 1956)
- Nils Hjelmteit: «Vekstår og vargtid» (Oslo 1969)
- Johan Nygaardsvold: «Norge i krig. London 1940—45» (Oslo 1983)
- Nordisk Posttidsskrift 1940.

Også nye norske Europa-merker

Trygve Lie.

Den europeiske post- og teleforening med forkortelsen CEPT ble dannet i juni 1959, og har altså nå eksistert i 25 år. Foreningens mål er å styrke båndene mellom de 26 medlemslandene og samordne og forbedre post- og teletjenestene. Et av tiltakene er en årlig fellesutgivelse av frimerker med samme motiv eller samme tema. Norge utgav det første Europa-frimerket i 1960, og skal nå være med for 15.

gang. I anledning av jubileet blir det denne gangen et felles motiv, en stilistisk bro som symboliserer kommunikasjon og samarbeid. Det er tegnet av kunstneren J. Larriviere fra Monaco, mens Leif F. Anisdahl har stått for tekst og arrangement på de norske merkene som får verdiene kr. 2,50 og 3,50. De blir utgitt i forbindelse med det omfattende arrangementet Postdagene 84 i Tønsberg.

Nyansebestemmelse av Nk. 17

Av Harry Snarvold

Som en fortsettelse på min forrige artikkel i tidsskriftet, hvor uttrykket «prøyssisk blå» ble behandlet, vil jeg få foreslå hvordan man på en lettfattelig måte kan uttrykke en ensartet betegnelse for fargenyanser, f.eks. for den omdiskuterte to skilling posthorn. Dette frimerket er trykt i blå farge med slektskap til rødt og grønt, det vil si til begge sider for kuløntonen blå (B) i fargesirkelen. Om man bruker det nye systemet NCS (norsk standard 4074), kan man dele opp fargenyansene i tre hovedgrupper, nemlig:

- 1) med slektskap til rødt
- 2) rent blå
- 3) med slektskap til grønt

De nyansene som vi i dag benevner som ultramarin og gråblå, tilhører alle den første gruppen (1), og er langt de flest forekommende. Rent blå merker (2) er ytterst sjeldne, kanskje de aller sjeldneste i utgaven, og undertegnede har bare registrert to—tre eksemplarer over en lang tidsperiode.

Til den tredje gruppen (3) hører de vi kaller for grønnblå eller prøyssisk blå, og disse er sjeldne.

Gruppene kan rubriseres til fargespråket som følger:

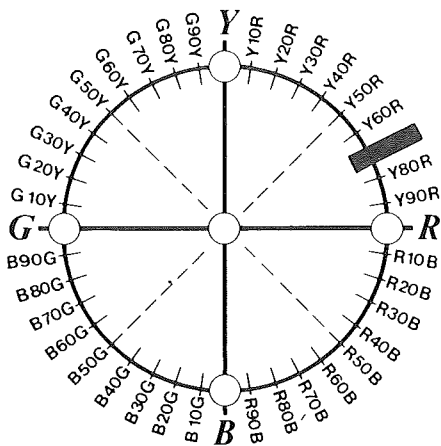
- 1) Ultramarin til gråblå
- 2) Blå
- 3) Grønnblå (prøyssisk blå)

Den første gruppen tilhører kuløntonen R90B (10% rødt) og forekommer i et bredt register med nyanser, fra dyp ultramarin nyanse med betegnelse i fargetriangelet med 4050, 4040 til 4030. (Se fig.) De s.k. gråblå nyanser, som tilhører samme kulørtone, forekommer likeledes fra 4020 til 5020 (blyantgrå).

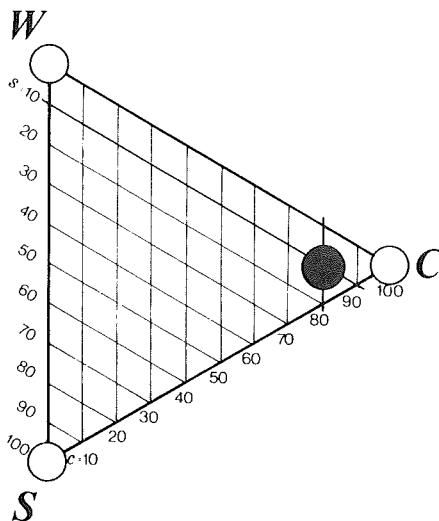
Den andre gruppen tilhører kuløntonen B (rent blå), og er registrert med betegnelsen 4050 i fargetriangelet.

Den tredje gruppen merker tilhører kuløntonen B10G (10% grønt) og kan variere over 4040, 4030 og 4020 i svart/hvitt-skalaen. Om satt til fargespråket kan man rubrisere disse som: *sterk grønnlig blå*, *grønnlig blå* og *matt grønnlig blå*.

Fargenyanser som grenser straks inntil de nevnte forekommer naturligvis, to merker har sjelden helt samme nyanse beroende på flere, kjente påvirkende faktorer.

Fargesirkelen.

Fargetriangelet.

Dette var bare ett eksempel på hvordan man enhetlig kan uttrykke fargenyanser på våre frimerker og hvordan man bruker atlasen i NCS-systemet. Denne er ganske dyr og koster i dag en god del over 1000-lappen å anskaffe. I Sverige har man valgt ut de fargenyansene som er *aktuelle for svenske merker*, og skal få trykket opp en spesiell atlas med disse for salg til samlere. Det har blitt nevnt at denne kommer til å koste noe mellom 50 og 100 kroner, og blir dermed mulig å anskaffe for hver og en.

Ved bestemmelse av nyanser på frimerker er det viktig å bruke s.k. jomfruelige eksemplarer, det vil si helst ustemplede merker eller merker på brev. Når dette ikke er mulig, bør man etterstrebe vakre og rene merker med lett avstempling og med friske marginer. Dagslys er også å foretrekke for en sikker bestemmelse av en nyanse.

Jeg diskuterte i sin tid ofte farger og nyanser, spesielt på to-skillingen, med dr. Gellein, og han uttrykte dette slik: «Helst skal man se farger en sollig dag, bak gardinen».

Jeg vet at mange samlere ofte er i sterk tvil om sine grønnaktige eller blå to-skillinger, og det forekommer i dag forskjellige bedømmelser av disse. Interesserte kan derfor gjerne sende disse til undertegnede for en bedømmelse etter NCS-systemet, og da jeg ser dette som en gjensidig hjelp til erfaring, beregnes bare utgifter til porto.

Harry Snarvold, adr.: Eneliden 11, 43364 PARTILLE, Sverige.

Faste og ambulerende poststeder i Farsund kommune.

Av Birger Stillufsen og Terje Skjoldal.

Interessen for den lokale posthistorie griper stadig om seg, og resulterer etterhvert i nye interessante småskrifter. Nå har bølgen også nådd Farsund. De lokale filatelister og posthistorikere Birger Stillufsen og Terje Skjoldal har laget et hefte som dekker ialt åtte faste poststeder i Farsund kommune, samt de ambulerende på dampskipene Fram, Farø, Flekkerø, Lindesnæs (nr. 2), Lyngdal (nr. 1) og Lyngdal (nr. 2), og motorbåtene Farøy og Knyggen.

Stoffet omfatter såvel vanlig historie som

posthistorie. De enkelte poststeder er grundig behandlet med angivelse av historisk bakgrunn, bemanning, beliggenhet gjennom tidene, stempler m.m. Ved første øyekast kan det virke noe uoversiktlig og litt rotet, men ved nærmere studium finner man fort at det som bør være med virkelig er der. Kort sagt, en mengde interessante opplysninger samlet på ett sted.

Stillufsen og Skjoldals lille hefte er trykket i offset i format A5 og inneholder ialt 80 sider. Det vil være av uvurderlig betydning for alle som er interessert i Farsund i postal sammenheng. Prisen er NOK 20,- pluss porto og omkostninger, og bestilling kan sendes Terje Skjoldal, Mindeåsen, 4560 Vanse.

Tore Gjelsvik

R. Kardel — G. Trögel: Handbuch Spitzbergen Handbuchfolge 13 der Polarphilatelie e.V.

Vi kjenner alle godt historiene om dem som har dratt til Spitsbergen for en sesong for å tjene litt penger — og så har blitt der, år etter år. Spitsbergen, landet som fengsler dem som besøker det slik at de blir bergtatt.

Parhestene Kardel og Trögel, formann og nestformann for de tyske polarsamlerne, er så utvilsomt bitt av Svalbard-basillen. I løpet av de senere årene har de vært der oppe flere ganger, og begge to kan ikke nok beklage at turene med ekspressrutene er innstilt. Det forhindrer allikevel ikke en av dem å planlegge fottur fra Ny-Ålesund til Longyearbyen til sommeren, og den andre kan ikke gjøre annet enn å være misunnelig fordi han har en dårlig fot og ikke kan være med.

Nå legger disse to i samarbeid frem sin store samlede viten om Spitsbergen i bokform. Det er blitt en interessant avhandling på 225 sider, og det er nesten utrolig hvilket vell av opplysninger de har klart å få med. Når man ser på spennvidden i stoffet er det nærmest overveldende. Riktignok har de meget bevisst skåret ned stoff som de mener er «alminnelig kjent» til bare noen få setninger som i de fleste tilfellene er nok for å friske på hukommelsen fra andre kilder man har kjennskap til fra før.

På denne måten får de skissert det vesentligste av øygruppens historie, geografi, flora og dyreliv før de går over på det vesentligste — posthistorien. Her tar de så for seg de enkelte poststedene — også de russiske — med behandling av de stempeltypene som har vært i bruk. Videre blir det utførlig behandlet hvilken postforbindelse som har

vært med fastlandet og mellom de enkelte poststedene fra de tilfeldige fangstbåtene, via ruteskipene til dagens flyforbindelser.

En stor og viktig del av boken omhandler så de viktigste ekspedisjonene til og fra Svalbard som kan dokumenteres postalt, og det er blitt ganske mange siden 1896. Turisttrafikken er selvfølgelig ikke utelatt. Heller ikke den betydning øyene hadde for begge sider under siste krig. Dette er berørt som den historiske viktigheten det hadde — uten at dette er noe som lar seg dokumentere postalt.

Siste del av boken er en katalogisering av poststemplene med punktverdsettelse, og en tilsvarende fortegnelse over forskjellige typer kort/brev som finnes på markedet fra de ekspedisjonene som er beskrevet i første del. Her er også foretatt en punktverdsettelse ut fra de auksjonsresultatene som foreligger.

De turistbetingede «Svalbard»-merkene og turistskipenes sidestempler i de senere årene har også fått sin relevante omtale, og det synes ikke å være stort mere av vesentlig betydning omkring «landet med de kalde kyster» å nevne. Grundigheten bak fremstillingen fremgår for såvidt også av de 1½ side med kildeangivelser som er oppgitt. Forfatterens egne samlinger som vi kjenner både

fra deltakelse på utstillinger her i landet og ved de utmerkelsene som de har oppnådd under større forhold, har bygget godt opp under fremstillingen med en rikholdig illustrasjon.

Vi vet at det ikke bare er i Tyskland man er interessert i den postale dokumentasjonen av Norges biland i nord. Det er til og med en egen samlerklubb for polarpostsamlere her i landet. Derfor skulle det være mange som kan finne nyttige opplysninger for sin samlerinteresse i denne publikasjonen, og den kan helt uten forbehold anbefales på det beste. Den koster DM 22,50 + porto, og kan bestilles fra:

Verlag Philatelia GmbH
Postfach 31 01 22,
D — 5090 LEVERKUSEN 31.

KW

nft

vi sakser:

Nytrykk utgis for opprinnelig merke

Den tyske handlerforeningen har sendt ut en advarsel om et frimerke fra Nepal som har funnet anvendelse i pakkesammenstillinger for å få «katalogprisen» opp. Det dreier seg nemlig om et nytrykk. Merket — som egentlig er et tjenestefrimerke — ble opprinnelig utgitt den 11. juni 1960 i anledning kong Birendras fødselsdag. Det noteres i Michel-katalogen til DM 600. Senere ble det trykket nytt opplag av merket, og da i store mengder. Nytrykket kom for et par år siden, og det har ikke på langt nær samme katalogverdi som det opprinnelige. Men det er altså prisen på det opprinnelige merket man bruker — og så får man altså nytrykket. Det er all grunn til å passe på...

(Svensk Filatelistisk Tidsskrift)

Valgets kvaler anno 1916.

«Velg ikke hverken en hustru eller et frimerke i lampelys. Du vil uten tvil bli skuffet neste dag.»

(The Stamp Collector's Quarterly,
Januar-Mars 1916)

Jubileumsflystevne Gardermoen

I tilknytning til flystevnet på Gardermoen 16. juni tilbyr Jessheim Frimerkeklubb følgende motivdatostempledde objekter:

- A. Flystevnekonvolutt kr. 15,- pr. stk.
 - B. Thunderbirdsprospektkort kr. 20,- pr. stk.
 - C. Fallskjermepost kr. 20,- pr. stk.
- Objektene B og C vil bli nummerert og medbragt.

Ved bestilling er det tilstrekkelig å angi bokstav og antall.

Bestillingsadresse:

Jessheim Frimerkeklubb, Boks 273,
2051 Jessheim. Postgiro 3 78 52 01

Skip og post i Østfinmark- ruten 1853-1868 (Del 2)

Av Tore Gjelsvik

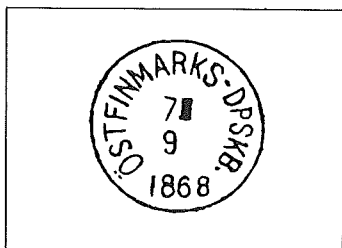

Fig. 7. Poststempelet ØSTFINMARKS-DPSKB. Fra forfatterens samling.

Postbehandlingen på Østfinmarksdampskipene

Da Staten etablerte sin dampskipsfart på Østfinmark var et av hovedformålene nettopp å bedre posttransporten. Rutene har derfor naturligvis vært postførende hele tiden. Sannsynligvis var det også egen postekspeditør med ombord fra starten av, men noen nærmere opplysninger om hvilke personer som har vært inne i bildet har det foreløpig ikke vært mulig å få frem. Nærmere søking i Postens arkiver vil sikkert gi svar på dette.

Posten har åpenbart vært behandlet ombord på vanlig måte. Post såvel til som fra Østfinmark har vært kartert til Tromsø eller Hammerfest, avhengig av hvor Østfinmarksruten har hatt sitt utgangspunkt. De fleste av de meget få bevarte brev fra Østfinmark til Syd-Norge er omkartert i Hammerfest.

Ved vurderingen av de filatelistiske spor etter postbehandlingen ombord på

dampskipene, er det to viktige forhold som må tas i betraktning. Det ene er at det er bare ett av de fire dampskip som har vært i faste ruter på Østfinmark som har hatt eget offisielt poststempel, dvs. stempel med skipets eget navn, nemlig dampski-

pet «Lindesnæs». Utover dette er det kjent et stempel med tekst ØSTFINMARKS-DPSKB., Fig. 7. Det andre er at i det meste av den aktuelle periode har de gjeldende instruksjoner for behandling av post ombord på postførende dampskip fore-

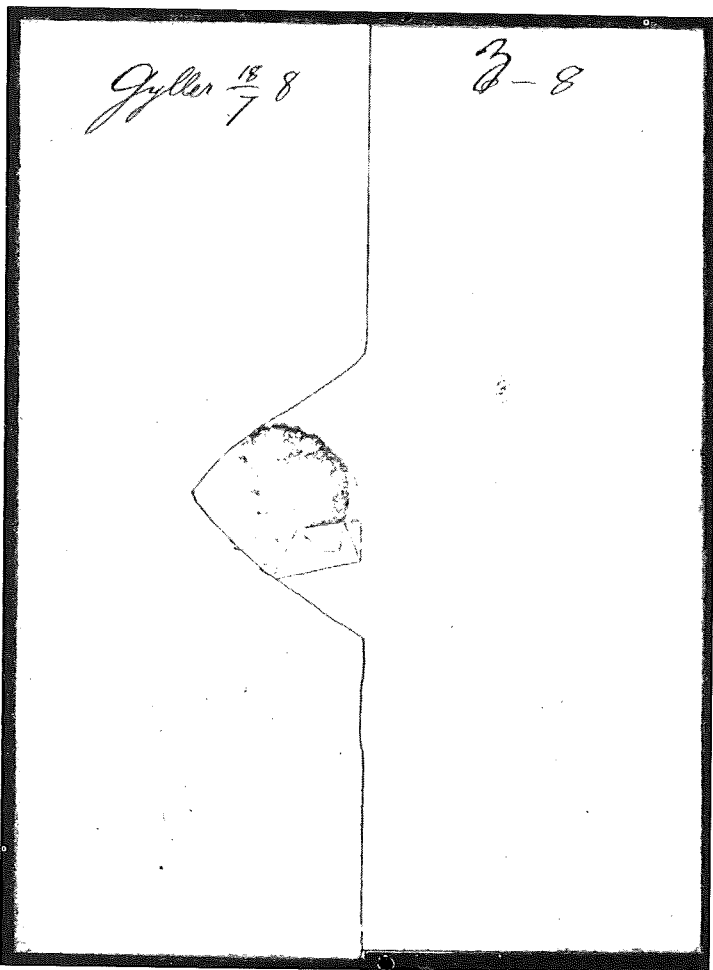

Fig. 8. Baksiden av det eneste kjente prefrim-brev fra dampskipet «Gyller». Fra F. C. Moldenhauers samling.

Fig. 9. Blekkannullering Gyller 10/5 57. Fra F. C. Moldenhauers samling.

skrevet at frimerker skulle makuleres med blekkstreker (6), (7), (8).

Det faller her naturlig å gå igjennom de filatelistiske spor etter de aktuelle dampskip i den rekkefølge de har opptrådt på arenaen, og så ta

Fig. 10. Blekkannullering Gyller 8/7 58. Objekt nr. 1069 på auksjon nr. 23 hos Kjell Germeten A/S.

stempelet med tekst ÖST-FINMARKS-DPSKB. helt til slutt.

Blekkannulleringer fra dampskipet «Gyller»

Det første dampskip som gikk inn i Østfinmarksruten var som tidligere nevnt «Gyller». Det skjedde i 1853, og «Gyller» var også en flittig gjest i ruten i senere år opp til og med 1866.

Det er bare «Gyller» som har vært i tjeneste på Østfinmark i prefrim-tiden, og fra denne er det i øyeblikket bare registrert ett eneste brev som er kartert ombord. Det aktuelle brev er skrevet i Vadsø den 17. juli 1854, adressert til Bergen, og er som det vil fremgå av Fig. 8 på baksiden påskrevet Gyller 18/7 8. Brevet har videre omkar-teringsstempel TROMSØ 26/7-1854. Det kan neppe være tvil om at påskriften Gyller 18/7 8 er gjort av postekspeditøren ombord på dampskipet «Gyller». Dette er det eneste kjente prefrim-brev fra dette dampskip.

Av de senere kjente blekkannulleringer på frimerker eller påskrifter Gyller på brev i frimerkeden, er de fleste gjort mens skipet var i Østfinmarksruten (1), (9). Noen få er imidlertid gjort i ruter sydpå, så for å avgjøre om det er Østfinmark eller ikke, må tidspunktene kontrolleres mot datoene i Ta-bell 1. Av objekter fra turer i

Syd-Norge finnes blant annet et brev med blekk-krysset frimerke og påskrift Gyller på brevet. Det er følgelig tydelig at denne form for blekkannullering har vært benyttet ombord. Det finnes imidlertid en del løse frimerker med blekkpåskrift Gyller. Blant disse finner man objekter som helt sikkert er fra Østfinmarksturene i 1857 i en meget karakteristisk håndskrift, Fig. 9. Det kjennes for tiden bare ett eneste 4 Skilling Våpen 1855 med denne type blekkannullering, og noen få Skilling Oscar. Fra 1858 kjennes objekter med en helt annen håndskrift, Fig. 10. Etter dette blir det et hopp i tid til 1866 hvor det opptrer en tredje håndskrift, Fig. 11, men svært lik den fra 1857. Alle blekkannulleringer Gyller er meget sjeldne, så på de fleste brev som er innlevert ombord på skipet i disse årene er trolig frimerkene bare makulert med mere anonyme blekkstreker.

«Prinds Gustav»-s gjesteopptreden 1855

Fra den ene turen som dampskipet «Prinds Gustav» gjorde på Østfinmark i 1855 er det ikke registrert noen objekter. Siden denne turen var en forlengelse av en normal tur i Nordlandsruten, er det sannsynlig at posten har blitt behandlet på den måte som var vanlig for «Prinds

Fig. 11. Blekkannullering Gyller 13/4 66. Fra Harry Snarvolds samling.

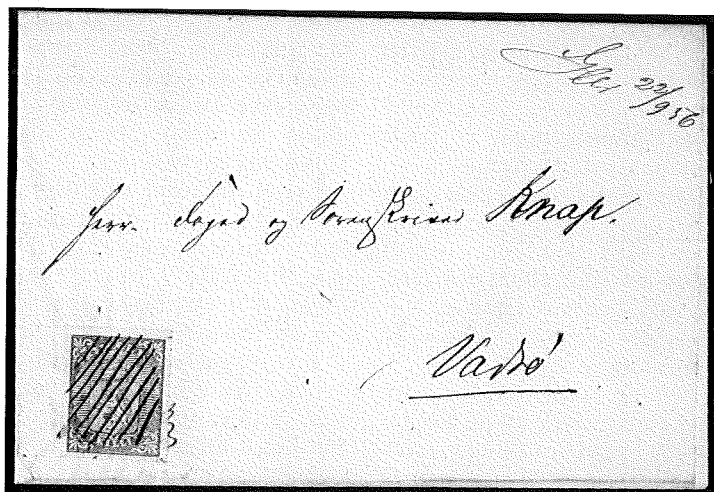

Fig. 12. Brev postbehandlet på dampskipet «Gler» i 1856. Objekt nr. 1005 på auksjon nr. 23 hos Kjell Germeten A/S.

Gustav» på dette tidspunkt. Dette innebærer at brev som er blitt levert inn ombord på skipet på Østfinmark må være blitt merket med blekk. Det er derfor klart hva man må lete etter.

Blekkannulleringer fra dampskipet «Gler»

Fra det neste skipet i Østfinmarksruten, dampskipet «Gler», er det også kjent en del blekkannulleringer og påskrifter (1), (9). Et eksempel er et brev fra 1856, det første året «Gler» gikk på Østfinmark, Fig. 12. Her er frimerket makulert med parallelle blekkstreker og brevet påskrevet *Gler 23/9 56*. Dette indikerer at blekkstreker på frimerkene nok har vært den vanligste annulleringsformen også på dampskipet «Gler», eventuelt med en påskrift på brevet. Fra en del noe senere år er det kjent blekkannulleringer *Gler* på frimerker, dels uten datering og dels med datering. Disse er noe vanligere enn tilsvarende fra dampskipet «Gyl-ler», men også blekkannulleringer *Gler* er sjeldne. De aller fleste er i en og samme karakteristiske håndskrift,

Fig. 13, med bare mindre variasjoner. De aller fleste av disse er etter dateringen gjort ombord på skipet mens dette var i Østfinmarksruten i årene 1861–63. Et typisk eksempel er brevet som er vist i Fig. 14. Dette brevet er skrevet i Polmak den 21. juli 1862, og må være levert inn på dampskipet «Gler» ved anløp av Stangenæs i Tanen. Frimerket er som det vil fremgå av figuren med blekkpåskrift *Gler* mens brevet er påskrevet *Gler 28/7 62*.

Fra 1864 finnes en helt annen type blekkannullering fra «Gler», men denne er ikke gjort på Østfinmark.

Poststemplene DAMPSK: LINDESNÆS og ØSTFINMARKS-DPSKB.

Fra dampskipet «Nordcap» er det kjent to forskjellige stempler med skipets navn, men ingen av disse to er kjent brukt på Østfinmark. Det er heller ikke registrert blekkannulleringer eller påskrifter fra skipets fart i Østfinmarksruten i årene 1864–1868. En registrert blekkannullering datert 22/7-65 er fra en nordgående tur til Hammerfest.

Anderledes er det med dampskipet «Lindesnæs» i 1867 og 1868. Dampskipet «Lindesnæs» har hatt to egne poststempler (1). Det første med tekst LINDESNÆS fikk skipet allerede i 1855, og dette er kjent brukt i årene opp til og med 1859. I denne tiden var imidlertid ikke skipet på Østfinmark. Det andre stempelet fikk «Lindesnæs» utlevert i 1867. Arkivene viser at det ble betalt den 17. april 1867 (10). Stempelet har tekst DAMPSK:LINDESNÆS, Fig. 15, og er hittil registrert (1), (9) brukt i tiden 16/3-1867 til 23/10-1868. Samtlige kjente avtrykk av dette stempel er i svart farge, og dateringen stemmer med skipets turer på Østfinmark. Stempelet burde følgelig egentlig vært registrert som et Østfinmarksstempel. Avtrykk av dette stempel er i svart farge, og dateringen stemmer med skipets turer på Østfinmark. Stempelet burde følgelig egentlig vært registrert som et Østfinmarksstempel. Avtrykk av dette stempel er temmelig sjeldne, men er til gjengjeld ofte meget pene og velplasserte, Fig. 16.

Dermed gjenstår bare stempelet med tekst ØSTFINMARKS-DPSKB., Fig. 7. Skrivemåten er litt merkelig, med Ö med to prikker over istedenfor skråstrek. Dessuten bør man merke seg bindestreken, den indikerer nemlig at den fulle tekst skulle vært ØSTFINMARKS-DAMPSKIBET. I Postvæsenets sirkulærer osv. omtales også skipet i Østfinmarks-dampskibet. Stempelet marks-dampskibet. Stempel ble betalt den 29. juli 1863 (10), og det kom trolig i bruk

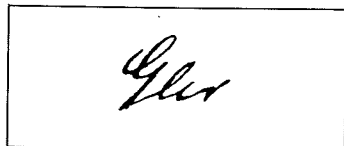

Fig. 13. Den karakteristiske håndskrevne blekkannullering *Gler*. Fra forfatterens samling.

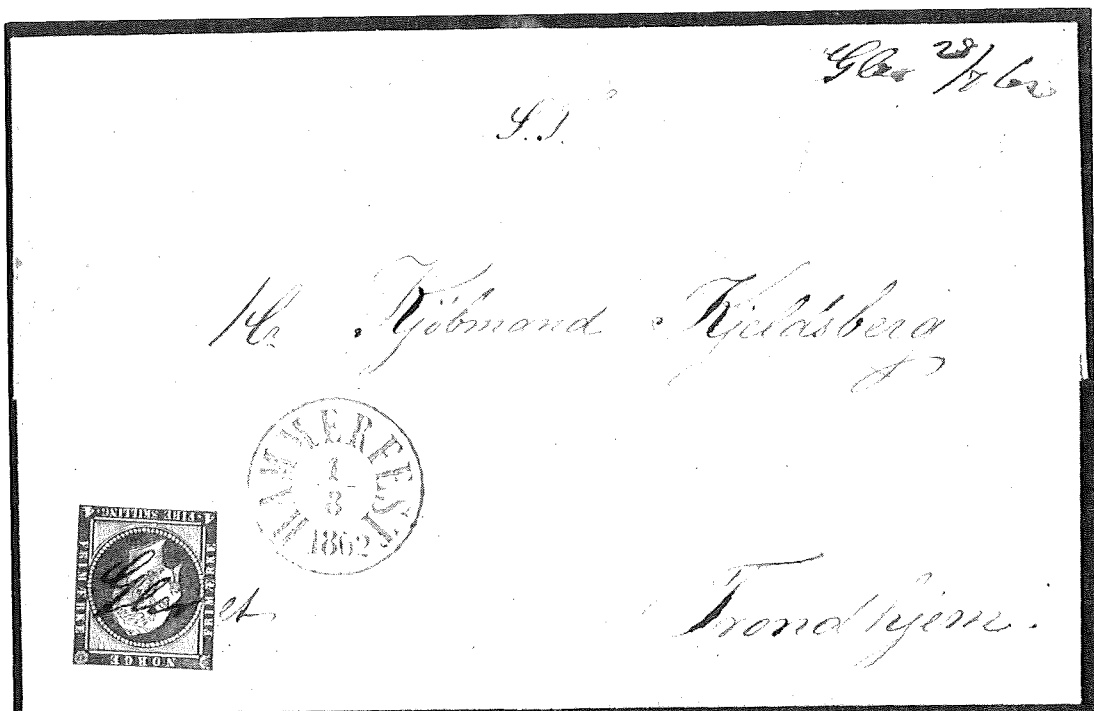

Fig. 14. Brev sendt med dampskipet «Gler» i 1862. Fra forfatterens samling.

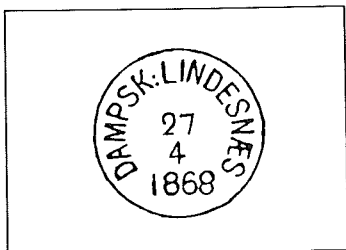

Fig. 15. Poststempleet DAMPSK-LINDESNÆS. Fra forfatterens samling.

en gang på våren samme år. Samtlige kjente avtrykk (1), (9) er i svart farge og dekker tidsrommet fra 21/9-1863 til 9/9-1868. Dato skrevet med blekk er også kjent. Avtrykk av dette stempel er ganske sjeldne, og dessuten sjelden pene. Det er imidlertid også kjent på brev, Fig. 17. Ved sammenligning av de registrerte tidspunkter med opplysningene i Tabell 1 vil man kunne finne ut på hvilke skip et daterbart avtrykk av stempleet ÖSTFINMARKS-DPSKB. er slått. I 1863 har således stempleet

vært på «Gler», mens det fra 1864 og utover har vekslet mellom «Gyller» og «Nordcap» slik som tabellen viser. I 1866 gikk riktignok «Gyller» og «Nordcap» samtidig i ruten en tid med hver sin tur hver uke. Her finner man da årsaken til blekkannulleringen

gen Gyller i 1866. Dampskipet «Nordcap» har hatt stempleet ÖSTFINMARKS-DPSKB., mens postekspeditøren på «Gyller» har måttet bruke blekk. Også i 1867 og 1868 har «Nordcap» brukt ÖSTFINMARKS-DPSKB. mens «Lindesnæs» har brukt

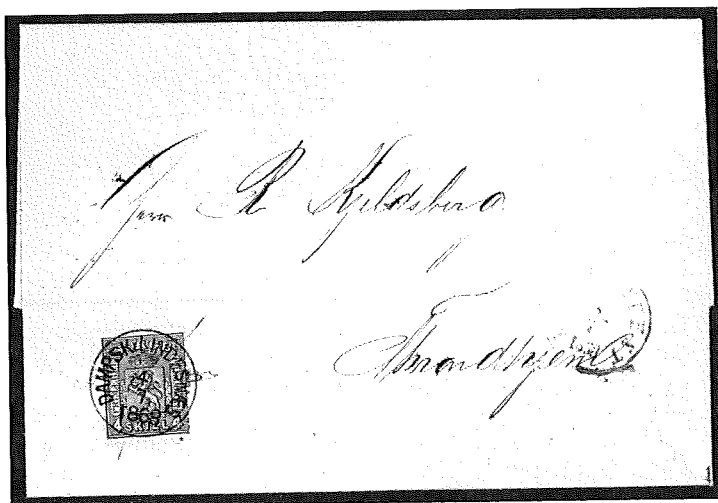

Fig. 16. Brev sendt med dampskipet «Lindesnæs» og stemplet med skipets andre poststempel. Fra F. C. Moldenhauers samling.

sitt eget stempel DAMPSK: LINDESNÆS.

Staten trakk seg ut av Østfinmarksruten ved utgangen av dampskipssesongen 1868, og overlot også denne ruten til de private selskapene Det Bergenske Dampskibsselskab og Det Nordenfjeldske Dampskibsselskab fra januar 1869. De to stemplene ØSTFINMARKS-DPSKB. og DAMPSK:LINDESNÆS gikk da begge ut av bruk. Fra 13. januar 1869 er det registrert (9) et nytt stempel med tekst ØSTFINMARKEN, og dette er innledningen til en ny epoke som ikke skal omtales nærmere her.

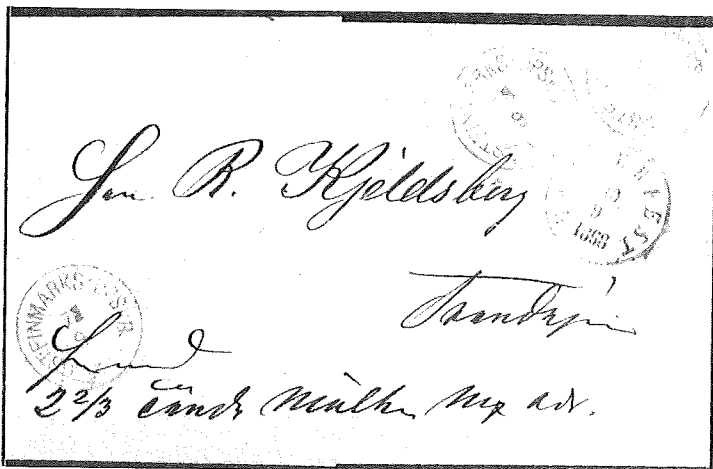

Fig. 17. Brev sendt med dampskipet «Nordcap» i 1868 og stemplet med poststempleet ØSTFINMARKS-DPSKB. Fra forfatterens samling.

Referanser.

1. F. C. Moldenhauer (jr.): Norsk skipspost för 1880. Håndbok over Norske Filatelistika, Oslo 1969, s. 169—191.
2. Postbibliotekets samlinger av sirkulærer, ruter m.m.
3. Rolf Scheen: Nordcap, Norges første orlogsdampskib. Norsk Sjøfartsmuseum 1914—1939, Oslo 1940.
4. T. K. Olafsen: Det første norskbygde dampskib. Norges Handels- & Sjøfartstidende, 28. juli 1952.
5. James Pedersen og Kristian Koren: Den ældre norske dampskibsfart. Upublisert manus i Norsk Sjøfartsmuseum.
6. Circulaire fra Den Kongelige Norske Regjerings Departement for det Indre, No. 9, Christiania 29. September 1854.
7. Bilag til Circulaire fra Den Kongelige Norske Regjerings Departement for det Indre, No. 2, 1855. Christiania 21. Februar 1855.

8. Circulaire fra Den Kongelige Norske Regjerings Departement for det Indre, No. 6, 1856, pkt. I. Christiania 28. Juli 1856.
9. Forfatterens egne regi-

- streringer av kjente dampskibsstempler m.m.
10. Björn Hafsten: Nytt om norske dampskibsstempler. Frimerke Forum, nr. 4, 1973.

Nordisk redaktørmøte

Redaktørene for de nordiske forbundenes tidsskrifter møttes under den svenske nasjonale utstillingen IENECOPIA 84 i Jönköping til et eget «forbunds-møte», hvor saker av felles interesse var oppe til drøfting. Blant de spørsmål redaktørmøtet diskuterte var felles opptreden overfor annonsører som ikke betaler sin gjeld, felles annonsering hos hverandre, bytte av stoff med felles-nordisk interesse, avtaler om representasjon av hverandre på store internasjonale utstillinger, osv. Man regner med å møtes igjen under NORDIA i Reykjavik.

På bildet et glimt fra redaktør-møtet, fra høyre Eero Hellsten fra Finland, Toke Nørby fra Danmark, Gösta Karlsson fra Sverige og Erling Sjong fra Norge.

Fullrigger fra Farsund på frimerke fra Isle of Man

Av Torbjørn Larsson-Fedde

Den 14. februar i år utga postverket på Isle of Man en serie frimerker med seilskutemotiver. Serien illustrerer seilskuter fra rederiet R.G. Karrans flåte, som i årene 1845 til 1920 besto av elleve skuter. Et av disse merkene viser fullriggeren «Manx King», som senere ble solgt til Norge — hvor den fortsatte å seile under samme navn under flere forskjellige eiere.

«Manx King» var bygd av jern av Richardson, Duck & Co., Stockton i 1884. Skuta målte 1729 brutto register tonn, eller 1596 netto register tonn. Den ble bygget for rederiet R. G. Karran, og hadde Castletown på Isle of Man og Liverpool som registreringssteder mens den var i engelsk eie. I 1912 ble den solgt til Edv. Erichsen, Mandal. I perioden 1915 til 1917 tilhørte den A/S Manx King, Farsund ved M. Mosvold og Joachim Johannesen — og med sistnevnte som korresponderende reder. Skuta var blant de mange store seilskip som dette rederiet kjøpte til Farsund under den første verdenskrig. Kjøpene skjedde øyensynlig på spekulasjonsbasis, for alle skip ble solgt innen forholdsvis kort tid og med betydelig fortjeneste. Mens det hørte hjemme i Farsund, hadde

skipet kjenningsbokstaver KFMN. I 1917 ble skipet solgt til A/S Manx King, Fredrikstad, med T. Wilhelms & Axel Jacobsen som korresponderende redere. Den 8. juli 1918 ble skipet tatt av en tysk undervannsbåt. Skipets journal gikk tapt, men kapteinen utarbeidet en rapport som vi her gjengir:

«Søndag den 23. juni 1918 avgik fra New York med en ladning stykgods (jern, bomuld, soda og olje) bestemt til Rio de Janeiro. Reisen fortsattes under SO-lige vinde, der holdtes stadig krydsende. Intet særlig at bemerke før mandag 8. juli, da vinden halet sig SSV med bygget luft. Holdt bidevind SO-over. Kl. 12 middag hørte vi et skud, og en granat vandet og eksploderte like agtenfor skipet saa splinterne fløi

rundt skipet, og et stykke faldt ned paa poppen. Dette efterfulgtes av et andet skud. Braset bak og kalte alle mand paa dæk. Fik da se en undervandsbaat ret forut. Svinget ut baatene og laaret dem ned i høyde med rækken, da der igjen faldt et skud fra U-baaten. Laaret straks baatene paa vandet og rodde til undervannsbaaten, hvortil 1.styrmand ankom først.

Chefen paa U-baaten spurte hvor skipet var bestemt, hvortil svartes Rio de Janeiro, og blev derefter tilspurt hvad last skipet hadde inde, hvortil svartes general cargo. Da førerens baat ankom vilde chefen ha alle skibets papirer, men da en del var igjen ombord, toges førerens baat paa slæp over til skipet.

Frimerket fra Isle of Man.

Den første postekspeditor på dampskipet «Prinds Gustav»

Av Gunnar Melbøe

Etter forslag av amtmann P. G. Blom bevilget Stortinget i 1836 midler til anskaffelse av et dampskip til førsel av post og reisende mellom Trondheim og Hammerfest. Det fikk navnet «Prinds Gustav» og var som sine søs-

terskip «Constitutionen» og «Prinds Carl» en hjuldamper.

Den 5. mars 1838 startet «Prinds Gustav» på sin jomfrutur fra Trondheim, og kom til Tromsø 14. mars, etter å ha anløpt vel 20 steder underveis.

Kaptein ombord på «Prinds Gustav» var premierløytnant Grung, og han

hadde også ansvaret for posten. I et brev fra kapteinen 20. mai 1838 til Departemen-

tet, beklager Grung seg over arbeidet med posten, og det heter bl.a.:

«Jeg har haft flere Ubehageligheder paa Veien fordi jeg ikke kan modtage Underveis Breve, og Folket her ytrer sin Misfornøielse over at Postaabneriene ei endnu er arrangerede. Des snarere dette kan skee, des behageligere vil det være for mig. Da jeg ei er vidende om den Maade Finans Departementet agter at indrette denne

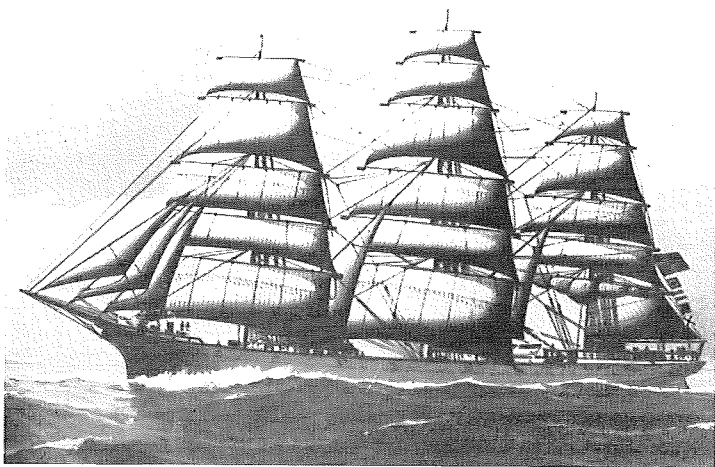
Der gik da 11 mand fra U-baaten ombord i livbaaten og fik ordre til at gaa ombord medbringende bomber og økser. Føreren spurte officeren fra U-baaten som var med, om de virkelig skulde sænke skibet, til hvilket han svarte «Ja, det skal jo til Rio med kontrabande». Da vi kom ombord tok han alle skibets papirer. Føreren protesterte mot sækningen, men til ingen nytte. Folkene fra U-baaten tok BB baat paa ruftaket og satte paa vandet. Derefter gik de igang med at brække og hugge op lukerne og placerte derefter bomber i lukerne. Føreren fik uttrykkelig ordre om straks at forlate skibet. Vi rodde væk og satte seil sammen med styrmandens baat. Da luften saa truende ut, bestemte vi os til at seile væk med det samme, da vi ikke kunne gjøre mere for skibet. Vi bestemte os der-

etter til at selle VNV-over i haab om at faa en damper som kunde ta os op. Efter 27 timers ophold i baatene blev vi optat av S/S «Anchites» av Liverpool. Vi blev meget godt behandlet derombord og landsat i New York søndag den 14. juli 1918. Besæt-

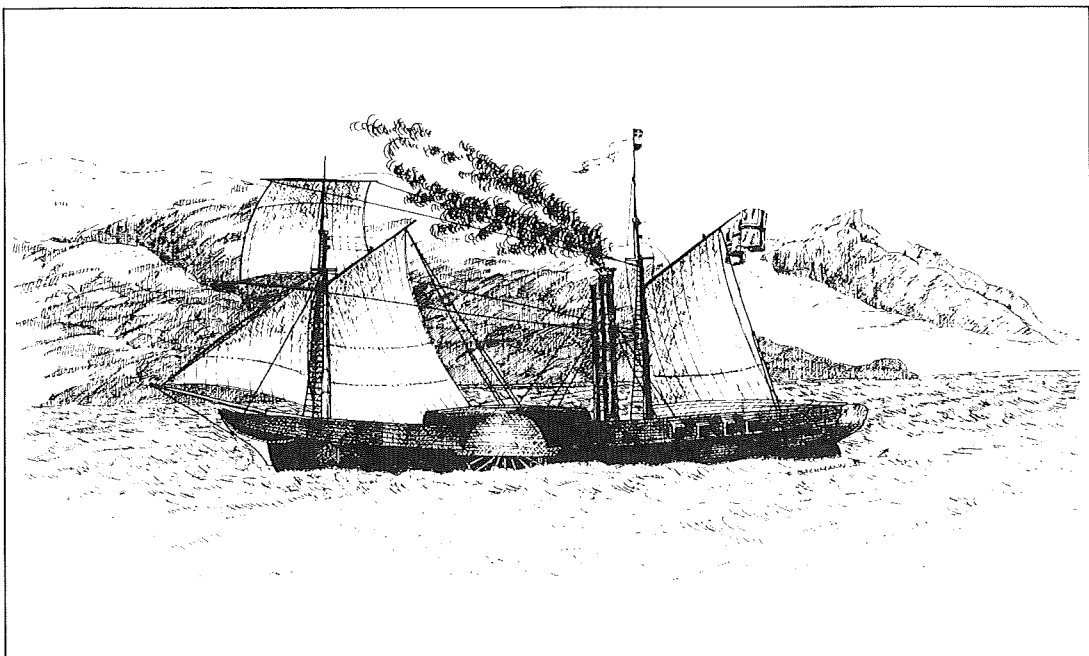
ningen vaar utgjorde 19 mand.»

Mens skipets hørte hjemme i Norge hadde det følgende førere:

fra 1912 Th. Olsen, 1915 H. M. Møller, 1916 H. Helgesen og fra 1918 Rasmus Emil Halvorsen.

Fullriggeren «Manx King», gjengitt etter et maleri.

«Prinds Gustav» utenfor Lødingen (Tegning: F. Bachmann).

Postgang paa, tillader jeg mig herved at gjøre opmerk- som paa at der maa skee en Forandring i den forhen brugte, eller ogsaa maa en Postbetjent ansættes ombord paa Dampfartøiet, der ene har med Posten at bestille, og som har Regnskabet og Ansaret derfor, thi for mig, med een Styrmand, tillige at overtage dette er aldeles umuligt, dersom det skal udføres med Orden og Nøiagtighed».

Til dette svarer Finansdepartementet Grung 31. mai 1838:

«For at der kan blive Adgang til at faae Breve befordrede mellom Dampfartøiets samtlige Anløbssteder forinden det fornødne kan blive ordnet med Hensyn til den ordinaire Postbefordring imellem Trondhjem og Finmarken har Departementet under 28. d.m. anmodet Trondhjems Stift om indtil videre at antage en til Postbetjent ombord paa Dampfartøiet skikket Person til

hvem det kan overdrages at besørge alt med hensyn til Brevbefordringen med Fartøiet — hvorefter De af Stiftet vil modtage Underretning, hvem der bliver antaget, samt imod hvilken Godtgjørelse m.m.».

Trondhjems Stift innberetter så 9. juni 1838 at forhenværende kst. postmester Andr. Wold i Trondhjem er antatt til postbetjent ombord på dampfartøyet «Prinds Gustav» fra 11. juni.

Departementet, som hadde regnet med at en passende månedslønn kunne være 15 à 20 Spd., «samt de sædvanlige Ind- og Udleveringsgebyrer af Brevene forsaavidt de ere private og leverede af Afsenderen direkte ombord», skriver 24. oktober 1838 til Trondhjems Stift:

«Av den fra A. Wold under 17de d.M. hertil indsendte Extract over Intraderne af Breve, som av ham ere modtagne og afleverede paa Dampfartøiet Prinds Gustavs sidste Tour til og fra

Finmarken erfares, at (han) har beregnet sig Løn, som antagen Postbetjent indtil 11te d.M.

Da Wold imidlertid ifølge Stiftets Skrivelse av 9de Juni kun er antaget til Postbetjent ombord paa bemeldte Dampfartøi og saaledes ingen Forretninger har at udføre efter Fartens Standsning, kan han ikke tilkomme Løn længer end Farten vedvarende og man skulde derfor tjenstlig anmode Stiftet om at tilkjendegi ham, at Departementet kun kan tilstaa ham Løn til September Maanedes Udgang, fra hvilken Tid hans Function, som Postbetjent er ophørt, saa at Lønnen fra 11te August vil komme til at udgjøre 26 Spd. 16 sk. istedenfor de af ham opførte 32 Spd. —».

Kilder:

Einar B. Eriksens posthistoriske samling i Postbiblioteket (Upublisert).

Håndbok over norske filatelistika (Oslo 1969).

Fra kongressen i Sveriges Filatelist-Förbund:

Planer om Håndbok og om et Frimerkets Hus i Stockholm

Av Erling Sjong

Redaktøren av NFT fikk æren av å representere Norsk Filatelistforbund på det svenske forbundets «kongress» — det vil si omtrent det samme som vårt landsmøte — i Jönköping i dagene 30. mars til 1. april i år. Det ble en strålende og interessant opplevelse som frister til gjentagelse...

Nå er det ikke så overvettets stor forskjell på svenske og norske forbundsforhold når representanter for de fleste av landenes klubber møtes. Riktignok møtes man i Sverige hvert år, mot i Norge annethvert år. Man gjennomgår årsmelding, man velger folk til styre og stell — og man har forskjellige

temaer som skal diskuteres. Og så har man naturligvis festfilateli.

Den eneste tydelige organisatoriske forskjell fra de norske landsmøte-forhandlingene, var måten man i Sverige foretok avstemningen på. Istedenfor høytidelig å telle nøyaktig antall stemmer *for* og *imot* en sak, slik som hos oss, ble forsamlingen bedt om å svare «ja» eller «nei» — og så hørte man på «lyden» om det var flertall i den ene eller andre retningen.

Og så var saken avgjort, fort og greitt...

Det begynte med styremiddag fredag 30. mars, hvor ikke bare det svenske styret, men også en rekke innbudte gjester var til stede. Der fant man representanter for det svenske postverket og filatelitjenesten, to tidligere forbunds-presidenter — den ifjor fratrådte

Et glimt fra kongressen i Sveriges Filatelistförbund i Jönköping.

George B. Lindberg og den enda tidligere Åke Odén, nå 80 år — representanter for de nordiske søsterorganisasjonene — og redaktørene i de nordiske forbunds-tidsskriftene. Og flere andre, — og ikke minst ektefeller — for dem som hadde med det.

Oppvarming

Selve «kongressen» begynte tidlig neste dag, i utstillingssenteret ELMIA, hvor forøvrig også den nasjonale utstillingen IENECOPIA 84 ble holdt. Her holdt «förbundsordförande» Gösta Ohlsson en åpningstale med vyer om kommende fremganger for Sveriges Filatelistförbund, og dvelte ved de oppnådde resultater siden forrige kongress. Man hadde fått istand et inngående samarbeid mellom forbundet og Sveriges frimærksungdom — som nå får egne kontorer på samme sted som forbundet, — man hadde fått «varmet opp» det noe kjølige klima som hadde hersket mellom forbundet og organisasjonen Frimærksfrämjandet — som også får lokaler hos forbundet, man har fått sving på utdanningsvirksomheten, det er dannet to nye riksföreninger (Hembygdsfilatelisterna og Variantsamlarna), fire nye lokalforeninger er kommet til, forbundets sirkulasjonsvirksomhet har satt ny rekord, bokutgivelsen har hatt en økning som gjør ord som «rekord» altfor bleke, Svensk Filatelistisk Tidsskrift går under sin nye redaktør bedre og bedre — og det nordiske samarbeidet har fått et kraftig puff fremover og en konkret plattform å stå på hva angår felles innsats i årene fremover.

— Men vi må se videre fremover, sa Gösta Ohlsson. — Hvordan vil vi forme fremtiden, i hvilken retning skal vi gå?

Håndbok og eget hus

Forbundsstyret har bl.a. begynt planleggingen av en filateli-håndbok. Man akter å satse på en videre utvikling av utstillingsvirksomheten.

Forbundsstyret har også en visjon: Et eget *frimerkets hus* i Stockholm, hvor man under ett og samme tak vil kunne samle både forbund og organisasjoner og institusjoner som naturlig hører sammen med det, men også andre foreninger som deler samme interesse. Her skal det selvsagt bli kontorlokaler, men også konferanse-sal, kanskje også en liten utstillingssal. Her kunne f.eks. både forbundet og handlerne ha auksjons-visninger og auksjoner. Kunne man klare å finne en eienedom med riktig beliggenhet, var det håp om at også Postens Filateli-Avdelning kunne flytte over sin forretningsvirksomhet der.

— Drømmen er å få praktisk talt alt som har med filateli å gjøre samlet under ett tak, med én adresse, å skape et samlernes sentrum. For å skape en solid finansiell bakgrunn vil man opprette en spesiell stiftelse, — Stiftelsen Frimärkets Hus.

Gösta Ohlsson kunne også fortelle at Forbundets økonomi var god. Han rettet i den anledning en spesiell takk til sin forgjenger George B. Lindberg, som hadde bygget opp en vesentlig del av den grunn man står på idag.

Fremtiden

Ellers merket man seg at et spørsmål som f.eks. kontingentforhøyelse var aktuelt også i Sverige, likeledes at spørsmålet om «tilsluttede foreninger» til forbundet vakte debatt og tildels krasse påstander om folk som «snyllet» på andres arbeid...

Forbundspresident Gösta Ohlsson innledet også til debatt om forbundets fremtid, med større satsing på utadrettet virksomhet, bedre kontakt med klubbene, hjelp til variasjon i møteprogrammer osv. Det ble enn videre lagt frem planer for utgivelse av et farve-kart eller -diagram for bestemmelse av farvenyanser på svenske frimerker.

Muligens kan dette diagrammet tilpasses også norske forhold, og uten tvil vil vi få høre mer om saken i fremtiden.

Knud Mohr, forholdsvis nyutnevnt president i det danske filatelistforbundet, kunne helle en smule kaldt vann i det entusiastiske blodet ved å fortelle om de utrolige vanskeligheter man i vårt sydlige naboland hadde hatt ved utgivelsen av farveplansjer for de danske klassiske merkene...

Fra vårt naboland Finland møtte forøvrig Lars Trygg — mens altså Norge denne gang, som følge av tilfeldigheter, ble representert av NFTs redaktør.

Utskiftning

Det ble ellers en viss utskiftning i forbundsledelsen, idet tre mann hadde bedt om avløsning. Deriblant var Börje Wallberg, ikke ukjent mann blant filatelisten i Norge, som nå hadde sittet i styret i flere år. Han har dessuten vært forbundssekretær og visepresident, og har uten tvil kunnet øve en god del innflytelse på forbundsarbeidet i Sverige gjennom årene. Wallberg fortsetter imidlertid i ledelsen for STOCKHOLMIA 86, så han er ikke helt tapt for svensk filateli og dens administrasjon.

Neste forbunds-kongress — altså om et år — skal finne sted i Helsingborg.

Gjelder det KJØP eller SALG handler De TRYGGEST hos HANDLERFORENINGENS medlemmer

Engers Frimerker,

Post: Boks 15, 2824 Redalen. Tlf.: 061/81 555.

Den Norske Frimerkeforretningen AS,

Boks 33, 3408 Tranby, Tlf.: 03/85 02 37

Wennergren-Cappelen AS,

Nedre Vollgt. 9, Post: Boks 738 Sentrum, Oslo 1.
Tlf.: 02/42 86 10.

ST-Frimerker,

Kirkegt. 1, Post: Boks 389, 4301 SANDNES.
Tlf. 04/62 33 32

Frimerkehuset AS

Vestre Skostredet 6, Post: Boks 258 5001 Bergen
Tlf. 05/31 44 20.

Norfrim, Bjaaland & Sæther,

Post: Boks 5606 Briskeby, Oslo 2

Norsk FDC-service A/s,

Boks 109, 4601 Kristiansand S.

Dano Frimerkeauksjoner,

Frank Ariansen Sandesundvn. 14, Post: Boks: 203, 1701
Sarpsborg. Tlf.: 031/51 041.

Bengt Lilja Frimärksauktioner AB,

Stora Nygatan 31, S-211 37 Malmö, Sverige.
Tlf.: 095 46 40/23 62 40

Tobakk og Frimerkecenteret,

Barthold Jønsson, Øvre Langgt. 49, Post: Boks 471, 3101
Tønsberg. Tlf.: 033/16 663.

Telemark Hobby & Kunst,

Prinsessegt. 14, Post: Boks 355, 3701 Skien,
Tlf.: 035/27 354.

Ceta,

Tore Clason, Rådhusgt. 9, 3200 SANDEFJORD.
Tlf.: 034/62 630.

Kjell Germeten AS

Elisenbergvn. 19, Oslo 2. Post: Boks 3088 Elisenberg, Oslo
2. Telf.: 02/44 19 14.

Magne Hogneland AS-Skanfil

Flotmyrgt. 173, Post: Boks 1529 Risøy. 5501 Haugesund.
Tlf.: 047/ 29 340

A/s Samler-Invest,

Skippergt. 7, Tlf.: 02/ 42 32 64. Post: Boks 3717, Oslo 1.

Chr. Winther-Sørensen AS

Boks 83. 1371 Asker. Tlf. 02/ 78 26 31

Hamar Mynt- og Frimerkeforretning Mynt Mart'n

Håkon M. Hansen, Boks 195, 2301 Hamar. Tlf.: 065/
22 818

Kristiansen og Brunsæl Frimerkeforretning,

Thv. Meyersgt. 47, Oslo 5. Tlf.: 02/37 79 63
Post: Boks 2041 Grünerløkka, Oslo 5. Tlf.: 02/26 28 72

Frimerkehjørnet,

Kjell W. Solheim, Ullevålsveien 16a, Post: Boks 2616
St.H., Oslo 1, Tlf. 02/69 47 21

Aarhus Frimærkehandel I/S,

Bruunsgade 42, DK-8000 Aarhus C, Danmark,
Tlf. Danmark 095456/12 52 88

K. E. Løvås,

Olav Nilssons gt. 6, 4000 STAVANGER.

NORSK FRIMERKEHANDLER FORENING

STIFTET 1935

(Postboks 65, 5032 MINDE. Tlf.: 05/23 08 05)

Tilsluttet: International Federation of Stamps Dealer's Association (IFSDA)

Gjelder det KJØP eller SALG handler De TRYGGEST hos

HANDLERFORENINGENS medlemmer

Hans Rode AS,

Bogstadveien 3, OSLO 3. Tlf.: 02/46 41 68.

Larvik Mynt- og Frimerkeforretning

Jan Mo, Storgaten 48, 3250 Larvik. Tlf.: 034/86 830

Kjell Ryen,

Boks 50 Kaldbakken, OSLO 9. Tlf.: 02/25 63 55.

Odd F. Moe

Post: Boks 207, 1301 Sandvika. Telf. 02/54 01 07

BC-Frimerker,

Boks 640 Kurland, 1701 SARPSBORG. Tlf.: 031/42 129.

Alva AS, Frimerker og Mynter,

Prinsensgt. 5, Oslo 1, Tlf. 02/41 15 35

Bernt C. Middelthun AS,

Kongsgaten 36, 4001 STAVANGER. Post: Boks 64, 4001 Stavanger. Tlf.: 04/52 47 11.

K. E. Frost, Stavanger Mynt og Antikk,

Løkkeveien 28, 4000 STAVANGER. Tlf.: 04/52 23 41

VEST-auksjon R.H. Schiøde,

Boks 1044, 4001 Stavanger. Tlf.: 04/58 55 13

Orient Frimerker og Mynter,

Langbryggen 11, 4800 Arendal, Telf. 041/23 255 - 94 266

Frimärkshuset AB

Mäster Samuelsgatan 5, S-111 44 Stockholm, Sverige.
Tlf.: 095468/24 96 50

T. Tvedte A/S,

Skjoldenvn. 17, Post: Boks 445, 5501 Haugesund.
Tlf.: 047/21 2666

Tore G. Solheim,

Nordahl Brunsgt. 3, Post: Boks 2662 St. H., OSLO 1.
Tlf.: 02/20 30 83.

Filateli,

Boks 6 Bestun, OSLO 2 Tlf.: 02/57 69 75.

Bryggen Mynt & Antikk,

A.E. & G. Lüssenhof, Holmedalsgården, 5000 BERGEN.
Tlf.: 05/31 47 36

Anton Holmboe,

Stensgt. 7, OSLO 3. Tlf. 02/69 40 40

Skien Mynt & Frimerkehandel

Telemarksgt. 22. Post: Boks 322, 3701 Skien
Telefon 035/20 615

Sørlandets Frimerke- og Myntsenter AS,

Dronningens gt. 24b, Post: Boks 768, 4601 Kristiansand S.
Tlf.: 042/26 902.

F.C. Moldenhauer AS,

Bergens Frimerkeforretning, Haakonsgt. 16, Bergen, Post:
Boks 65, 5032 Minde. Tlf.: 05/ 23 08 05.

Nira Frimerker,

St. Mariægt. 48, 1700 SARPSBORG Tlf.: 031/56 329.

NORSK FRIMERKEHANDLER FORENING

STIFTET 1935

(Postboks 65, 5032 MINDE. Tlf.: 05/23 08 05)

Tilsluttet: International Federation of Stamps Dealer's Association (IFSDA)

Den svenske nasjonale utstillingen IENECOPIA:

Flott svensk materiale— men også norske medaljer

Den svenske nasjonale frimerkeutstillingen IENECOPIA 84 ble arrangert i Jönköping samtidig som det svenske filatelistforbundets kongress fant sted, i dagene 30/3—1/4. Navnet IENECOPIA skriver seg fra 1676, da daværende postmester i Jönköping, Ambjörn Ulff, sendte et brev til Magnus Gabriel de la Cardie — og hvor det på brevet fantes et segl med inskripsjonen «Ienecopia 1675». Dette er Sveriges eldste kjente post-segl.

Navnet har siden vært «fyrstikk-byen» Jönköpings faste navn på utstillinger —

og seglet blir brukt som byens utstillings-merke, også denne gang, da Jönköpings Filatelistförening kunne feire 65 år.

Det var en fin utstilling, med vesentlig svensk materiale — men *hvilket* materiale! Vi kan ikke ta for oss særlig mye av dette, men vil bare nevne Jan Åkessons spesialsamling Sverige, et eksponat i «luksusklasse», som også bragte ham Stor Vermeille-medalje (som nå er det høyeste som utdeles på nasjonale utstillinger) og Postiljonens vandrepris «Silverryttaren» til beste nordiske eksponat. Etter hva vi forsto var samme Jan Åkesson et tidligere nærmest ubeskrevet blad i utstillingsammenheng, og det er grunn til

å tro at vi får høre adskillig mer om ham i årene som kommer..

Åkesson fikk dessuten Vermeille for en samling svensk postal dokumentasjon fra 1600—1880.

Deltakerne i utstillingen måtte alle være medlemmer av det svenske forbundet, så det kunne ikke bli mange norske deltagere. Men de var der, de også. F.eks. Oddbjørn Solli (som altså er svensk forbundsmedlem i tillegg til norsk), som fikk Vermeille-medalje og juryens gratulasjoner for sin posthistoriske samling «Postforbindelsen Norge—Sverige» — og Eivind Evensen som fikk Vermeille for sin motivsamling «Si det i telefonen». Om det skulle skjule seg andre nordmenn bak de ellers svensklingende navnene i katalogen, får vedkommende holde oss unnskyldt at de ikke blir nevnt her og nå...

Juryen besto av Arne O. Olsson (formann), Hasse Brockenhaus von Löwenhielm, George B. Lindberg, Bengt Bengtsson, Karl-Erik Stenberg — og som nordisk representant Seppo Arvelin fra Finland.

Ellers var det også med 30 handlere, postverk og foreninger med egne stands. Engers Frimerker var med som handler fra Norge, foruten at det norske postverket hadde egen stand. Uten forkleinselse for noen av de andre, vil vi gjerne fremheve den

Et lite glimt fra IENECOPIA 84 i Jönköping, hvor det var svært godt besøk også mellom utstillingsrammene.

FØRSTEDAGSBREVENE – kan de gjøres mer interessante?

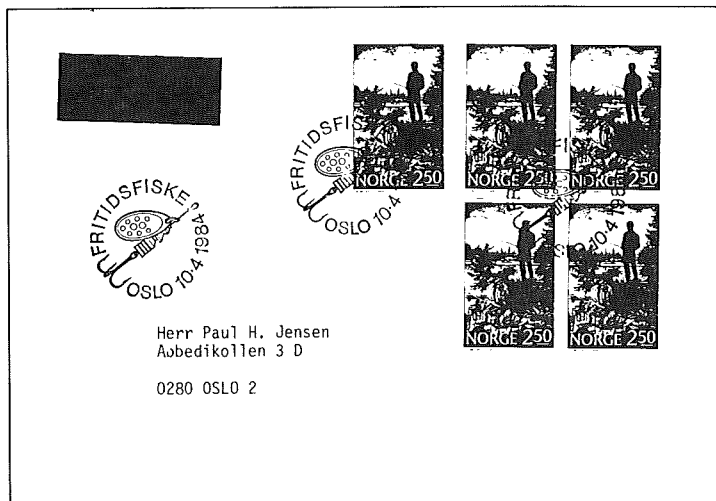
Av Paul H. Jensen

Førstedagsbrevene er et av de mest populære filatelistiske objekter som postverket selger — både i Norge og i andre land. Det er en viss nimbos over dette med at frimerkene bærer et stempel som viser at de har vært brukt på utgivelsesdagen, og mange mennesker som ellers ikke vet særlig om frimerkesamling mener nok at de gjør en brukbar investering ved å satse på førstedagsbrev — helst i abonnement, så man slipper å ha noe ekstra bry med det.

Her i Norge lages det fra 80 000 til 150 000 førstedagsbrev ved hver utgivelse. Nesten uten unntak er disse «fa-

brikkprodusert» med en serie på hver konvolutt; en pen illustrasjon på konvolutten og et vakkert tegnet spesialstempel på frimerkene. Bare et fåtall går gjennom posten

adresserte, — nesten alle leveres uadresserte. Med hele serien eller utgaven på, er portoen også oftest ikke i samsvar med noen vanlig portosats, og objektet har derfor

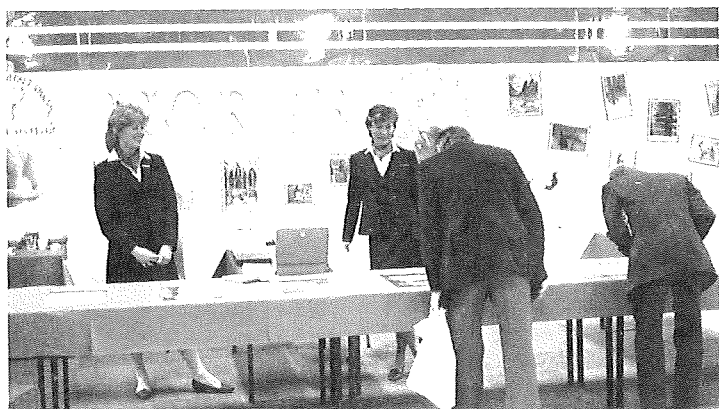

Riktig frankert kr. 12,50 (brevporto 2,50 + ekspresporto 10,-)

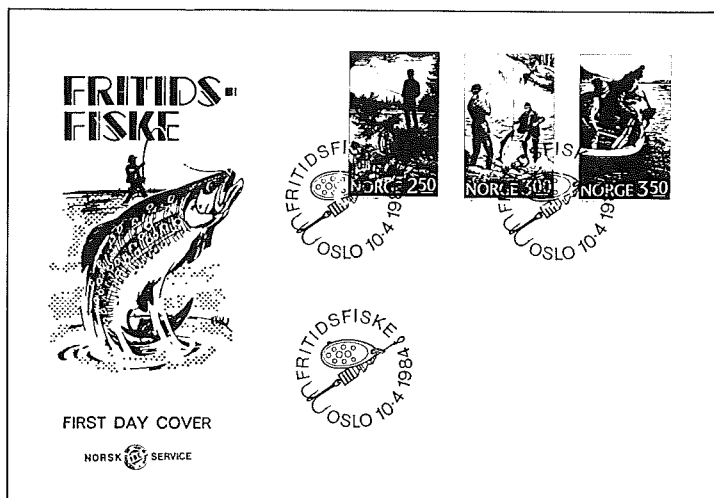
norske post-standen: Den var den mest smakfulle og forseggjorte av alle denne gang. Gratulerer! Det så ellers ut som om det er i ferd med å utvikle seg en «ny giv» hva angår det norske postverkets utstillings-deltagelse i utlandet, og takk for det!

Blant postverkene var det forøvrig tydelig det finske som samlet størst interesse, — ikke fordi man der solgte finske merker, men særlig fordi man også hadde med merkene fra det nye utgiver-«landet» Åland.

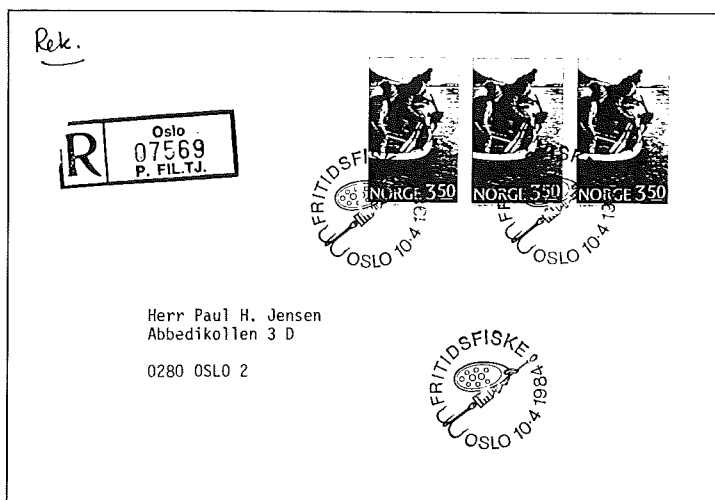
E.S.

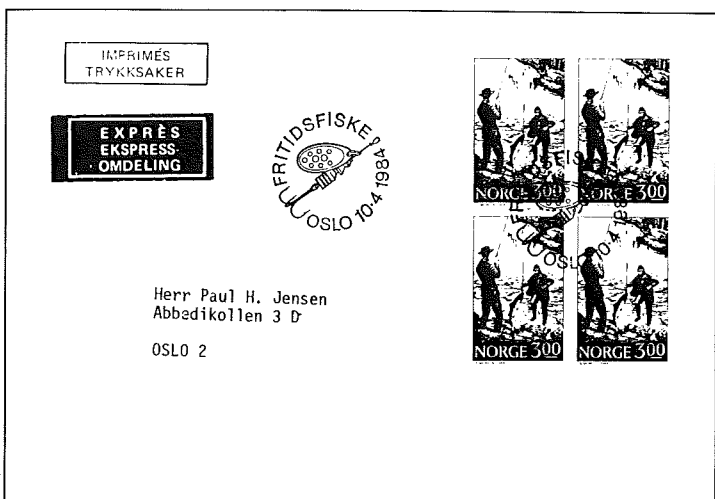
Det norske postverket deltok med heder med sin smakfulle stand. På bildet ser vi to av de norske representantene bak disken, Ann Bente Lund (t.v.) og Bodil Hillesøy.

Overfrankert og uadressert — ikke utstillingsobjekt.

Riktig frankert kr. 10,50 for rek. brev (2,50 + 8,-)

Riktig frankert kr. 12,- (kr. 2,- + 10,- ekspressporto)

ikke den helt store filatelistiske interesse.

Det er imidlertid klart at førstedagsbrev i seg selv er en måte å samle på som må aksepteres, særlig fordi disse bringer mange nye samlere i kontakt med filatellien, og fordi konvolutt og stempel sammen med frimerkene gir en motivmessig helhet som gir samleren en utfyllende forklaring på utgaven. Og det er populært, — det betyr meget.

Dessverre er det et faktum at moderne førstedagsbrev ikke er særlig lett omsettelige, og at få slike fra de siste 20 år har vist noen større verdistigning enn frimerkene i ubrukt stand ville hatt. Vi som av og til skal hjelpe til å selge samlinger etter avdøde samlerkolleger, vet dessverre hvor lite man får igjen for akkurat disse pene førstedagskonvoluttene — hvis det ikke er noe spesielt med dem.

Og da kommer vi frem til hensikten med dette lille oppsettet — nemlig hvordan vi skal kunne lage noe ekstra ut av førstedagsbrevet. Det lar seg gjøre, særlig fordi postverket nå tillater at nye utgaver selges til spesielt godkjente kjøpere inntil fjorten dager før utgivelsesdagen. Måten er å lage postale objekter av førstedagsbrevene, ved at portoen skal være riktig for forsendelsen, og at objektene skal være gått gjennom posten på vanlig måte.

Dette oppnår vi gjennom å se på hver nyutgave og finne hvilke postale funksjoner vi kan tilpasse de enkelte verdier. Det er ikke alltid like lett, men med litt hjernevirk-somhet kan vi få det til.

Med dagens portotakster kan man f.eks. gjøre følgende:

Kr. 2,-:

postkortporto eller trykksak til 20 gram for ett merke. Ønsker man flere på, kan man ta fem merker, som blir rekommandert trykksak.

Kr. 2,50:

vanlig brevporto — ingen problemer

Kr. 3,-:

litt vanskeligere. 4×3,— = kr. 12,- = trykksak ekspress. Eller verdibrev med verdi kr. 1 000,- (2,50 + rek. 8,- + verdiporto 1,50).

Kr. 3,50:

tungt brev (20—50 gram). Eller 3×3,50 = kr. 10,50 = vanlig rek. brev.

Kr. 5,-:

trykksak rekommandert = 2×5,- = kr. 10,- eller verdibrev kr. 3 000,- = kr. 15,-

Kr. 7,50

2×7,50 = verdibrev kr. 3 000,00

Kr. 10,-:

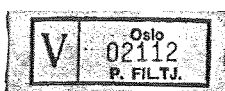
trykksak eller postkort rekommandert

Kr. 50,-:

verdibrev kr. 19 000,-, vekt over 20 gram, med ekspresspost.

For å få disse brevene forsynt med det offisielle førstedagsstempelet, må de nor-

Verdi kr. 19.000

Herr Paul H. Jensen
Aobedikollen 3 D
OSLO 2

553

Brevporto	kr. 3,50 (over 20 gram)
Ekspresstillegg	" 10,00
Rek. tillegg	" 8,00
Verdiassuranse, 19 000 à	
kr. 1,50 pr. 1000,-	" 28,50
	kr.: 50,00

malt leveres inn på Filatelitjenesten i Oslo. Bor man i Oslo, eller har man kjente som kan gjøre det for seg, er det jo intet problem, og da kan jo merkene kjøpes på utgivelsesdagen på vanlig måte. Har man ikke denne muligheten, kan man godsnakke med sitt lokale postkontor for å få kjøpt frimerkene før utgivelsesdagen, lage i stand sine forsendelser og så sende dem inn til Pos-

tens Filatelitjeneste, Postboks 1085 Sentrum, 0104 OSLO 1.

De førstedagsbrev man skaffer seg på denne måten, vil være postalt riktig frankert, de vil ha gått gjennom posten på vanlig måte, og de vil være akseptable objekter både i motivsamlinger og vanlige samlinger. Det vil ta mer arbeid og bryderi, men det er verdt strevet! Lykke til!

«Skip og post i Hamburggruten 1853—1865» av Tore Gjelsvik

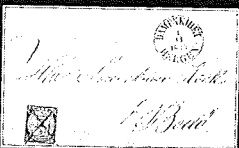
Artikkelserien som gikk i Norsk Filatelistisk Tidsskrift i 1982/83 foreligger nå som eget smakfullt særtrykk. **Pris kun kr. 60,-.**

Opplaget er kun på 1000 eks., så snarlig bestilling anbefales.

Hoveddistributør: **Wennergren-Cappelen %**,
Postboks 738 Sentrum, Oslo 1

Skip og post
i Hamburggruten
1853-1865

av Tore Gjelsvik

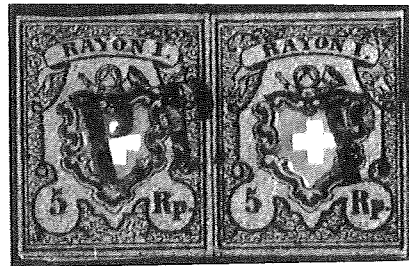
Några av resultaten på vårens auktion:

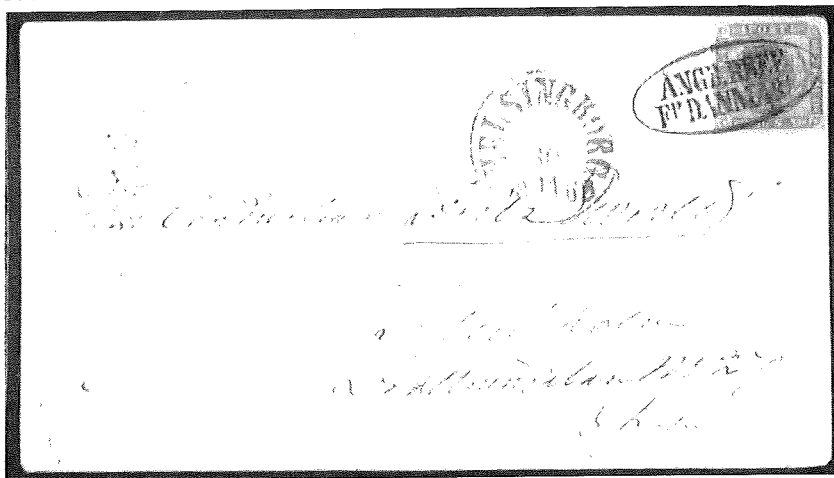
USA, Scott nr 122 o Utrop 3.000. Sålts för 14.500 +10%.

Facit nr 179ex. Utrop 2.500. Sålts för 24.000 +10%.

Schweiz 5 rp Rayon I. Utrop 2.500. Sålts för 4.300 +10%.

Mycket vackert brev från Danmark till Sverige med 16 sk linjetandad med ovanlig ovalstämpel «ÅNGB.BREF FR. DANMARK». Utrop 40.000. Sålts för 52.000 +10%.

Vackert brev till Tyskland med 72 öres porto med sällsynt kombination 9+9+24+30 öre Vapen. Utrop 20.000. Sålts för 40.000 +10%.

Thurn & Taxis. Fantastiskt brev till Tasmanien 1863 med 5 sgr samt 10 sgr i par. Utrop 5.000. Sålts för 16.000 +10%.

Succéauktion som gav TOPP-PRISER!

Från när och fjärran samlades i slutet av mars, våra kunder i anrika Savoy Hotels festvåning. Eller trängde ihop sig borde vi säga. Salen var på nytt fylld till sista plats, och budgivningen medförde att vi efteråt kunde summera samman en succéauktion. Som omsatte 6,5 miljon, och gav goda, stundtals helt fantastiska, individuella priser.

Vi söker nytt material!

Det var naturligtvis det stora och intressanta utbudet som gav detta verkligt goda resultat. För det är först och främst ett sådant som kan förmå storköparna att delta. Och det har vi till syvende og sidst inlämnarnas visade förtroende att tacka för. Nu hoppas vi på ett nytt förtroende! Vi har till nästa auktion redan fått inlämnat en ovanligt god grund till en ny succé, t ex «The Viking Collection» — klassiska engelska brev; «Ex Dekker» — hans skandinaviska samlingar; «New South Wales» — en internationell utställningssamling. Vi skall också delta på Ausipex 84 — årets frimärksvärldsutställning i Melbourne, för att visa material och på olika sätt göra reklam för auktionen. Vi kommer också att utöka vår redan omfattande marknadsföring.

Vi behöver emellertid mer material. Har Ni något att sälja, så utnyttja de lovande förutsättningarna. Kontakta oss idag för ett samtal om Ert material!

Besök oss i Stockholm eller Göteborg:

I Göteborg på Park Avenue Hotel den 22 maj.

I Stockholm på vårt nyöppnade kontor i veckan 4—8 juni.

Ring idag ock boka en tid!

Förskott kan lämnas ock vi köper också kontant!

POSTILJONEN AB

Boks 4118, 203 12 MALMÖ, TEL. 040-722 90

Besöksadress: Södra Tullgatan 3, MALMÖ

I Stockholm:

Drottninggatan 114A 5 tr, besök endast efter överenskommelse per tel. 08-32 70 70

nft

auksjoner i inn- og utland

Ved Harald Steiro

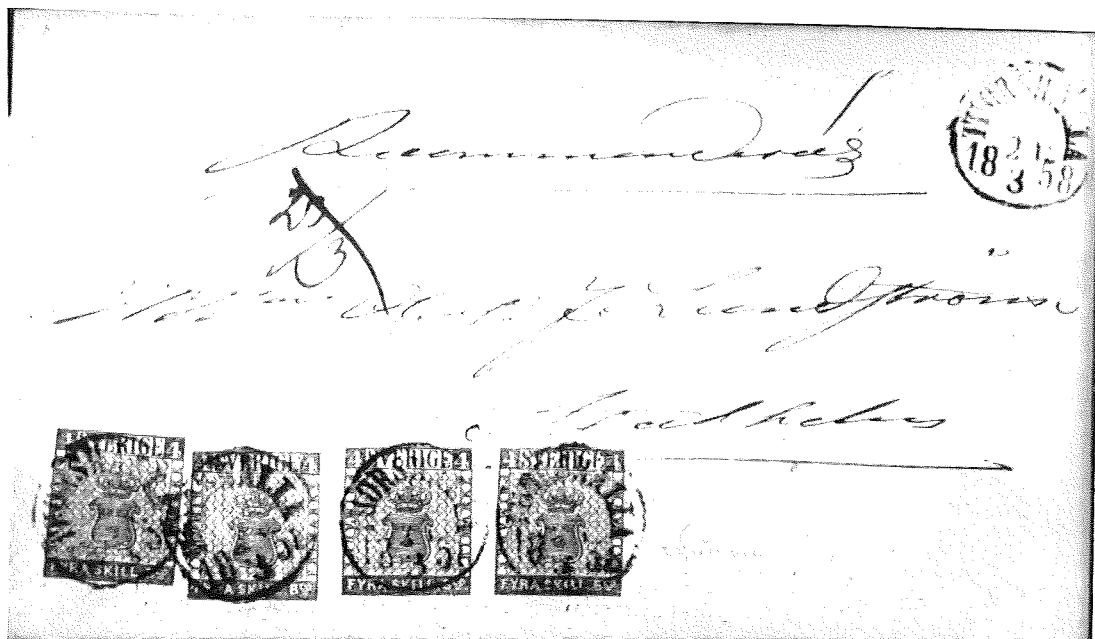
FRIMÄRKSHUSET AB avsluttet sin 43. kvalitetsauksjon 17. mars. Det var fremdeles økende etterspørsel. For merker utenom Europa var interessen størst for USA og FN, og av europeiske land var Frankrike, Sveits og Tyskland mest i skuddet. Av det nordiske materialet var det virkelig interesse for Danmark og Grønland. Av Island solgte man mer enn 80% av objektene. Interessen for Finland holder seg. Det viste bl.a. et brev med 5 Kopek små perler som hadde et utrop på 14 000 Skr. og ble solgt for 33 750 Skr. Sverige startet med samlinger. Nesten 100% av dem ble solgt, og enkelte til flere ganger utropsprisen. Jeg nevner spesielt en prospektkortsamling med utrop 500 Skr. som etter en intensiv budgivning fikk

Merket tilhører den høyeste kvalitetsklassen og oppnådde den pene sum på 7 875 Skr. under Frimærkshusets marsauksjon (utropet var 1 500 Skr.).

tilslaget på 15 000 Skr. En del brev oppnådde god pris. Et skillingsbrev med fire stk. 4 skillings banco startet på

25 000 Skr. og ble solgt for 51 750 Skr. De enkelte skillingsmerkene solgte også bra. Blant våpen gikk mange luksuseksemplarer for utrolige priser. En tre øre Løve i fireblokk gikk for 26 000 Skr., mens utropet var 11 000 Skr. Forøvrig kan det nevnes at vakre stempler står høyt i kurs uansett hvilket merke de er på. Som eksempel kan nevnes ringtype med posthorn tre øre stemplet ÅS som gikk for 7 875 Skr., mens utropet var 1 500 Skr. Det postfriske 55 og 80 øre medaljong ble klubbet for 22 500 respektive 25 875 Skr. Det postfriske avsnittet over det nyere Sverige (1938—1970) er nå igjen etterspurt. Det ble solgt et helark Svaner for 28 000 samt et et utagget helark av «Svenska Flaggans Dag» for 29 250 Skr.

Dette vakre rek.brevet med den uvanlige frankeringen gikk for 51 750 Skr. på Frimærkshusets marsauksjon (utrop 25 000 Skr.).

DAVID FELDMAN S.A.

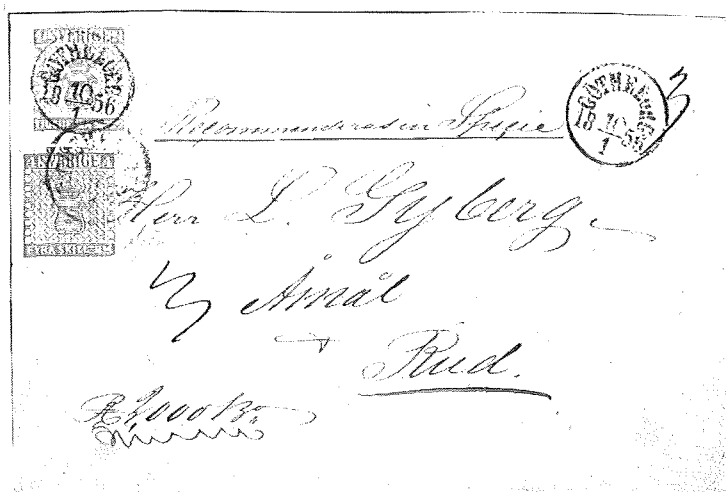
avviklet sin 36. offentlige auksjon i Zürich den 29. og 30. mars. Et av toppobjektene under denne auksjonen var nok den svenske feilfargete treskillingen guloransj fra 1855, som har vært et av verdens mest omtalte frimerker i nesten hundre år. Merket hadde et utrop på 350 000 SFr. Vi tar et langt steg nedover i prisklassene og merker oss et norsk objekt, nemlig singel tre skilling Oscar på brev. Det er en svært sjelden frankering, og

Dette posthistoriske objektet (GF type 03.01) fra Grønland fikk tilslaget på 12 000 Dkr. på Globalias 66. auksjon (utrop 4 000 Dkr.).

Det første budet på dette merket var 300 Skr., men det var i 1885. Under David Feldmans auksjon i mars var utropet 350 000 Skr.

På David Feldmans marsauksjon hadde dette brevet en utropspris på 5 000 SFr.

utropet er da også 5 000 SFr. Fra Sverige vil jeg nevne et rek.brev med 24 sk og 4 sk

Ferslew plate I har utropsprisen 3 000 SFr. på Feldmans skriftligauksjon nr. 2 (budfrist 8. mai).

Thiele plate 2 starter på 7 000 SFr. på Feldmans skriftlig-auksjon nr. 2.

(Facit 2 og 5) til Rud. Utropsprisen var 5 000 SFr.

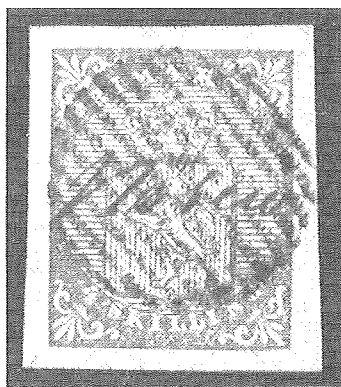
David Feldman S.A. holder for tiden skriftlig auksjon nr. 2. Siste frist for mottagelse av bud er 8. mai. Denne auksjonen er like omfattende som de vanlige internasjonale David Feldman-auksjonene. I denne forbindelse nevner jeg to danske merker, 1851 to Rigsbank Skilling, der det ene er Ferslew plate 1, nr. 57, type I med nr. stempel I (utrop 3 000 SFr.) og det andre et ubrukt eksemplar av Thiele plate 2, nr. 78, type 6 (utrop 7 000 SFr.)

ENGERS frimerker holdt

Dette objektet ble solgt på Engers februarauksjon for 2 000 kr. som utrop.

sin 28. auksjon på Lillehammer den 25. februar. Her ble de færøyske provisoriene fra 1940 komplett på brev med utslepet stjernestempel «Sand» og sidestemplet «Thorshavn 9.6.41» solgt for 2 000 kr. som utrop. En velfylt stempelen og ustempelen finsk samling fra 1856—1952 oppnådde 6 750 kr. (utrop 5 000 kr.). Fra Norge ble et fire skilling Oscar stempelen «Rødø 17.8.1860» solgt for 550 kr. (utrop 250 kr.). Et 8 skill 8 med klart trykk og attest fra

NK 1 med håndskrevet «Nøtterø» + riststempel og attest fra Moldenhauer har utropsprisen 3 000 kr. på Engers 29. auksjon i april.

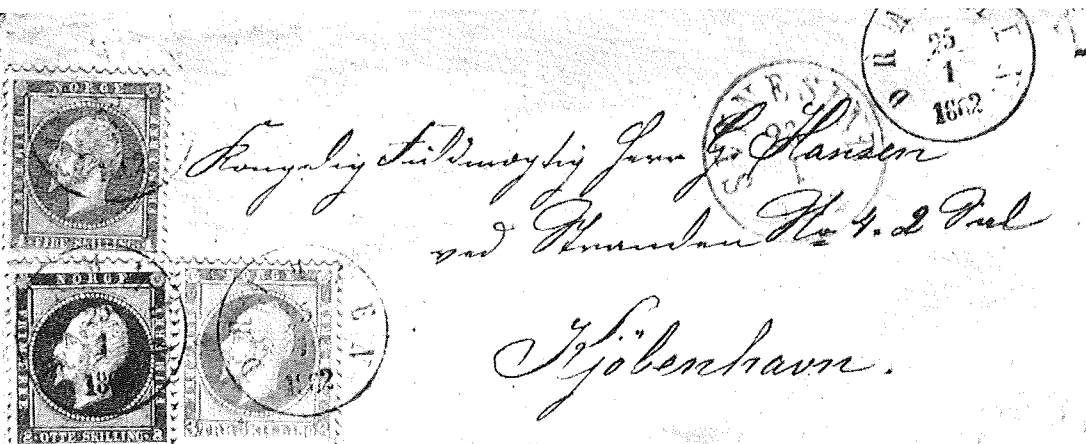
Moldenhauer ble solgt for 1320 kr. (utrop 1 100 kr.) 3 øre posthorn (NK 41) i luksuskvalitet gikk for 400 kr. (utrop 200 kr.).

ENGERS frimerker la sin 29. auksjon til Trondheim den 28. april. Den inneholdt 1452 objekter hvorav 592 var utland.

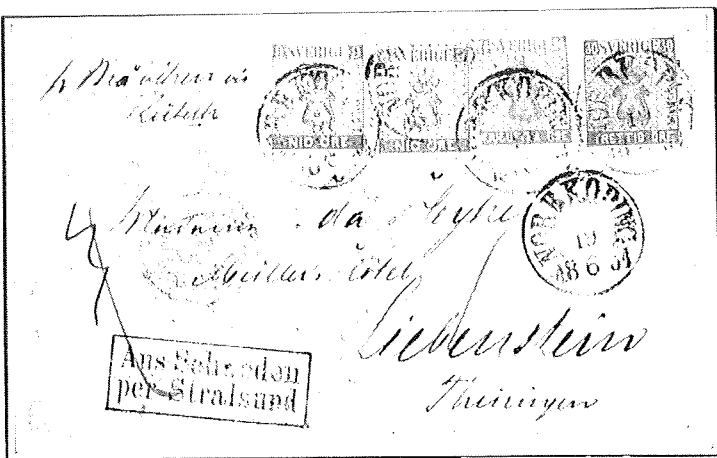
DANO frimerkeauksjoner hadde sin 28. auksjon 7. april. Et portobrev til Belgia frankert med NK 127 og stempelen «Hamnvik 13.11.1926», satt i porto med belgiske portomerker og returnert til Norge og satt i porto med porto NK 18 i par stempelen «Hamnvik 26.11.1926», stempelen bak Senja — Tromsø G 25.11.1926, oppnådde den høye pris på 2 350 kr. (utrop 250 kr.). Et fire skilling Oscar stempelen «STØT 18.4.1859» gikk for 600 kr. mot utrop 500 kr. NK 6 med luksustempel «RØRAAS 1.4.1866» fikk tilslaget på 2 860 kr. (utrop 2 000 kr.). NK 23 med to-rings luksustempel ble solgt for 480 kr. mot utrop 250 kr. En komplett postfrisk serie i marginal 16-blokker av krone Oscar 1878 oppnådde 18 000 kr. (utrop 16 000 kr.).

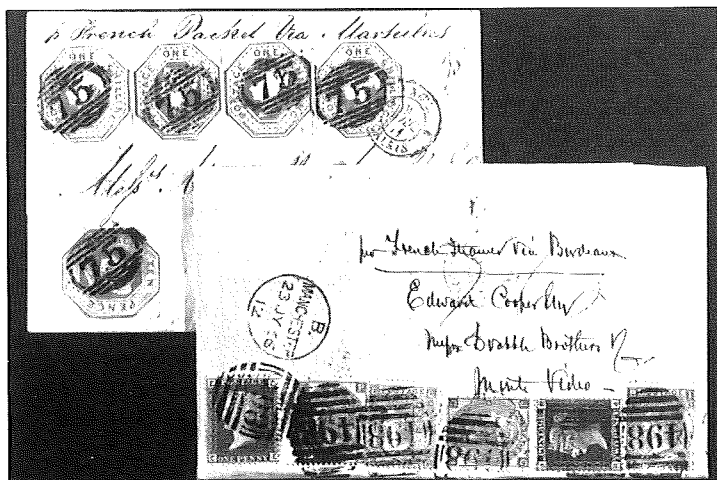
NK 1 med luksus nr. stempel 247 (Rørø) ble solgt for 1 600 kr. mot utrop 1 700 kr. på DANO's aprilauksjon.

NK 3, 4 og 5 på pen liten konvolutt til Danmark, stemplet «Drammen 25.1.1862» og sidestemplet «Svinesund 26.1.1862». Ankomst-stemplet. Objektet gikk for 3 000 kr. som var utropt på DANO's aprilauksjon.

Vakkert brev til Tyskland med 72 øre i sjelden kombinasjon 9+9+24+30 øre, stemplet «Norrköping 19.6.1861». Transit og ankomststempel på baksiden. Dette objektet startet på 20 000 Skr. og oppnådde 40 000 Skr. på Postiljonens 128. auksjon.

Bildet viser to av brevene i Postiljonens «Viking Collection».

POSTILJONEN AB skal i høst selge en svært fin samling klassiske engelske brev. Denne «Viking Collection», som den kalles, er sammensatt av en av de mest kjente svenske filatelistene. Samlingen er av en slik kvalitet at den t.o.m. på det engelske markedet anses å være oppsiktsvekkende god. Brevene er samlet med henblikk på ulike portosatser, kombinasjoner og adressatland. «Vikingbrevene» inngår som en del i Postiljonens auksjon i høst, og de blir blant annet vist på årets internasjonale filateliutstilling i Melbourne, Australia.

90 c Lincoln 1869, lett stemplet og velsentrert ble solgt for 14 500 Skr. hos Postiljonen AB i Malmø i mars (utrop 3 000 Skr.).

nft

postkassen

«Nye» frimerker

Jeg viser til tidsskriftets faste innlegg «nytt om nye frimerker». Jeg er en av mange som leser med interesse denne spalten, men det er en ting som jeg ikke er fornøyd med, og det er at de «nyhetene» NFT skriver om kan ha kommet ut for flere måneder siden før disse blir nevnt i NFT.

Fra NFT nr. 4 er det nevnt frimerker som kom ut 29.7.83 i Bulgaria. Det er ni måneder siden, dette kan vel ikke regnes som noen nyhet lenger?

Jeg går ut fra at NFT får melding om frimerker før disse kommer ut, så hvorfor tar det da ni måneder før det kommer melding om dette i NFT?

Jeg håper dette på en måte kan la seg rette på.

Med hilsen
Yngve Lundblad
Tromsø

Bulgaria er et av de — etterhvert ganske få — land som vi ikke mottar nyhetsmeldinger fra. Vi er derfor henvist til å hente slike opplysninger annetsteds fra, og disse kan ofte bli «gamle» istedenfor «nye».

Vi satser på å dekke de nordiske lands nyheter så raskt som mulig, og her tror jeg vi ligger ganske godt an. Hva resten av Europa og verden forøvrig angår, gjøres dette mer summarisk, men også for andre land i Europa kommer nyhetene sånn noenlunde i rett tid.

Det har fra flere hold, ikke minst fra Yngve Lundblads egen hjemby, Tromsø, vært hevdet at vi burde slutte med «nyheter» om nye frimerkeutgaver. Fra andre hold er det kommet ønske om at vi fortsetter, og at vi gjerne utvider spalten. Vi har valgt å gjøre så godt vi kan, ut fra en viss forpliktelse overfor de lesere som samler andre lands frimerker. Men en forutsetning er naturligvis at vi selv mottar melding om nyhetene...

Som et eksempel kan nevnes at opplysningene om to av de nye finske merkene (omtalt i spalten i dette nr.) først kom oss ihende fra Post- og Telestyrelsen i Finland etter at frimerkene var kommet ut. Dette tilfellet er imidlertid noe spesielt, — Finland pleier å sende ut sine nyhets-bulletiner i rimelig god tid.

E.S.

Er katalogene for dyre?

Herr redaktør!

Da jeg skulle kjøpe Michel Europa-West 1984, kunne frimerkehandleren opplyse meg om at katalogen nå kostet kr. 200,—. Jeg avsto fra kjøp og bestilte katalogen fra Tyskland. Den ble så sendt meg som «Büchersendung zu ermässiger Gebühr».

Kostnadene ble som følger:

Porto (bestilling) kr. 3,50 kr. 3,50

Katalog DM 46,50 ÷ 10% =

DM 41,85

Porto DM 4,00

DM 45,85 x 2,8235 = Kr. 129,46

Sum Kr. 133,16

Etter dette regnestykket skulle jeg ved å kjøpe katalogen direkte fra Tyskland ha spart kr. 66,85. Men i virkeligheten har jeg kommet enda gunstigere til katalogen. Kjøpet ble nemlig ordnet for meg av en byttevenn i Tyskland og portoen ved bestilling gikk inn i det ordinære bytteregnskapet. Jeg sendte nemlig en byttesending til Tyskland og spurte samtidig byttevennen min om han ville kjøpe katalogen for meg. Betaling over postgiro. Portosatsen var imidlertid DM 3,90. Men så mottok jeg til gjengjeld bare særmerker som porto, som jeg kunne benytte i byttevirksomheten i klubben. Mine reelle utgifter ble følgelig: DM 41,85 x 2,8235 = Kr. 118,15!

Med vennlig hilsen

Einar Vollen,
Stavanger.

Joda, dette ser jo interessant ut. Men De har glemt en ting: Momsen skal jo også betales.

Hvis undertegnede hadde bestilt en katalog direkte, hadde jeg måttet dra ens ærend på postkontorets tollavdeling og betalt merverdiavgift på forsendelsen. For mitt vedkommende ville det bety et par timers avbrekk i arbeidet og eventuelt tapt arbeidsfortjeneste. Det er mulig omregningskursen fra DM til norske kroner var en annen på den tid De kjøpte katalogen enn den er nå. Men alt i alt ville jeg likevel ikke tjene så svært mye på en slik direkte «transaksjon». Og enten det nå er hos en frimerkehandler eller hos en bokhandler jeg kjøper katalogen, ville jeg også unne ham en aldri så liten fortjeneste på handelen. Dette i tillegg til at en norsk handler kanskje hadde bestilt fem kataloger, fikk solgt tre av dem og brente inne med to. Det ville i så fall bli rent tap for ham...

Om katalogene er for dyre, vil i alle tilfeller være et vurderingsspørsmål. E.S.

nft

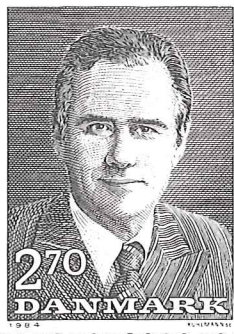
nytt om nye frimerker

Redigert av Knut Riiber

NORDEN

Danmark

6/6: Et frimerke i anledning av Prins Henriks 50-årsdag den 11. juni. Merket får et portrett av Prins Henrik, tegnet av Birgit Forchammer etter et fotografi av Anne-Lise af Schaumburg-Lippe. Merket er gravert av Arne Kühlmann. Det får

pålydende kr. 2,70 og trykkes i rød farve.

Prins Henrik 50 år.

6/6: Et frimerke med en eldre dansk kro som motiv. Pålydende blir kr. 3,00. Merket er teg-

net av Steen Ejlers og gravert av Arne Kühlmann. Det trykkes i flerfarvet stålstikk på fluorescerende papir.

Tidligere ble danske kroer opprettet etter kongelig befaling. Under Dronning Margrethe I fremkom det i 1396 en forordning om at det skulle bygges en kro for hver fjerde mil. Bakgrunnen var ønsket om å imøtekomme de reisendes behov for «bedesteder», hvor man for en billig penge kunne spise, drikke

og sove. Den nevnte avstanden ble imidlertid funnet for stor, og på 1500-tallet ble det utstedt en ny forordning hvor en avstand mellom kroene på høyst 2—3 mil ble fastlagt.

6/6: Et frimerke i anledning av at det er 40 år siden invasjonen i Normandie i Frankrike. Danske sjøfolk, som seilte for de allierte på alle hav, deltok også i den store invasjonen: 800 danske sjøfolk og 28 danske skip var med. Det er denne begivenhet det nye merket skal minnes.

Merket får som motiv ankeret som er plassert ved Nyhavn i København. Pålydende blir kr. 2,70. Merket

Udvalg

Gode frimærkeudvalg tilsendes regelmæssigt med frimærker fra Deres samlerområder.

FRIMÆRKERENGEN

Søndersøvej 20,
DK-3500 VÆRLØSE,
DANMARK

Til seriøse samlere leverer vi frimærkeudvalg med såvel billige som dyrere mærker i meget høj kvalitet. Vi giver op til 50 % rabat ved store køb. Udvalgene tilsendes portofrit og uden købetvang til gennemsyn.

Vore specialer er Norden, Tyskland, Schweiz, England, Østrig, DDR., Ungarn, engelske Kolonier samt U.S.A. Vi har dog også udvalg i resten af Vesteuropa, samt Rusland og Polen.

Prøv et udvalg, vi tror De bliver glædeligt overrasket over priser og kvalitet.

COLLECTION BUILDER,

Tranemosevej 60 H
DK-2750 Ballerup, Danmark.

er tegnet av Ole Søndergaard og gravert av Czeslaw Slania. Farven blir brunlilla.

I anledning av Normandie-invasjonen og danske sjøfolks innsats, blir det dagen før frimerke-utgivelsen avduket et minnesmerke i den vesle byen St. Marie du Mont i Frankrike. Det er den danske forsvarsminister Hans Engell som foretar avdukingen. Statuen er laget av billedhuggeren Sv. Lindhart.

Finland

7/5: To frimerker i «felles-utgaven» i anledning 25-årsjubileet for de europeiske post- og teleforvaltnin-

genes samarbeidsorgan CEPT. Motivet er det samme som de fleste andre CEPT-

landene bruker, en bro som symbol for forbindelse, informasjonsutveksling og kommunikasjon. Pålydende blir Mk 1,40 og Mk 2,00, hovedfargene henholdsvis orange og fiolett. Merkenes trykkes i trefarvet offset.

30/4: Et frimerke med motiv fra museumsvirksomheten i Finland. Merket er tegnet av Paavo Huovinen og trykkes av Finlands

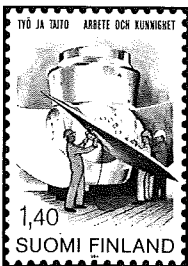

Banks seddeltrykkeri i firefarvet offset. Pålydende blir Mk 1,40.

Motivet viser typiske museumsgjenstander, en lerkrukke, en sølvkalk og en armbrøst. Lerkrukken stammer fra Säminge og er fra ca. 3200 f.Kr. Sølvkalken er fra Hauho kirke fra året 1416, og armbrøsten er fra 1500-tallet.

Det første statlige organ i Finland som skulle overvåke bevaringen av fortidsminner, det arkeologiske byrået, begynte sin virksomhet i 1884. Byrået ble senere kalt den arkeologiske kommisjon. I 1972 ble kommisjonen oppløst og omdannet gjennom en organisasjonsreform til det nåværende museums-verket.

30/4: Et frimerke «Arbeid og dyktighet». Pålydende er Mk 1,40. Merket er tegnet av Paavo Huovinen og trykkes av Finlands Banks seddeltrykkeri i firefarvet offset.

Motivet gjengir arbeidet med en turbin av den typen som oftest brukes i finske vannkraftverk.

Merket skal feste oppmerksomheten på arbeidet og den velstand som arbeidet gir. Utgave-dagen er valgt med henblikk på å komme forut for «arbeidets

dag» 1. mai, idet arbeiderbevegelsen i Finland kan feire 100-årsjubileum i år. Det var i mars 1883 at Helsingfors Arbeiderforening ble dannet, og i desember samme år ble Vasa Arbeiderforening til. Lover for slike foreningers arbeid ble fastlagt i begynnelsen av 1884. Til å begynne med var arbeiderbevegelsens formål å virke for bedre arbeidsforhold og fremme arbeidernes utdannelsesflid. Etter denne såkalte «wrightske» periode fikk bevegelsen en mer politisk karakter, som bl.a. ledet til at arbeiderpartiet i Finland ble dannet i 1899 og at fagforeningsvirksomheten ble innledet i begynnelsen av 1900-tallet.

Færøylene

28/5: Fire frimerker som hedrer færøyske forfattere. Denne gang er det to ganger to dikter-brødre som er motivet, — Janus og Hans Andrias Djurhuus og Jóannes og Sverri Patursson. Pålydende blir kr. 2,00 (Sverri Patursson), kr. 2,50 (Jóannes Patursson), Kr. 3,00 (J. H. O. Djurhuus) og Kr. 4,50 (H. A. Djurhuus). Fargene blir henholdsvis grønn, rød, blå og fiolett.

Merkenes er gravert av Czeslaw Slania og trykkes i ensfarvet ståltrykk av Finlands Banks Seddeltrykkeri.

De fire forfatterne er alle samtidige. De er født mellom 1866 og 1883, i en brytningstid da man ser de første tegn til en nasjonal bevegelse på Færøylene. Denne tiden betød også en kulturell oppblomstring. Færøyingene var for alvor begynt å bli seg bevisst som folk. Den kulturelle kampen gjaldt først og fremst morsmålet. I hovedstaden og i enkelte av de større bygdene, hvor det vokste frem et mo-

Færøyske forfattere

derne næringsliv, var det tegn som tydet på at språket for alvor var truet. De fire dikterne spilte en sentral rolle i kulturkampen.

Grønland

6/6: Et frimerke i anledning av H.K.H. Prins Henriks 50-års fødselsdag. Merket er utarbeidet av Birgit Forchammer etter et fotografi av den kongelige hoff fotograf Elfelt-Royal. Pålydende blir kr. 2,70, og det trykkes i rød farve. Gravør er Arne Kühlmann.

Sverige

6/6: En ny frimerkeutgave foran den internasjonale frimerkeutstillingen STOCKHOLMIA 86. Det kommer en ny utgave hvert år foran utstillingen. Årets utgave har «brev» som motiv, og utgis i et hefte med de fire merkene representert én gang. Merkene får tagging på alle fire sider. De fire motivene blir: Erik XIVs frierbrev til dronning Elizabeth I av England den 12. november 1561, Erik Dahlberghs brev til Sten Bielke den 25. april 1684, et såkalt fjærbrev fra 1834 og et brev fra August Strindberg til Harriet Bosse den 18. juni 1905. Valørene blir kr. 1,00, kr. 2,00, kr. 3,00 og kr. 4,00.

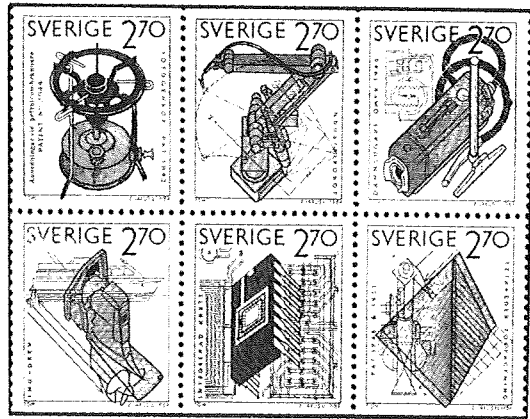
Frimerkene er gravert av Czeslaw Slania etter skisser av Lennart Forsberg. Dette er den første frimerkeutgaven som trykkes i kombinasjon offset/ståltrykk i PFA's nye frimerkepresse.

Stockholmia.

6/6: Et hefte med seks frimerker kalt «Made in Sweden», i anledning av at det i år er 100 år siden det svenske patentvesenet ble til. Alle frimerkene i heftet får pålydende kr. 2,70. Motivene viser produkter som bygger på svenske patenter: primus, industrirobot, støvsuger, motor-drev, integrert krets og en tetraeder-pakning. I løpet av året arrangerer det internasjonale handelskammeret en verdenskongress i Stockholm og et robot-symposium i Göteborg.

Frimerkene er gravert av Zlatkos Jakus etter skisser av Tom Hultgren. Merkene får alle tresidig tagging.

Made in Sweden

EUROPA forøvrig

Belgia

21/11: 11 + 1 fr. jule- og nyttårsfrimerke.

5/12: Solidaritet, 8 + 2, 11 + 2 og 50 + 12 fr. gamle militæruniformer.

12/12: 11 fr. med portrett av den gamle kongen, Leopold III.

16/1: 11 fr. 150 år for opprettelsen av universitetet i Brussel.

30/1: 4 × 11 fr. belgisk eksport.

Bulgaria

12/9: 5, 13, 30 og 42 st. og en blokk, 1 Lew til de olympiske vinterleker i Sarajevo.

15/9: 5 st. til int. festival VARNA 83.

26/9: Seks merker med katter som motiv: 5 st. angorakatt, 13 st. siamesisk katt, 20 st. abesinsk katt, 25 st. persisk katt, 30 st. europeisk katt, 42 st. khmerisk katt.

20/10: 5, 13, 42 og 60 st. gamle lokomotiver som motiv.

4/11: En blokk, 50 st. til den IV nasjonale frimerkeutstilling «PLOVDIV 83».

21/11: 5, 13, 30 og 42 st. samt en blokk, 1 L. konferanse for sikkerhet og samarbeid i Europa.

2/12: 5 st. 75 år nasjonaloperaen i Sofia.

5/12: 5, 8, 13, 20, 25 og 30 st. bulgarske komponister.

10/12: 5 st. nyttår 1984.

22/12: 5, 13, 30 og 42 st. og 1 blokk 1 L. Raphaels 500 års fødsel.

30/12: 12, 13, 20, 30 og 42 st. naturvern.

Cypros

12/3: 6, 20 og 30 c. Kypriotiske kopperstikk fra det 19. århundre.

30/4: 6 og 15 c. CEPT 1984.

Nord-Cypros, tyrkisk republikk

16/11: Tre serier, Blomsterserien fra 1981,

Blomsterserien fra 1983, historiske byggverk fra 1980 har fått overtrykk.

Frankrike

19/12: 2 fr. politikerens Pierre Mendès-France.

16/1: 1,60 + 0,40 fr. i serien kjente personer, Émile Littré.

30/1: 3,60 fr. til 100-året for opprettelsen av syndikatet av 21. mars 1884.

6/2: 4,00 fr. i kunstserien, «César — Hommage au Cinema».

20/2: 1,60 + 0,40 fr. i serien kjente personer, Jean Zay.

27/2: 2,30 fr. i regionsutgavene, denne gang Guadeloupe.

9/3: 2,80 f. berømte damer, Flora Tristan.

19/3: 2,00 + 0,40 fr. Frimerkets dag 1984.

26/3: 2 fr. Europavalg.

Gibraltar

6/3: 17 og 21 p. CEPT 84.

England

6/3: 16, 20½, 26, 28 og 31 p. kvegdrift, forskjellige kvegraser.

Guernsey

10/4: 13 og 21 p. CEPT 84.

10/4: 9 og 31 p. samhörighet med Commonwealth.

Isle of Man

14/2: 10, 13, 20½, 28 og 31 p. samt en blokk 33 p. gamle seilskip.

27/4: 10 og 20½ p. CEPT 84.

27/4: 10, 13, 20½, 28 og 31 p. til 50-året for luftposttjenesten med øya.

Jersey

12/3: 9, 12 og 20½ p. CEPT 84.

12/3: En blokk, 75 p. Commonwealthdagene.

Hellas

19/12: Ny dagligserie med gammel gresk kunst. 2, 3, 4, 5, 10, 14, 15, 20, 27, 30, 32, 50, 75, 100 Dr.

Italia

10/11: 250, 400 og 500 L. Julen 1983.

27/11: 200, 300 og 400 L. Frimerkets dag 83.

20/1: 300 og 400 L. for propaganda for forsikring i trafikken.

25/1: 300 L. 100 års dødsdag maleren Giuseppe de Nittis.

400 L. 100 års fødselsdag maleren Amadeo Modigliane

Liechtenstein

12/3: 50 og 80 rp. CEPT 84.

12/3: 40, 70, 80 rp og 1 fr. med malerier av berømte gjester i Liechtenstein.

Malta

26/1: Flypostmerker: 7 c. Boeing 737 Airmalta 1984.

8 c. Boeing 720B, Airmalta 1974.

16 c. Vickers Vanguard, BEA 1964.

23 c. Vickers Viscount, Allitalia 1958.

27 c. Douglas DC 3 Dakota, BOAC.

38 c. A.W. Atlanta, I. A. 1936 og 75 c. Dornier Wal, S.A.N.A. 1929.

Polen

nov.: 6,00 Zł. 60 år polsk bokseunion.

des.: 2 × 5, 2 × 6, 25 og 38 Zł. nasjonaldrakter.

des.: 5 Zł. 40 år folkearmeen.

31/12: 6 Zł. 40 år nasjonalforsamlingen.

feb.: 5, 6, 15, 16, 17 og 31 Zł. samt en blokk med de to høyeste verdier, til olympiske vinterleker i Sarajevo.

mars: 6 Zł. 120 års fødselsdagen Wincenty Witos.

mai: 15 Zł. til 40-året for slaget ved Monte Cassino i Italia.

Portugal

23/11: 12,50 Esc. 500 år portugisiske kakler.

18/1: 100 år Lisboaas zoologiske hage, 16 Esc. sibirsk tiger, 16 Esc. neshorn, 16 Esc. jaktleopard og 16 Esc. antilope.

Sovjet

1/9: 6 kop. til det første mesterskap i radiotelegrafi 1983 i Moskva.

2/9: 10 kop. til den IV kongress i UNESCO — rådet for utvikling og internasjonal forståelse.

6/9: 4 kop. til den usbekiske matematiker Muchamed al-Chorezmis 1200 års fødsel.

8/9: 4 kop. til 100-året for A. I. Egorows fødsel.

8/9: 6 kop. til 200-året for den Georgiske avtale.

10/11: 4, 10, 20, 45 og 50 kop. samt en blokk, som gjengir tyske malerier i Eremitagen i Leningrad.

17/11: 5 kop. til 90-året for D. Suche-Bators fødsel, grunnleggeren av den mongolske folkerepublikk.

17/11: 5 kop. til verdens leger for vern mot atomkrig.

15/12: 3, 4, 6, 20 og 45 kop. nye bygninger i Moskva.

20/12: En blokk, 50 kop. naturvern.

12/10: 4 kop. til 66-årsdagen for Oktoberrevolusjonen.

12/10: 4 kop. Iwan Fedorow.

12/10: 5 kop. den int. gassrørledning «Yren-goj-Uzhgerod».

19/10: 4 kop. geologen A. W. Sidorenko.

19/10: 5 kop. «Ned med masseødeleggelsesvapen».

1/1: 5 kop. til 25-årsdagen for den kubanske revolusjon.

1/1: 4 kop. 50 år Moskva radio.

1/1: 5 kop. VM på skøyter for damer.

Spania

9/11: Kjente byggverk: 3 pts. festningstårnet Bernat de So Llivia, Gerona, 6 pts. basilika St Maria, Barcelona, 16 pts. katedralen i Ceuta.

38 pts. tårnet de Santiago Mellilla og 50 pts. Caritas Hospizal Sevilla.
23/11: 16 og 38 pts. julen 1983.
14/12: 18 pts. til 100 års fødselsdag til politiker-
ren Indalecio Prieto.

Sveits

21/2: To merker i dyrekretsserien.
400 c. Skytten og 450 c. Stenbukken
21/2: Tre merker i første del av årets propa-
gandaserie.
25 c. nasjonale frimerkeutstilling ZÜRICH,
50 c. 1100 år Saint-Imier og 80 c. Olympiske
int. komité.

Tsjekkoslovakia

28/10: 3 og 4 Kcs. historiske motiver i Brati-
slava.
6/11: To blokker til CSSRs dag på NORD-
POST 83: en blokk, 4 x 2 Kcs. UNESCO og en
blokk, 2 x 5 Kcs.

Tyrkia

23/11: 5, 15, 50, 65, 90 og 125 Lira.

Tyskland (BDR)

4/10: To merker, 5 og 20 Pf. i kurserende
luftpostserie.
18/10: 1 Mk. til Martin Luther-jubileet.
8/11: 10, 20, 25 og 70 Pf. Thüringer glass.
8/11: 10 + 5 Pf. solidaritet med Nicaragua.
22/11: Olympiske vinterleker i Sarajevo: 10 +
5 Pf. 2-manns kjelke, 20 + 10 Pf. langrenn og
hopp, 25 Pf. langrenn, 35 Pf. skiskyting og 85
Pf. i blokk som viser det olympiske sentrum
i Sarajevo.
22/11: Fire verdier, 10, 20, 25 og 35 Pf. trykt
sammen i et miniark, Nyttårsutgave.
12/1: 80 Pf. til 1200-året for grunnleggelsen av
byen Trier.
12/1: 50 Pf. til 100-året for Gregor Mendels
død.
12/1: 80 Pf. til 150-årsdagen for Philipp Reis
fødsel.
16/2: 60 Pf. rådhuset i Michelstadt.
16/2: 60 Pf. til 350-året for de første pasjons-
spill i Oberammergau.

Berlin (vest)

10/11: 50 + 20 Pf. Julen 1983.
12/1: 30, 50, 60 og 80 Pf. som gjengir gamle
kunstskatter i tyske museer.

Tyskland (DDR)

10/1: 20 Pf. 100 år Jena glass.
24/1: En blokk, 85 Pf. til 175-året for kompo-
nisten Felix Mendelssohn Bartholdys fødsel.
24/1: 3 x 10 Pf. i serien «fortjenestefulle per-
soner i tysk arbeiderbevegelse».
7/2: 10, 20, 35 og 85 Pf. postminnesmerker.
21/2: 5 x 50 Pf. byvåpen, byene som er repre-
sentert er: Leipzig, Gera, Halle, Karl-Marx-
Stadt og Magdeburg.

Ungarn

9/9: To frimerker og en blokk til Frimerkets
dag 1983. 4 + 2 Ft., 4 + 2 Ft. og blokken 20 + 10
Ft.
15/9: 2 Ft. til 100-året for Bela Czobels fødsel.
7/10: Verdens kommunikasjonsår, 1, 1, 2, 3, 5
og 8 Ft. og en blokk 20 Ft.
1 okt.: 2 Ft. til frimerkeutstillingen «SOZPHI-
LEX 83».
1 okt.: En blokk, 20 Ft. til den europeiske
konferanse om sikkerhet og samarbeid i Eu-
ropa i Madrid.
10/10: 2 Ft. til den 34. kongress i den int.
astronautføderasjon i Budapest.
25/11: 2 Ft. til lyrikeren Mihály Babits' 100-
års fødselsdag.
des.: 1, 2 og 5 Ft. som begynnelse på en ny
dagligserie, denne serien gjengir kjente kur-
steder i Ungarn.
des: 2 x 1, 2 x 2, 2 x 4 og 6 Ft. samt en blokk,
20 Ft. til den XIV olympiske vinterleker i
Sarajevo.
des: 1 og 2 Ft. julen 1983.

Vatikanet

10/11: 2000 og 5000 L. luftpostmerker i forbin-
delse med verdens kommunikasjonsår.
10/11: 150, 200, 350, 400, 500 og 1200 L. til
utstillingen for vatikanske kunstverk i USA.

Østerrike

21/10: 3 S. til 100-året for den første østerrik-
ske elektriske jernbane på strekningen Möd-
ling—Hinterbrühl.
21/10: 6 + 3 S. Frimerkets dag 1983.
4/10: 4 S. 150-året for grunnleggelsen av Øvre
østerrikske landsmuseer.
2/12: 4 S. 100 år parlamentsbygningen.
6/12: 3 S. barnetegning.
15/12: 6 S. til 25-årsdagen for nobelprisvinne-
ren Wolfgang Paulis død.
25/11: 4 S. Julen 1983.
5/1: 4 S. til 100 års dødsdag Gregor Mendel.
5/1: 3 S. billedhoggeren prof. Anton Hanak.
5/1: 4 + 2 S. til de III vinterleker for handi-
cappete i Innsbruck.
10/2: 4,50 S. «Aldri mere krig».

FN

Wien:

3/2: 7 S. til den int. befolkningskonferanse
1984.

Genève:

3/2: 1,20 fr. til den int. befolkningskonferanse
1984.

FN

Genève:

3/2: 1,20 Sfr. int. befolkningskonferanse.
15/3: 0,50 og 0,80 Sfr. FAO.

Wien:

3/2: 7 ØS. int. befolkningskonferanse.
15/3: 4,50 og 6 ØS. FAO.

BENYTT VÅRE SMÅANNONSER**Use our small advertisements****Benutzen Sie unsere Kleinanzeigen**

Et middel til kontakt med samlere i inn- og utland.

3 linjer (minimum) kr. 30,00 inkl. MOMS for norske annonsører.

For utenlandske annonsører kr. 25,00 netto.

3 lines kr. 25,00 net for foreign advertisers.

Småannonser skal betales forskuddsvis over postgiro 3597200, Boks 1031, N-7001 Trondheim.*Small ads, must be paid in advance.**Use our postal account 3597200, Boks 1031, N-7001 Trondheim.**Kleinanzeigen müssen im voraus bezahlt werden. Bitte überweisen Sie auf unser Postscheckkonto 3597200, Boks 1031, N-7001 Trondheim.***nft****SELGES:**

Norge nr. 16—224 samlet etter vannmerkestilling, bl.a. to tidligere ikke-katalogiserte nr. Høy kvalitet, norsk tekst. Kan sees/overtas i Kristiansand S. Merkeverdi etter NK 84 kr. 29 400,-. Interesserte skriver til: Konrad Döpke, Dillgesstrasse 26, D/1 Berlin 46.

Samlinger: Norge stpl. (ikke kompl.), Norge** (kompl. fra 1957), Norge FDC og Minnebl. (kompl. fra 1965). USA stpl. (ikke kompl.), USA** (kompl. fra 1938). Motiver stpl.: 300 stk. dans, 340 stk. biler og 280 stk. broer. 90 stk. nyere Ungarn FDC, endel nyere stpl. Ungarn. Ernő Nagy, Ternevn. 4, 1500 MOSS.

EXTRA SOMMARRABATT PÅ URVAL. Sverige, Danmark, Island, Finland, BRD m.fl. Gör en beställning redan nu. Thore Jönsson, Box 95, S-260 70 LJUNGBYHED.

Et sett skillingsmerker 1—21 selges kr. 6000,-. Blandet kvalitet. Arne Aasen, Svenskevegen 154, 8610 Grubbhei.

Brevklipp Danmark med Grønland. Sänd Nkr. 30:- och mottag 100 gram. Thore Jönsson, Box 95, S-260 70 LJUNGBYHED.

Jeg selger gamle årg. Nordisk Fil. Tidsskr. fra 1921—47. Ikke alle årg. helt kompl. Gi bud. Odd Bendixen, 6000 ÅLESUND. Tlf. 071-27 052.

Sverige selges stpl. A, B, C delvis BB til 60% av Facit. Sender utvalg eller bearbeider mancolister. Nils Hartung, Vangsvn. 162, 2300 HAMAR.

Jeg selger gamle årg. Norsk Fil. Tidsskr. fra

1942—63. Kun 4 årg. ikke kompl. Gi bud. Odd Bendixen, 6000 ÅLESUND. Tlf. 071-27 052.

Masse vare på klipp av kr. 1,25/1,50/2,-/2,50 selges høystbydende. Oppgi pris, mengde og NKnr. Helge Nyhus, Boks 74, 4056 TANANGER.

MAXIKORT! Norden 83 med FD-stpl. og mange andre som du ikke har. Noen er priset i tysk MK-kat. Be om ill. liste og nyttige opplysninger. Stangenes, PB 5819 Hegdehaugen, OSLO 3.

STEMPLER. Send kr. 100,- og motta 100 forskj. prima rundstpl. bruksmrk. på brevkl. 1950—60 åra, mange små poststeder mulig flere nedlagte. % SAMOKO, P. A. Munchsgt. 29, 3700 SKIEN. Pgg. 5920103.

Nyhetsabo. Jeg leverer Sverige, Island, Finland, Åland, Danmark, Grønland, Færøyene, England, Jersey, Guernsey, Isle of Man, Alderney, V-Tyskland, Berlin, Holland, Frankrike. Leveres postfr. og/ell. FDC. Prisen er kun nominalverdien + 20% provisjon. Sender 4 ganger pr. år pr. faktura. G. Jonsson, Lothev. 3, 5000 BERGEN.

SKIPSPOSTBREV NK 12 + 15 til DK stpl. BERGEN og CHR-SAND-FR-HAVN 16.10. 1872. Attest H.S. Minstepris nkr. 2100,-. C-G. Rosenvärd, Fredsgt. 30K, S-85236 SUNDSVALL

GRØNLANDSK BREVKLIPP, virkelig godt med mange nyheter. AFA kr. 250,- kun nkr. 40,- portofr. ved forutbet. til Knud Jespersen, Fredriksdal allé 34D, DK-7800 SKIVE.

BANCORBREV NK 29 + 53 STPL. CHRA 1892 att. H.S. samt ditto stpl. CHRA 1890 (29 LYS). MINSTEPRI 600 RESP. 450 NKR. C-G. Rosenvärd, Fredsgt. 30K, S-85236 SUNDSVALL

DANMARK og ISLAND**, eldre og nyere. Send mankoliste. Også nyhetsabo. Tom Kallevig, Munthesgt. 27, OSLO 2.

3-4-8 sk OSCAR på RECOMMENDERT brev til DK stpl. SKIEN 3.12. 1860 og SVINESUND. Minstepris nkr. 2200,-. C-G. Rosenvärd, Fredsgt. 30K, S-85236 SUNDSVALL

Send nkr. 40,- og motta en pakke med 500 Sverige. Pakken er var.rik m/blokk, parkomb. og høyvalører. Gert Ewerstein, Bohusgt. 53,4tr, S-11667 STOCKHOLM.

40—70 % RABATT PÅ NORGE. Stort utv. stpl./ust. Regelm. ill. tilbudslister. Rask og god mancolisteserv. Tore G. Drivenes, 4700 VENNESLA.

NORGE pent stpl. selges til NK ÷ 20%. Har det meste etter 1945, men også bra før 1945. K. J. Kristiansen, Bjerregaardsgt. 29D, 0174 OSLO 1.

TILBUDSLISTE nr. 35 kommer i mail Knallpriser på Færøyene, Norge** til 50% av HK m.m. Be om

gratis liste. TM HANSEN FRIMERKER, Torvet 1, 1600 FREDRIKSTAD.

SAMLER DE UTLAND? Vi har Sverige, Danmark, Island, V.-Tyskland, Berlin samt noe England på lager. Vi leverer prima kvalitet til 50% AFA. Mankolister ekspederes og utvalg med litt bedre merker sendes mot referanser, — vennligst oppgi relativt detaljerte ønsker. Engers Frimerker, Boks 15, 2824 Redalen.

USA-filateli. Godt utvalg i brukt USA, nyhetsabo., Olympiaden Los Angeles 1984. Prisliste fra TBV-Kjøp, Postboks 88, 1851 MYSEN.

SVERIGE stämplade, postfriska samt häften säljes med 30—50% rabatt på Facit, samt portofritt. Begär min fylliga samlarprislista, som skickas gratis. Kjell Holmgren, Acktjärä 6303, S-82 100 Bollnäs, Sverige.

ÅLAND. Serie** 7 ulike kr. 41, stpl. kr. 41, FDC 3 kuv. illustr. kr. 45, off. årssett kr. 45. Prisliste Finland 1891-1984 sendes mot kr. 2 i frimerker. Porto kr. 4 for rek.brev kr. 14. Bet. til pgk. Finland TA 13665-7 eller i sjekk. Bengt Waxlax, Tavastehusg. 4H, SF-65350 VASA 35.

NORGE ÷ 20/50 %. Fortsatt godt utvalg og meget gode tilbud **/stpl. Skriv etter salgskat. nr. 6 fra SOLØR FRIMERKER, Boks 93, 2281 GJESÅSEN.

NORGE/stpl.** FDC, årssett og hefter selges av samler til NK-priser. Meget god kval. Mankoliste-etterkrav. Knut B. Solberg, 3. Strømterr. 11, 3000 DRAMMEN.

MANKOLISTE NORGE FYLLES. Gamle og nye, billige og dyre. HL ÷ 35 %. Portofritt ved forskudd. J. Jølborg, Hyllvn. 15C, 3408 Tranby.

Send 50 nkr. mot 100 forskj. Islands-frimerker. Mankolisteservice. Brevklipp, pakker postfriske år-ganger. FDC. Brev. Mynt og sedler. Jon Thorsteinson, Tjarnarstig 3, IS-170 SELTJARNARNES.

Bedre Norge sendes i utvalg. Tilbudslister flere ganger årlig. Lave priser. Mankolister eksp. til priser etter NK. Stpl./** FDC. Tore Holm, Ollegt. 19, 3700 SKIEN.

SVERIGE STEMPLET, postfrisk og hefter selges ca. 30—50% rabatt på Facit. Prisliste sendes gratis. Leif Holmgren, Ängshullsv. 6, S-80362 Gävle.

NYTT POSTORDREFIRMA I NORDEN: FILOS FRIMERKESERVICE. Best og billigst i Norden. Be om våre kataloger med kjøpetilbud. Adr.: Postboks 119, 5580 ØLEN.

Åpningstilbud så lenge lageret rekker: 686** kr. 14,-, Norwex 80 kompl.** 65,-. Leuchtturm innstikksalbum A4 16 s. kr. 17,-. 200 gr. kontorklipp Norge kr. 12,-. FILOS FRIMERKESERVICE, Boks 119, 5580 ØLEN.

Vår liste over formidl.tjenester, innkjøpspriser over det meste, formidl.tips, annonseservice etc. sendes gratis. FILOS FRIMERKESERVICE, Boks 119, 5580 ØLEN.

Norske frimerker selges med 40% rabatt på HK 13. Send manolister. **/stpl. fra 1870 til i dag. 30 dagers bet.frist fra lev. Bjørn Bendiktsen, Underlia 134, 3000 DRAMMEN.

ISLAND/ustpl./stpl. selges** til 45% av kat.pris, obs. under halve prisen. Rekvirer prisliste. ISLAND-FILATELI, Box 2035, S-40311 GØTEBORG.

NYE SUPERTILBUD NORGE: 483-4 st. kr. 70,-, 255-8**/st. kr. 38,-, 232 st. kr. 15,-, 331-8**/st. kr. 18,-, 386-7**/st. kr. 36,-. OBS: 30 dagers kreditt. NOR-FIL, Boks 59, 3030 KONNERUD.

nft UTVALG ØNSKES:

Utvalg ønskes for sirk. 10% prov. Opplysn. mot svarporto til FRIMERKERINGEN, Jan Simonsen, Finstadbru, 1930 AURSKOG.

Drammens F.K. ønsker utvalg frimerker og brev fra Norden og Vest-Europa. 5% prov. og returporto belastes selger. Bytteleder Egil Fritsø, Boks 33, 3408 TRANBY.

Sør-Varanger FK ønsker utvalg fra Norden. 10% prov. Bytteleder Frank Davidsen, Sundelinvn. 22, 9910 BJØRNEVATN.

Stjørdal FK ønsker utvalg Norden, V.-Tyskland, England, Irland, eldre Ungarn, USA og Canada. 10% klubbprov. Bytteleder Johan E. Øyan, Sig. Jarlsvei 13, 7500 STJØRDAL.

Ringebu F.K. ønsker utvalg Norge, USA samt norske julemerker. Bytteleder Ola Hovdhaugen, 2630 RINGEBU.

Nordenfjeldske FF ønsker utvalg. Ca. 100 deltagere og stor omsetning. Kun bedre utvalg mottas. 10% prov. til klubben. Returporto (rek.) belastes eier. Bytteleder: Erling Wang, postboks 690, 7001 TRONDHEIM.

Ørsta FK ynskjer betre utval frå Noreg og Norden. Kanaløyane stempla, postfrisk Israel m/tabs. 10% klubbprovisjon. Sirkulasjonstid 2 mnd. Bytteleiar: Lars Kvalheim, 6160 Hovdebygda.

Halden FK ønsker utvalg fra Sverige, Danmark, Holland, England, USA, eldre Ungarn, telekommunikasjon, sjakk og folkedrakt. Spes. søkes bedre Norge, brev og merker samt 20 mm. 5% prov. og returporto belastes selger. Bytteleder Ton Kruithof, Atomvn. 22B, 1750 HALDEN.

SKIEN FK ønsker utvalg fra Norden, England, USA. 10% prov. til klubben. Sirk.tid ca. 3 mnd. Bytteleder Leif Kr. Wolden, Trollvn. 29, 3900 PORSGRUNN.

Aalesund FK ønsker utvalg Norge, Europa og Brit.kol. før 1936. 10% prov. Bytteleder Oddvar Jan Melsæter, Postboks 612, 6001 ÅLESUND.

Lillehammer FK søker bedre utvalg fra hele verden. 10% prov. Lillehammer FK, v/byttelederen, Boks 32, 2601 LILLEHAMMER.

BRYNE FK ønsker tilsendt utvalg. Spesiell interesse for Norge (postfrisk, brukt, stempler), Norden og Australia. Tema/motiv: Transport, oppdagelsesreiser, kart., polarpost. Ingen provisjon. Porto belastes selger. Bytteleder Georg Rosland, Steinsland, 4340 BRYNE.

ØNSKES:

Norge: Saml., partier, massevare, helark, enkeltmrk. før 1970 kjøpes. Send fortegn. over hva som kan tilbys. Svein Helge Hofslundsengen, 5880 KAUPANGER.

Kjøper Polarpost (brev) stpl. På Svalbard. Polarinstituttets Isbjørneksp. 1977. Statoil Svalbardeksp. 1982 og Transglobe (pol til pol) 1982. Randi Pettersen, 5680 TYSNES.

NORGE STPL. Tilbud ønskes på 10—25 stk. pr.nr. til privat kartotek. Emil Bakken, Abildegaardsvej 14, DK-2830 VIRUM, Danmark.

VELG OFFENTLIG AUKSJON

Especially For Specialists* for kloke
samlere, investorer
og handlere

SCHIFF auksjonenes spesialiteter: US, UN, & merker fra hele verden samt posthistorie.

Kjøpere: By pr. telefon, pr. post eller personlig. Bud behandles uten kostand. 10% legges til på salgsprisen.

For å sikre Dem neste auksjonskatalog så send \$2.— For katalog og liste over oppnådde priser. Ett års abonnement koster \$ 12,50.

Selgere: Kun 10% kommisjon på oppnådde priser — ingen objektkostnader. Kontakt oss før merker sendes.

VI KJØPER OGSÅ KONTANT

Jacques C. Schiff, Jr., Inc.

195 Main Street, Ridgefield Park, New Jersey,
U.S.A. 07660

Telephone (201) 641 - 5566
Licensed & Bonded Auctioneers

4 sk. OSCAR pos. B2, 13, C3, 7, 12 og D13 stemplet samt NK23, 24III, 25III og 29pl.I ustpl. 4-blokk. C-G. Rosenvärd, Fredsgt. 30K, S-85236 SUNDSVALL.

ENGLAND. Til spesialsamling søkes AFA nr. 3 stpl. eller på brev. Send tilbud til Arne Tungen, Sagstuvn. 35B, 1405 Langhus.

Ønsker pene eks. av NK50C type 3,7 + 50D type 1,2, NK51 pl.3B gulorange type 3,4. Alle med tydelig dato. Kjøp eller bytte. Jens Martinsen, St.Hansvn. 12B, 1700 SARPSBORG.

NORGE /stpl. kjøpes.** Vår mankolisteavd. har et stort behov, store eller små partier. Gjerne utvalgshefter. TM HANSEN FRIMERKER, Torvet 1, 1600 FREDRIKSTAD.

KJØP ELLER BYTTE. Mangler NK40-1a, B-papir, vm.stilling 4. Eventuelt bytte kan gi samme, vmstill. 3, prakt enring VOLDEN 9/6 -83 plus D-papir enten sec.95 eller tert.24 eller sec. uplassert «h» (ref. Wiegand Hansens hefte NK39-40). Bjørn Lydersen, 358-87 Street, Brooklyn NY 11209.

BYTTE M.M.:

Søker R-sedler i god kval. fra små byer i Norge, DK, Grønland og IS. Gir frimerker fra hele verden. Skriv på norsk, eng. eller tysk. Hans Friesland, Stadtweg 21, D-3303 VECHelde.

Frimerkebytte Norge, Danmark, Sverige, Finland, V-Tyskland. 100/100 eller etter ønske. Terje Rønning, 2900 FAGERNES.

Ønsker Skandinavia spes. Norge. Korr. eng. og tysk. Skriv til Vladimir Zednik, Nemocnici 4, CS-19000 PRAHA 9-VYSOCANY, Tsjekkoslovakia.

Gir østblokkland, ønsker norske merker. Korr. fransk, eng. og tysk. Robert Markowski, ul.Smolu-chowskiego 24/26 m.8, PL-50372 WROCLAW, Polen.

Exchange-sell-buy. Worldwide compl.sets mint or used. Corr. in english or german. Victoria Stamp Centre, Box 71, Postal Station «N»TORONTO, Canada M8V 3S4.

DIVERSE:

Nye medl. opptas i vår bytteklubb. Bli medlem nå, oppl. mot svarporto. Frimerkeringen, Jan Simonsen, Finstadbru, 1930 AUERSKOG.

PANGPRISER PÅ TRYKKSAKER. Vi trykker Deres enkle offset trykks. i A4/A5 form. til landets laveste priser. Forlang pristilbud. SNAR-TRYKK, Ringv. 15, 4700 VENNESLA.

FORBUNDSKLUBBER

ALSTAHAUG OG OMEGN
FILATELISTKLUBB,
 Postboks 103, 8801 Sandnessjøen

ALTA FRIMERKEKLUBB,
 Postboks 2100, 9510 Elvebakken

ARBEIDERNES FILATELISTKLUBB,
 Boks 614, Sentrum, Oslo 1.

ARENDAL FILATELISTKLUBB,
 Willumstad Terrasse 2, 4800 Arendal

ASKER FILATELISTKLUBB av 1976,
 Bleikerollen 13, 1370 Asker

ASKER OG BÆRUM
FRIMERKEKLUBB,
 Postboks 75, 1341 Bekkestua

BARDUFOS FILATELISTKLUBB,
 Boks 7, 9201 Bardufoss

BERGENS FILATELIST-KLUB,
 Boks 846, 5000 Bergen.

BODØ FILATELISTKLUBB,
 8000 Bodø.

BRYNE FRIMERKEKLUBB,
 Boks 300, 4341 Bryne.

DRAMMENS FILATELISTKLUB,
 3000 Drammen.

EGERSUND FILATELISTKLUBB,
 Boks 103, 4371 Egersund.

ELVERUM MYNT- OG
FRIMERKEKLUBB
 Rikard Nordraaksv. 2, 2400 Elverum

FARSUND FILATELIST-FORENING,
 Boks 146, Farsund.

FAUSKE FILATELISTKLUBB,
 Møllvn. 24A, 8200 Fauske.

4-SKILLING BLÅ
 v/Otto Fotland, Stasjonsgt. 20B,
 3040 Gulslogen

FLEKKEFJORD FILATELISTKLUBB,
 4400 Flekkefjord.

FREDRIKSTAD FILATELISTKLUBB,
 Postboks 1166, 1601 Fredrikstad

FRIMERKE-RINGEN POSTHORN,
 Postboks 516 Sentrum, Oslo 1.

FØRDE FRIMERKEKLUBB,
 Kvernberget 6, 6800 Førde.

GJØVIK FILATELISTKLUBB
 Box 212, 2801 Gjøvik.

GRIMSTAD FILATELISTKLUBB,
 Boks 3, 4891 Grimstad.

HADELAND FRIMERKEKLUBB
 2760 Brandbu.

HALDEN FILATELISTKLUBB,
 Boks 28, Gløne, 1750 Halden.

HAMAR FILATELISTKLUBB,
 Boks 486, 2301 Hamar.

HAMMERFEST FILATELISTKLUBB,
 v/ Odd A. Olsen, Mylingen 10,
 9600 Hammerfest

HAREID OG ULSTEIN
FRIMERKEKLUBB,
 v/Tor Flatin, 6065 Ulsteinvik.

HAUGESUND FILATELISTKLUBB,
 Boks 200, 5501 Haugesund.

HØNEFOSS FILATELISTKLUBB,
 v/Sigurd Brenden

Riperbakken 16, 3500 Hønefoss

HÅLOGALAND FILATELISTKLUBB,
 Boks 485, 9401 Harstad.

IBESTAD FILATELISTKLUBB,
 Boks 67, 9450 Hamnvik.

JESSHEIM FRIMERKEKLUBB,
 v/Arnfinn Skogheim,

Berglia 29, 2056 Algarheim

KARMØY FRIMERKEKLUBB,
 Postboks 29, 4270 Åkrehamn.

KRISTIANSAND FILATELISTKLUBB,
 Boks 301, Kristiansand.

KRISTIANSUND FILATELISTKLUBB,
 Boks 390, 6500 Kristiansund N.

KONGSBERG FILATELISTKLUBB,
 Postboks 243, 3601 Kongsberg.

LILLEHAMMER FILATELISTKLUBB,
 Boks 32, 2601 Lillehammer.

LUND FILATELISTKLUBB,
 4460 MOI

MANDAL FILATELISTKLUBB,
 4500 Mandal.

MOLDE FILATELISTKLUBB,
 Postboks 470, 6401 Molde

MOSS FILATELISTKLUBB,
 Postboks 418, 1501 Moss.

NAMSOS FRIMERKEKLUBB,
 Boks 20, 7801 Namsos.

NARVIK FILATELISTKLUBB,
 Bjørnfjellgt. 11, 8500 Narvik.

NESODDEN FRIMERKEKLUBB,
 Kløvern. 1, 1450 Nesoddtangen

NORDENFJELDSKE
FILATELISTFORENING,
 Boks 690, 7001 Trondheim.

NOTODDEN FILATELISTKLUBB,
 Postboks 20, 3671 NOTODDEN.

ODDA MYNT & FRIMERKEKLUBB,
 Boks 211, 5751 Odda.

OPPDAL FRIMERKEKLUBB,
 Boks 75, 7341 Oppdal.

OSLO FILATELISTKLUBB,
 Boks 298, Sentrum, Oslo 1.

POLARSIRKELEN FRIMERKEKLUBB,
 Boks 169, 8601 Mo i Rana.

RAUFOSS FRIMERKEKLUBB,
 Postboks 11, 2831 Raufoss

RINGEBU FILATELISTKLUBB,
 2630 Ringebu.

SANDEFJORD FILATELISTKLUBB,
 Postboks 272, 3201 Sandefjord.

SANDNES FRIMERKEKLUBB
 Boks 406, 4301 Sandnes

SARPSBORG FILATELISTKLUBB,
 Eilertsensv. 6, 1700 Hafslundsøy.

SKIEN FILATELISTKLUBB,
 Boks 211, 3701 Skien.

SOGDAL FRIMERKEKLUBB,
 Boks 195, 5801 Sogndal.

STATFJORD FILATELISTKLUBB,
 Salbu, 5047 Stend.

STAVANGER FILATELIST-KLUB,
 Postboks 604, 4001 Stavanger.

STEINKJER FRIMERKEKLUBB,
 Boks 1056, 7701 Steinkjer.

STJØRDAL FRIMERKEKLUBB,
 Boks 46, 7501 Stjørdal.

STORD FRIMERKEKLUBB,
 Boks 176, 5400 Stord.

SØR-VARANGER FILATELISTKLUBB,
 Tunellvn. 14, 9912 Hesseng

TROMS FILATELISTKLUBB,
 Boks 1044, 9001 Tromsø.

TRYSIL FRIMERKEKLUBB,
 2420 Trysil

VADSØ FILATELISTKLUBB,
 Postboks 35, 9801 Vadsø.

VARDØ FRIMERKEKLUBB,
 9950 Vardø

VESTERÅLEN FILATELISTKLUBB,
 8400 Sortland.

VOSS FRIMERKEKLUBB,
 5700 Voss.

VÅGÅ FILATELISTKLUBB,
 2680 Vågåmo.

ØRSTA FILATELISTKLUBB,
 6150 Ørsta.

AALESUND FILATELISTKLUBB,
 Postboks 612, 6000 Ålesund.

ÅNDALSNES FRIMERKEKLUBB,
 Boks 62, 6301 Åndalsnes.

Tilsluttete klubber:

NORSK POSTHISTORISK SELSKAP,
 c/o Postmuseet, Postboks 1051,
 Sentrum, Oslo 1.

LANDSFORENINGEN FOR NORSKE
MOTIVSAMLERE,
 Postboks 49, 5032 Minde

NORSK FILATELISTFORBUNDS
UNGDOM,
 Postboks 875 Sentrum, Oslo 1.

VÅRAUKSJON

Mange hundre objekt i alle prisklasser. Lave utropspriser. Illustrerte auksjonskataloger.

Vi avholder Frimerkeauksjon 2—4 ganger i året. Be om et GRATIS prøveeksemplar og abonnement på våre auksjonskataloger, salgs/servicekataloger, formidlingskataloger og tilbudslister. Også mange abonnements-tilbud og utvalgsservice. Skriv i dag etter abonnement og utvalgsbetingelser.

FILOS FRIMERKESERVICE, Postboks 119, N-5580 ØLEN NORWAY.

BALLONGPOST

1985-84 FESTSPILLENE I NORD-NORGE 20 ÅR.

Nr 101

I forbindelse med Festspillene i Nord-Norges 20-årsjubileum i tiden 20.—27. juni 1984 tilbyr festspillene en nummerert spesialkonvolutt i 5000 eks. frankert med bl.a. NK 815 og sendt med luftballong fra Harstad og

over Trondenes kirke. Pris pr. konvolutt: kr. 20,-.

Bestillingsadresse: Festspillene i Nord-Norge, Ballongpost
Postboks 901, 9401 Harstad.
Postgirokonto: 4 08 98 35.

NORSK FILATELISTFORBUND

Sekretariatet: Dronningensgate 15, værelse 340, Oslo 1.
Kontortid: Tirsdag 10—16, onsdag og torsdag 10—14. Tlf.: (02) 41 61 40.

Sekretær: Efrén Rebollo, postboks 875, Sentrum, Oslo 1
FORBUNDSSTYRET

President: Paul H. Jensen, Abbedikollen 3 D, Bestum, Oslo 2
Visepresident: Arnt Ruud, Sparavollen 18, 3000 Drammen
Styremedlemmer: Johnny E. Pedersen, Gjørbrynnan 2, 4630 Søgne, Børre Amundsen, Conrad Holmboes vei 27, 9000 Tromsø, Johnny Hassel, Ivar Welles vei 1B, Oslo 6, Torbjørn Hallgren, Ada Arnfinsens vei 10C, 7000 Trondheim, Ingolf Kapelrud, Sjøråkn. 1, 4070 Randaberg

NORSK FILATELISTISK TIDSSKRIFT

UTGITT AV NORSK FILATELISTFORBUND

Redaktør:

ERLING SJONG, Boks 2177, 7001 Trondheim.
Tlf. 07/92 01 37.

Forretningsfører:

TOR SKAUGE, Boks 1031, N-7001 Trondheim
Tlf. 07/52 18 70 (Kontor), 07/91 76 26 (Privat)

Postgiro nr. 359 7200

Tidsskriftet sendes gratis til medlemmene i klubber tilsluttet Norsk Filatelistforbund.

Årsabonnement direkte i Norge og

Norden forøvrig 1984 kr. 100,00

Annual Subscription to Europe kr. 115,00

Subscription outside of Europe by air mail: kr. 125,00

Løssalgspris kr. 12,00.

Småannonser (trelinjers) kr. 25,00 + moms

Opplag 8800 eksemplarer.

Tidsskriftet kommer ut med ti nummer i året. I månedene mai/juni og juli/august blir det sendt ut dobbeltnumre.

Bestillinger på tidsskrift, særtrykk, enkelte numre samt korrespondanse angående annonser, sendes forretningsfører.

Annonsepriser for 1984 norske annonsører:

1. omslagsside	kr.	1750,00	+mva
2. omslagsside	kr.	1500,00	+mva
3. omslagsside	kr.	1500,00	+mva
4. omslagsside	kr.	1600,00	+mva
1/1 side	kr.	1400,00	+mva
1/2 side	kr.	800,00	+mva
1/4 side	kr.	500,00	+mva
1/8 side	kr.	300,00	+mva

Advertising rates for 1984

foreign advertisers:

kr. 1750,00	net
kr. 1500,00	net
kr. 1500,00	net
kr. 1600,00	net
kr. 1400,00	net
kr. 800,00	net
kr. 500,00	net
kr. 300,00	net

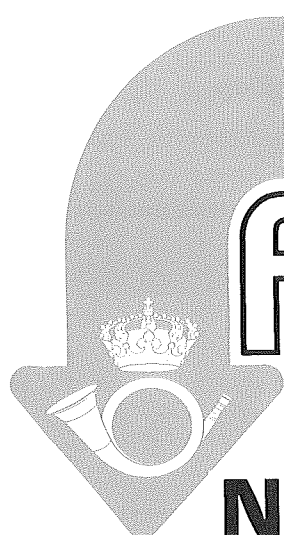
Anzeigenpreise für 1984

die Ausländischer:

kr. 1750,00	net
kr. 1500,00	net
kr. 1500,00	net
kr. 1600,00	net
kr. 1400,00	net
kr. 800,00	net
kr. 500,00	net
kr. 300,00	net

TRYKK: ADRESSEAVISEN FOTOSATS/OFFSET 7000 TRONDHEIM
ISSN 0332-8848

Innleveringssted: 7000 Trondheim

NYTT FRA POSTEN

NYE FRIMERKER!

4/6 — en dato å merke seg.

Denne dagen utgir Postverket 3 serier med særfrimerker:

EUROPA-CEPT 94

Den europeiske post- og telekommunikasjonsforeningen, CEPT, ble stiftet i 1959 og feirer således sitt 25-årsjubileum i 1984. Jubileet markeres av medlemslandene med frimerker med felles motiv — en bro som symboliserer kommunikasjon, utveksling og forbindelse.

Norge deltar i fellesutgivelsen med 2 merker, tegnet av J. Larrivière, Monaco, og arrangert av Leif F. Anisdahl.

DET NORSKE HAGESELSKAP 100 ÅR

2 frimerker i verdiene kr. 2,00 og 2,50. Motivene er frukt, grønnsaker og krydder (2,00) og blomsterplanter (2,50), tegnet av Henry Welde.

NORGES BIRØKTERLAG - NORSK FJØRFEAVLSLAG 100 ÅR

2 frimerker, begge i verdien kr. 2,50. Motivene er henholdsvis arbeidsbier og hane (brun italiener), tegnet av Omar Andréén.

De 3 frimerkeseriene trykkes i flerfarget offset hos Emil Moestue A/S på fosforescerende papir fra Harrison & Sons Ltd, i ark à 50 merker.

XX 0076163
NAALSUND KARIN

A131

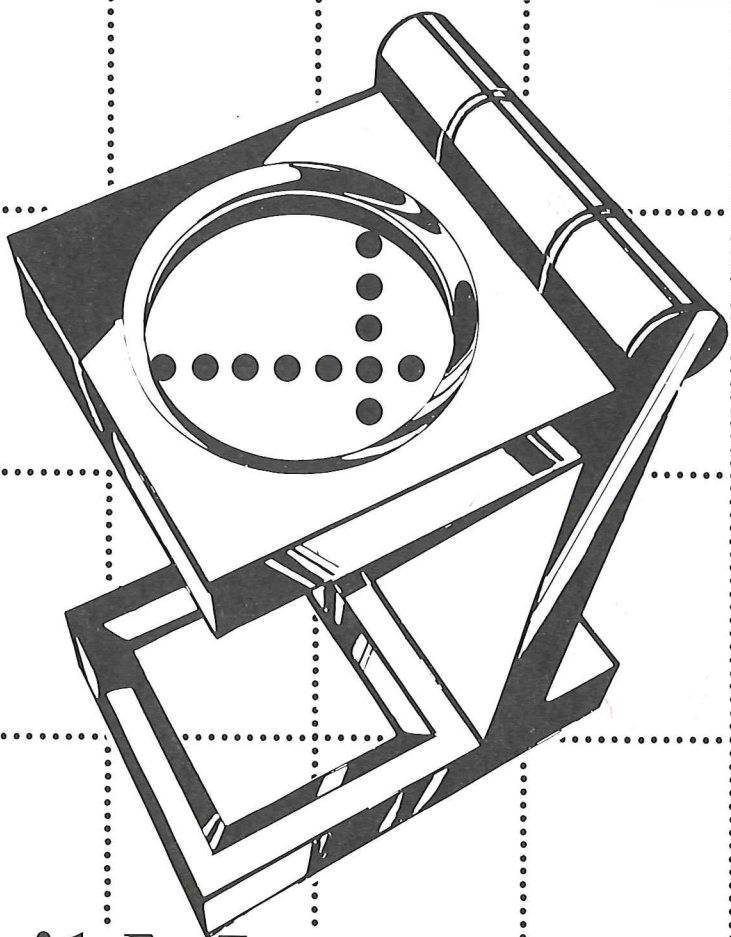
14

Adresseforandringer innmeldes for
direkte-abonnementer til

1458 FJELLSTRAND

NFT's forretningsfører
Boks 1031
7001 Trondheim

For klubbmedlemmer til vedk. klubb
Gebyr kr. 1,00 vedlegges i frimerker

•Emil Moestue as•

GRAFISK INDUSTRI
Postboks 342 Sentrum
Oslo 1